

PLA ESTRATÈGIC DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I FOMENT DE L'OCUPACIÓ 2026- 2030

Consell Comarcal del Pla d'Urgell

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
1.1. Contextualització i antecedents	3
1.2. Objectiu central del Pla.....	5
1.3. Metodologia	6
2. ANÀLISI I DIAGNOSI	7
2.1. TERRITORI I RECURSOS	7
2.3. URBANISME I INFRAESTRUCTURES.....	11
3. DEMOGRAFIA	21
3.1. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ	21
3.2. CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ	28
4. MERCAT LABORAL	39
4.1. POBLACIÓ ACTIVA.....	39
4.2. OCUPACIÓ DELS RESIDENTS A LA COMARCA	43
4.3. ATUR DELS RESIDENTS A LA COMARCA	54
5. TEIXIT EMPRESARIAL	63
5.1. SECTORS I SUBSECTORS ECONÒMICS PRESENTS A LA COMARCA	63
5.2. EMPRESES I SECTORS D'ACTIVITAT	68
5.3. CONTRACTACIÓ I PERFILS PROFESSIONALS DEMANDATS.....	72
6. FORMACIÓ I OCUPACIÓ	89
6.1. Formació reglada.....	89
6.2. Formació professional	91
7. Proposta de viabilitat de la concertació de les polítiques actives d'ocupació.....	103
7.1. Resum dels atorgaments	103
7.2. Proposta de viabilitat de la concertació de les PAO.....	107
8. DAFO.....	113
9. MARC ESTRATÈGIC.....	114
10. PLA D'ACCIÓ	119
11. CRONOGRAMA D'EXECUCIÓ.....	176
12. SEGUIMENT I AVALUCIÓ	178

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Contextualització i antecedents

El mes de juny de 2025 el Consell Comarcal del Pla d'Urgell va iniciar els treballs d'elaboració el Pla Estratègic de Desenvolupament Econòmic del Pla d'Urgell 2026-2030, el qual té l'objectiu de definir un model de desenvolupament integrador, sostenible i innovador per posicionar la comarca en un territori competitiu i amb una bona qualitat de vida, alineat amb els ODS i l'Agenda 2030.

No partim de zero, l'anterior Pla Estratègic 2022-2025 ja va posar de manifest les debilitats, forteses, amenaces i oportunitats de la comarca, identificant les següents com a més destacables:

- **Territori, sostenibilitat, turisme i patrimoni**

El territori del Pla d'Urgell té una configuració singular i diferent a la resta de Catalunya, però no ha estat capaç d'articular una veritable indústria turística que diversifiqui l'economia i afegeixi valor a l'oferta de serveis per tal de generar ocupació.

En aquesta línia, el present pla, ha coincidit també en el disseny del Pla Director de Turisme 2026-2027, el qual s'ha estructurat en cinc grans àmbits d'actuació basats en la metodologia DTI: governança i coordinació participativa, innovació, producte i experiències turístiques, tecnologia i transformació digital, sostenibilitat, accessibilitat i qualitat, màrqueting, comunicació i comercialització.

Aquest Pla Director, juntament amb el Pla Estratègic ha de servir per poder generar ocupació de qualitat i sostenible en l'àmbit del turisme.

- **Sector agroalimentari**

El sector agroalimentari i l'agroindústria son sectors clau en l'economia de la comarca, per tant, ha de continuar sent-ho en l'estratègia de desenvolupament territorial.

- **Concertació i competitivitat**

El Pla d'Urgell és una comarca amb una important presència industrial i empreses de referència, les quals gaudeixen de la seva bona ubicació i comunicacions.

- **Ocupació i atenció a les persones**

Les persones són la base de l'economia del Pla d'Urgell. La competitivitat del territori depèn, en gran mesura, de la capacitat de retenir i atraure talent, de garantir el relleu generacional en sectors estratègics i de generar oportunitats laborals de qualitat per a tots els perfils.

És important destacar que aquest Pla Estratègic s'ha elaborat en un context de transformació en la prestació de les polítiques actives d'ocupació (PAO), les quals es preveu que evolucionin des d'un model

basat en la subvenció cap a un model de concertació.

El Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC) ha establert un marc normatiu que descriu com s'ha d'aplicar la dimensió local de les PAO, segons el que es reconeix als articles 7 i 32 de la Llei 3/2023 d'ocupació de l'Estat. Aquesta regulació va començar amb la Llei 13/2015, d'Ordenació del sistema d'ocupació i del SOC, va ser desenvolupada reglamentàriament amb el Decret 48/2020, i s'ha concretat recentment amb l'Ordre EMT/69/2024. Actualment, es continua a l'espera de la publicació de la convocatòria d'aquesta Ordre, que ha de proporcionar més detalls sobre la forma en què es prestaran els serveis ocupacionals, els mecanismes de governança, així com els instruments específics per avançar en la concertació d'aquestes polítiques.

En relació amb els instruments normatius establerts, es preveu que les administracions locals puguin dissenyar i gestionar les PAO sempre que disposin d'un Pla Estratègic que identifiqui les necessitats ocupacionals específiques de la comarca i estableixi una fulla de ruta per a l'execució d'aquestes polítiques. D'aquesta manera, aquest Pla Estratègic actua com el punt de partida per a la implementació de les polítiques d'ocupació a la comarca, ja que dues de les seves línies estratègiques aborden directament objectius relacionats amb l'ocupació, mentre que una altra línia ho fa de manera indirecta. Un cop el marc normatiu es concreti, serà necessari decidir quins serveis s'inclouen en la concertació a les fases posteriors.

1.2. Objectiu central del Pla

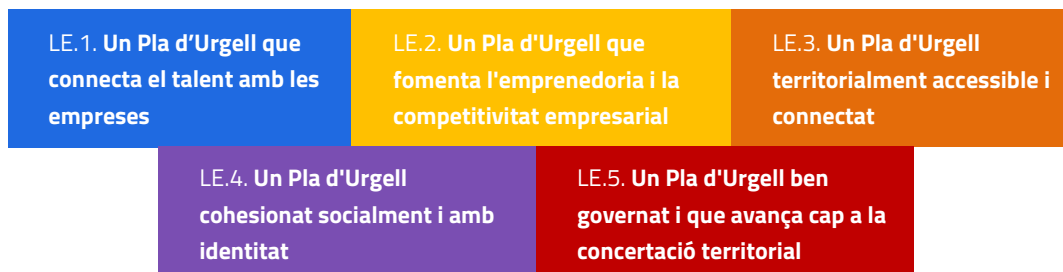
El present pla estratègic té com a objectiu principal:

Definir un model de desenvolupament integrador, sostenible i innovador per a la comarca, basat en la creació de noves oportunitats laborals, la promoció de la cohesió social, el respecte pel medi ambient i la col·laboració entre el sector públic i privat.

I els objectius específics, son:

- **Dinamització econòmica i innovació:** Estimular la creació de noves oportunitats laborals a través del suport a l'emprenedoria i la innovació. Promoure iniciatives que augmentin la competitivitat de les empreses locals i afavoreixin la diversificació econòmica.
- **Polítiques actives d'ocupació:** Desenvolupar polítiques actives d'ocupació que s'adaptin a les necessitats del mercat laboral local. Aquestes polítiques inclouran programes d'orientació laboral, formació professionalitzadora, recolzament a l'emprenedoria i foment de la contractació de col·lectius vulnerables, assegurant una major inclusió laboral i reduint la desocupació a la comarca.
- **Polítiques d'Habitatge i de Polítiques d'Ocupació:** La relació entre l'ocupació i l'habitatge és intrínseca. Un lloc de treball estable i ben remunerat facilita l'accés a un habitatge digne, mentre que un habitatge adequat pot millorar la productivitat i la qualitat de vida, facilitant la cerca i el manteniment d'una feina. Algunes estratègies per articular polítiques d'habitatge a partir de polítiques d'ocupació serien promoure polítiques d'ocupació que garanteixin l'accés a un habitatge digne i assequible o crear ocupació en el sector de la construcció i rehabilitació, entre altres.
- **Sostenibilitat mediambiental:** Fomentar la transició energètica cap a fonts renovables, la implementació de mesures d'eficiència energètica i la promoció de l'autoconsum col·lectiu. Reduir l'impacte ambiental de les activitats econòmiques i promoure la protecció del patrimoni natural, contribuint a la preservació del medi ambient.
- **Governança col·laborativa:** Establir mecanismes efectius de concertació entre els diferents agents territorials (Ajuntaments, Consell Comarcal, entitats socials, sector privat i ciutadania) per a la definició i execució de les accions estratègiques. Fomentar la concertació territorial i el treball en xarxa per assegurar la coherència i l'eficiència en la implementació del pla.

Així doncs, després d'aquest treball de diagnosi i anàlisi i les sessions participatives i reunions amb els tècnics responsables, el Pla s'articula en **5 línies estratègiques** que es desgranen en objectius, reptes i projectes. A partir de la pàgina 139 podreu trobar la informació completa:

1.3. Metodologia

La metodologia emprada per a l'elaboració d'aquest Pla Estratègic ha combinat un enfocament quantitatiu i qualitatiu per garantir una anàlisi exhaustiva i participativa.

En primer lloc, s'ha realitzat una revisió documental de plans estratègics anteriors proporcionats pel Consell Comarcal, així com de dades estadístiques i informes recents publicats, per obtenir una diagnosi sòlida basada en fets objectius. Aquesta fase ha permès identificar les principals tendències i necessitats del territori.

Aquesta diagnosi quantitativa s'ha complementat amb la realització de taules de treball en les quals van participar agents socials, econòmics, tècnics del Consell Comarcal i representants dels ajuntaments. Aquestes reunions han servit per aprofundir en els reptes específics de la comarca, intercanviar punts de vista i enriquir la visió inicial amb el coneixement i experiència dels actors locals.

Per assegurar la validació de les propostes i les línies estratègiques, s'han dut a terme dues reunions internes amb l'equip tècnic del Consell Comarcal, on es van prioritzar els reptes i es van definir els projectes més rellevants a incloure en el Pla.

A més, per incorporar la percepció ciutadana, es va realitzar una enquesta de qualitat de vida, en la qual es va preguntar a la població sobre aspectes com la salut, l'ocupació, l'habitatge, els serveis públics, el transport, i altres temes rellevants. Es van fer un total de 1001 enquestes i ha estat fonamental per entendre les necessitats i prioritats de la ciutadania, i la seva informació ha servit per complementar el Pla Estratègic i afinar la definició dels projectes.

2. ANÀLISI I DIAGNOSI

2.1. TERRITORI I RECURSOS

2.2.1. Ubicació i geografia

La comarca del Pla d'Urgell, va ser creada l'any 1988 amb la Llei 5/1988, està situada a l'oest de Catalunya, a la demarcació de Lleida, i compta amb una extensió d'uns 305 km². El Pla d'Urgell limita amb la comarca de la Noguera pel nord, amb l'Urgell per l'est, amb el Segrià per l'oest i amb les Garrigues pel sud.

Des del punt de vista orogràfic, el relleu del Pla d'Urgell es caracteritza, tal com bé diu el seu nom, per ser planer i amb pocs accidents geogràfics (el 97,6% de la superfície amb pendents inferiors al 5%, percentatge que s'eleva al 99,5% de superfície amb pendents inferiors al 10%); La plana es situa a cotes baixes, compreses entre els 200 i 400 metres d'altitud i no compta elevacions destacades. Val a dir que tot i el seu caràcter planer, la comarca presenta una lleugera inclinació cap a l'oest, desguassant cap al Segre.

Només dos rius passen per la comarca del Pla d'Urgell: el riu Corb, que neix a la Conca de Barberà i desemboca al Segre, i el riu Ondara, que neix a la Segarra i desemboca al riu Corb. En qualsevol cas, els caudals d'aquests rius són testimonials. Les principals vies de circulació d'aigua són els canals que travessen tota la comarca i que permeten regar bona part dels cultius (i que, com més endavant exposarem, són un dels principals elements definidors del Pla d'Urgell)

El clima del Pla d'Urgell és mediterrani amb tendència continental de terra baixa. Es caracteritza per uns hiverns freds i uns estius càlids, amb importants oscil·lacions tèrmiques tant estacionals com diàries. Pel que fa a les precipitacions, són escasses (al voltant de 400 mm anuals) i irregulars. Val a dir que el Pla d'Urgell també es caracteritza per la presència de boires, que són habituals des de finals de tardor i durant tot l'hivern.

2.2.2. Entorn agrari i natural

Resulta d'interès destacar que el paisatge actual del Pla d'Urgell és fruit, gairebé en la seva totalitat, de la intervenció humana, eminentment associada a l'activitat agrària. D'acord amb les dades de distribució de la superfície comarcal corresponents a l'any 2023, la comarca compta amb una superfície total de 30.540 ha, de les quals 25.654 ha corresponen a terrenys conreats, fet que representa aproximadament el 84% del territori. La resta del sòl es distribueix principalment entre territori urbanitzat i infraestructures (6,9%) i àrees sense vegetació (6,3%), mentre que les superfícies forestals i de vegetació natural tenen una presència clarament testimonial, amb menys de l'1,5% del total comarcal. (Font: [Distribució general de la superfície de Catalunya](#))

La major part de les terres conreades són, gràcies a l'existència dels canals, terres de regadiu (les

aproximadament 25.098 ha de superfície regada suposa el 97,83% del total de superfície conreada), mentre que la superfície de secà té una presència testimonial (556 ha, el 1,82% del total).

La major part dels cultius (20.183 ha aproximadament, el 78,67% del total) són herbacis, destacant els cereals i cultius farratgers. Pel que fa als primers, els que tenen major superfície i producció són:

- Blat tou
- Ordi
- Blat de moro (gra)
- *Triticale* (híbrid entre el blat i el sègol)

Com a cereals secundaris hi hauria el sorgo, la civada, el mill, l'espelta i el blat dur.

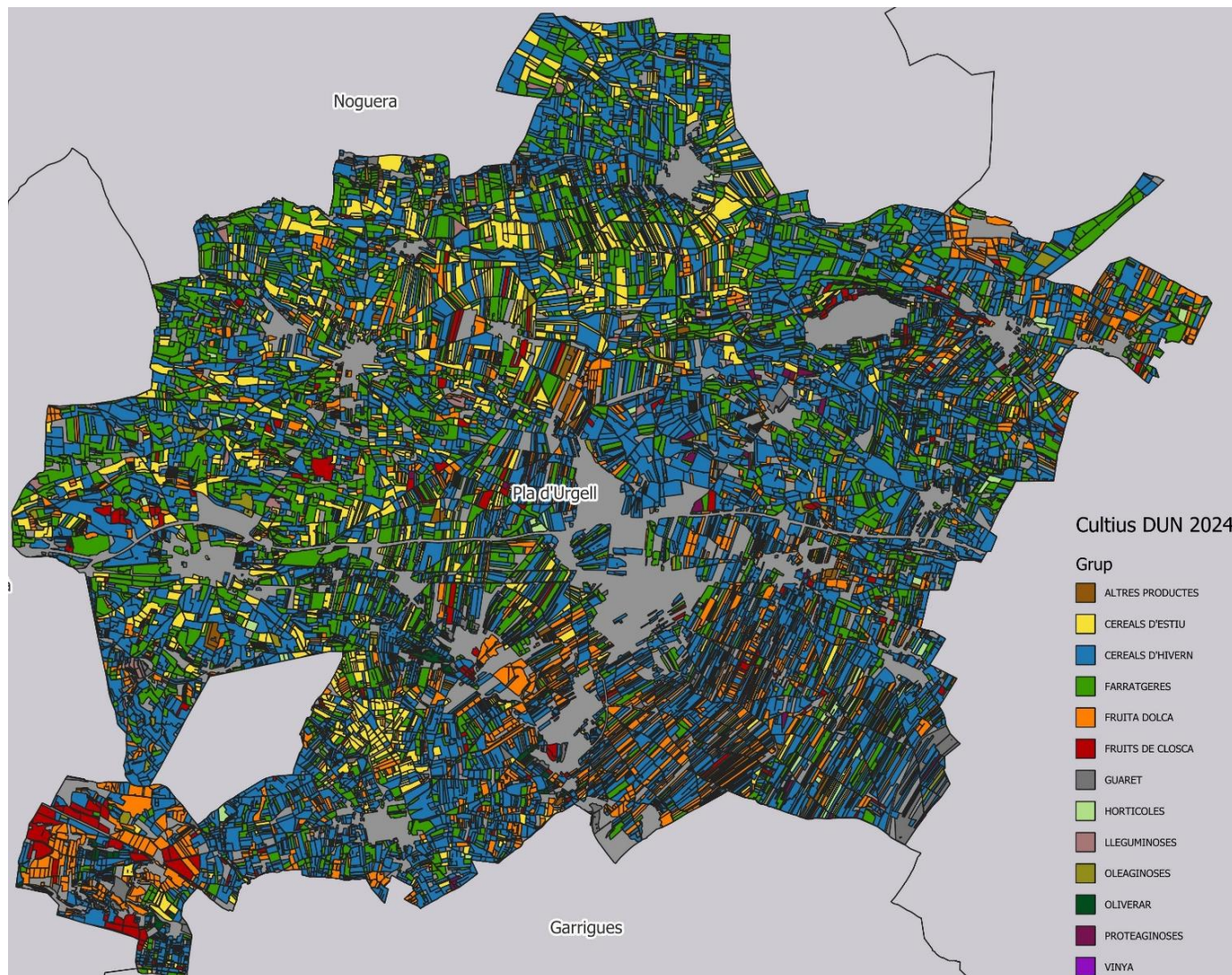
Pel que fa als farratges, constitueix el grup més extens i productiu i hi trobem:

- Alfals
- Blat de moro farratger
- Festuca
- Margall
- Sorgo farratger

Les hortalisses al Pla d'Urgell tenen un pes molt reduït (156 ha, és a dir 0,60 del total conreat) dins del conjunt del sistema agrari comarcal. La seva implantació és limitada tant en superfície com en producció i es concentra exclusivament en regadiu a l'aire lliure, sense presència de cultius protegits ni hivernacles. En termes quantitius, la superfície hortícola es reparteix en petites parcel·les disperses, amb una clara concentració en pocs cultius. Destaca especialment la ceba, amb aproximadament 60 ha i una producció al voltant de 1.800 tones, seguida de la carbassa (42 ha i prop de 800 T) i del tomàquet (12 ha i unes 360 T). Altres hortalisses com l'enciam, l'espinaç o l'api presenten superfícies molt modestes (entre 3 i 5 ha) i produccions inferiors a les 100 T anuals.

Els conreus llenyosos al Pla d'Urgell tenen un pes clarament secundari en termes de superfície, però una importància econòmica rellevant per la seva elevada productivitat, especialment en el cas de la fruita dolça de regadiu. La pràctica totalitat dels llenyosos es conreen en regadiu, mentre que el secà és testimonial i es limita bàsicament a l'ametller, la noguera i l'olivera.

*Imatge 1 Mapa dels cultius declarats a
la DUN (2024)*

Dins dels fruiters, destaquen de manera clara les pomeres, que amb 1.704 ha de regadiu constitueixen el principal conreu llenyós de la comarca i generen una producció superior a les 50.000 T anuals. Les pereres ocupen també una superfície significativa (906 ha) amb una producció de prop de 14.000 tones. El conjunt de fruita de pinyol presenta una implantació més moderada però diversa, amb presència de nectarines (147 ha i 3.848 T), préssec pla (94 ha i 2.730 T), presseguer (68 ha i 2.095 T), totes elles amb rendiments elevats propis del regadiu intensiu.

Altres fruiters tenen una presència molt limitada o testimonial, com l'albercoquer, el pruner, el cirerer, el magraner o el kiwi, mentre que no es detecta implantació de cítrics, vinya ni fruits emergents com el pistatxer o l'alvocat. Els fruits secs tenen un paper marginal, amb 187 ha d'ametller de regadiu i 12 ha de secà, 2 ha de noguera en secà i 94 ha de regadiu i 141 ha de festucs de regadiu. En resum, una producció global molt reduïda en comparació amb la fruita dolça.

L'olivera presenta una presència discreta, amb 57 ha de regadiu i 27 ha de secà, orientada exclusivament a la producció d'oli, i amb una producció total al voltant de les 115 T. La resta de llenyosos (aromàtiques, forestals productius o cultius alternatius) són inexistents o residuals.

En conjunt, els conreus llenyosos del Pla d'Urgell configuren un sistema molt especialitzat en fruita dolça de regadiu, amb una elevada concentració en pocs cultius i una clara dependència de l'aigua, que contrasta amb l'escassa diversificació cap a altres llenyosos mediterranis o emergents.

Pel que fa a la incorporació de joves al mercat laboral en l'àmbit agrari, les dades de l'observatori agroalimentari rural i ambiental de la Generalitat de Catalunya ens diu que el 2024, al Pla d'Urgell es van incorporar 4 joves al mercat laboral. En canvi les comarques del seu voltant es comptabilitzen moltes més incorporacions: Segrià 31, Garrigues 18, Urgell 8 i Noguera 11. En termes generals, la meitat d'aquests joves són fills/es de pagesos que continuen l'activitat agrària, més del 80% tenen formació en Formació Professional o Cicles Formatius Agraris. La bretxa de gènere és més que significativa: el 70% són homes d'uns 30 anys. (Font: [Observatori Agroalimentari, rural i ambiental](#))

A partir del [Mapa de produccions](#) (2016-2023) de El Planter (RuralCat) durant aquests 8 anys, al Pla d'Urgell 67 joves han rebut un ajut de primera instal·lació de joves agricultors i agricultores per un import total de 1.353.500€. Aquest ajut té l'objectiu de crear o continuar explotacions viables mitjançant la incorporació de persones joves amb capacitat i competències professionals adients, que accedeixin per primera vegada a la titularitat d'una explotació agrària, adquirint la responsabilitat de la gestió de l'empresa de forma exclusiva o com a soci d'una persona jurídica.

ORIENTACIÓ PRODUCTIVA	BENEFICIARIS	SUBVENCIÓ PAGADA *
Frutícoles -diferent de cítrics i closca-	20	473.500 €
Porcí	12	241.000 €
Cereals -no arbrs-, oleaginoses i proteginoses	9	145.500 €
Produccions diverses	8	210.000 €
Hortícoles especialitzades	5	75.000 €
Avícola	4	62.500 €
Boví/Íleter	3	50.000 €
Cultius generals variats	2	35.000 €
Combinacions granívors	2	50.000 €
Fruits de closca	1	11.000 €
No classificat	1	
TOTAL	67	1.353.500 €

2.3. URBANISME I INFRAESTRUCTURES

2.3.1. Urbanisme i planificació territorial

Pel que fa a l'urbanisme i la planificació territorial i la seva gestió, cal tenir present que la comarca del Pla d'Urgell s'inclou en el Pla Territorial Parcial de Ponent (PTPP), que fou aprovat el juliol de 2007 pel Govern de Catalunya. Els Plans Territorials Parcial (PTP) són una figura de planificació territorial derivada del Pla Territorial General de Catalunya (PTGC) que estableixen el model territorial dels àmbits funcionals amb un horitzó de 15- 20 anys. Han estat elaborats sobre la base dels Criteris de planejament territorial, en coherència amb les determinacions del PTGC i amb interacció amb la planificació sectorial.

El Pla Territorial Parcial de Ponent té com a principals objectius:

- Afavorir la diversitat biològica i el manteniment dels processos naturals
- Evitar la urbanització de sòls sotmesos a riscos naturals coneguts
- Establir reserves estratègiques de sòl que evitin la seva urbanització i es mantinguin en disponibilitat per a actuacions futures
- Garantir la coherència del model territorial
- Mantenir i incrementar la qualitat de vida dels habitants del territori
- Contribuir al desenvolupament sostenible.

Per un altre costat, cal dir que tots els municipis de la comarca compten amb figures de planejament urbanístic, per bé que amb característiques diferents (alguns municipis compten amb un POUM aprovat definitivament, altres es regeixen per un POUM en fase d'Avanç del Pla, altres per normes subsidiàries...).

A banda d'aquestes figures de planejament urbanístic de caire municipal, a nivell comarcal es compta amb un Pla Director Urbanístic del Pla d'Urgell (PDU-PU, aprovat inicialment a l'octubre 2010). Aquest Pla té com a objectius:

- Plantejar una estructura d'ordenació urbanística que cerqui el principi d'equitat en l'habitabilitat del territori de la comarca del Pla d'Urgell.
- Ajustar i delimitar amb major detall els àmbits que han de conformar els espais

oberts.

- Precisar les estratègies de desenvolupament urbanístic que estableix el Pla territorial parcial de Ponent.
- Identificar els equipaments d'abast territorial existents i establir les reserves necessàries per als nous, així com les seves condicions d'implantació i d'accessibilitat.
- Potenciar l'articulació dels diversos nuclis de poblament entre si i el sistema de mobilitat de la comarca, tot mantenint la identitat de cada nucli, afavorint l'articulació de la xarxa viària territorial.
- Definir i establir la Xarxa patrimonial i de paisatge amb l'objectiu d'interpretar i contribuir a la investigació, preservació, conservació, difusió i comunicació del patrimoni històric artístic i de la cultura tradicional i paisatgística del Pla d'Urgell.
- Incrementar la qualitat ambiental de la comarca.

L'any 2014 el Departament de Territori de la Generalitat va decidir tirar endavant el primer Pla Director urbanístic de sòl no urbanitzable de Catalunya a la comarca del Pla d'Urgell, a dia d'avui encara no s'ha aprovat el Pla.

Com les dades del planejament són molt antigues (2010), s'ha revisat el visor del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica per obtenir les dades de superfícies per classificació del sòl de l'any 2024.

La distribució del règim del sòl al Pla d'Urgell mostra un predomini molt clar del sòl no urbanitzable, que representa el 93,68% del territori comarcal. El sòl urbà consolidat suposa un 3,58%, mentre que el sòl urbanitzable delimitat representa un 2,21%.

Les categories de sòl urbà no consolidat i urbanitzable no delimitat tenen un pes residual. A escala municipal, destaca la concentració del sòl urbà consolidat a Mollerussa, mentre que la resta de municipis presenten una major extensió de sòl no urbanitzable.

Imatge 2 Règim del sòl dels municipis de la comarca

Municipi	Comarca	Sòl urbà consolidat	Sòl urbà no consolidat	Sòl urbanitzable delimitat	Sòl urbanitzable no delimitat	Sòl no urbanitzable
Barbens	Pla d'Urgell	28,52	0,00	0,00	0,00	749,85
Bell-lloc d'Urgell	Pla d'Urgell	72,21	39,51	109,87	6,24	3.288,40
Bellví	Pla d'Urgell	41,11	0,00	38,35	0,00	4.561,85
Castellnou de Seana	Pla d'Urgell	31,43	0,00	7,93	0,00	1.591,55
el Palau d'Anglesola	Pla d'Urgell	66,68	0,00	58,59	0,00	1.109,07
el Poal	Pla d'Urgell	28,31	2,01	0,00	0,00	855,48
Fondarella	Pla d'Urgell	33,89	1,47	43,18	0,00	464,34
Golmés	Pla d'Urgell	106,21	2,98	80,20	0,00	1.482,72
Ivars d'Urgell	Pla d'Urgell	76,26	7,98	20,85	0,00	2.311,72
Linyola	Pla d'Urgell	85,56	0,00	4,24	0,00	2.791,97
Miralcamp	Pla d'Urgell	45,21	0,67	35,70	0,00	1.404,29
Mollerussa	Pla d'Urgell	269,32	8,72	149,71	61,87	216,54
Sidamon	Pla d'Urgell	45,06	0,00	3,97	0,00	760,74
Torregrossa	Pla d'Urgell	65,88	10,03	0,00	0,00	3.974,70
Vilanova de Bellpuig	Pla d'Urgell	39,60	8,74	16,85	6,18	1.319,13
Vila-sana	Pla d'Urgell	59,04	3,02	105,86	0,00	1.730,78
Total		1.094,28	85,13	675,30	74,29	28.613,14

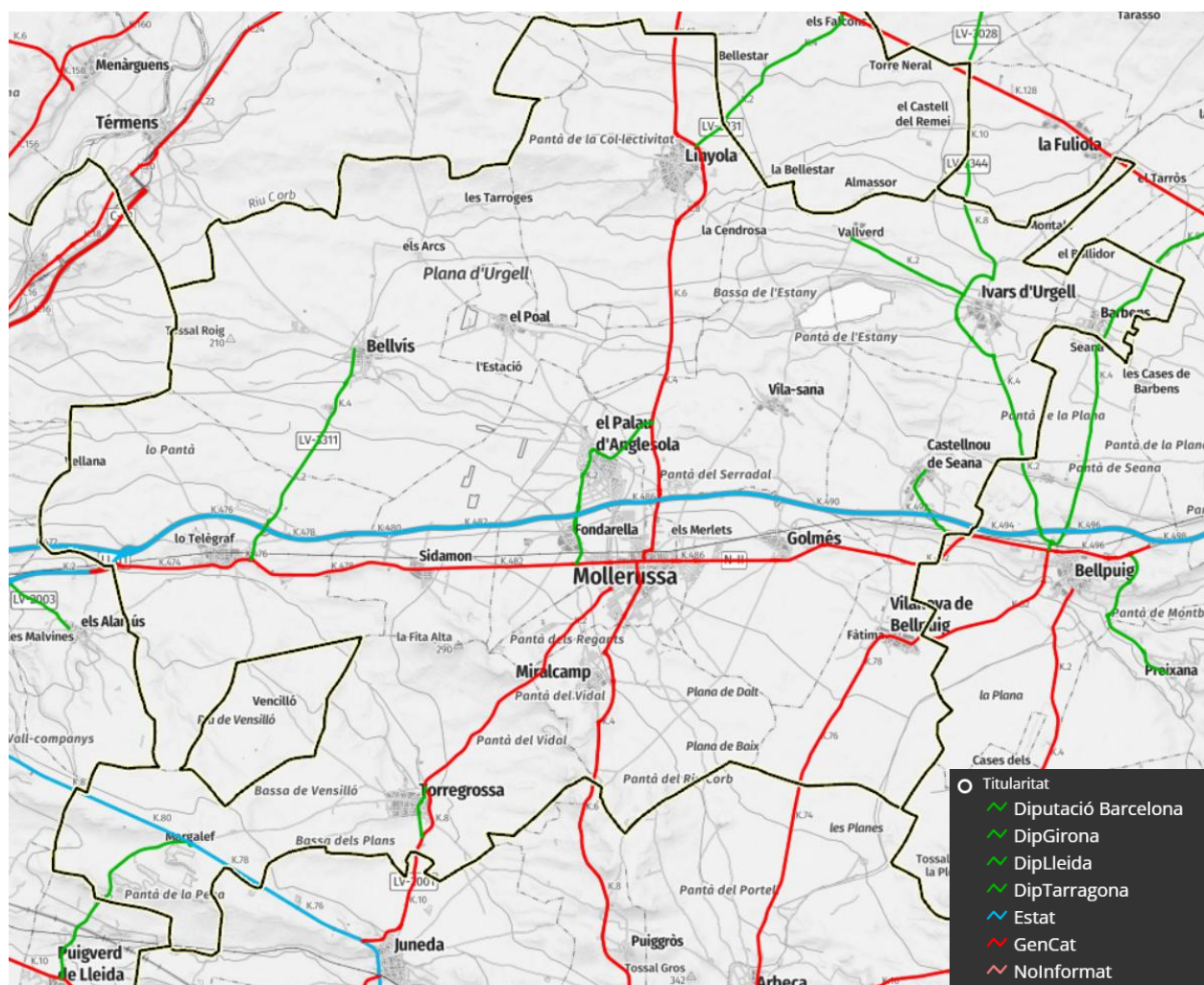
Font: Visor del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

2.3.2. Infraestructures de comunicació

El Pla d'Urgell es troba dotat d'una bona connectivitat i accés per xarxa viària degut a la seva situació geogràfica. A més, el relleu planer de la comarca facilita l'establiment d'una bona xarxa viària.

La via de comunicació més important de la comarca és l'autovia A-2, que permet desplaçar-se a Lleida i Barcelona de manera directa i sense passar per autopistes. Es tracta d'una via d'alta capacitat i que compta amb una considerable intensitat del trànsit (segons les darreres dades de la Generalitat de Catalunya, la intensitat del trànsit en aquesta via al seu pas per la comarca del Pla d'Urgell es situa de mitjana entre els 25.000 i 50.000 vehicles/dia)

Imatge 3 Titularitat de les carreteres de la comarca¹

Font: Hipermapa Gencat

També és una infraestructura de comunicació viària la carretera general N-II, que uneix Barcelona i Madrid i que travessa tota la comarca passant per diferents municipis. La intensitat del trànsit en aquesta via s'ha reduït considerablement amb l'entrada en funcionament de l'autovia A-2. En aquest sentit, la carretera N-II és usada principalment per a desplaçaments intracomarcals, mentre que els desplaçaments fora de la comarca es centralitzen principalment a l'A-2.

Una altra de les vies destacades del Pla d'Urgell és la carrereta L-200, que uneix les Borges Blanques i Mollerussa i, i la seva continuació L-3322, que uneix Mollerussa amb Linyola i Bellcaire d'Urgell (travessa la comarca de sud a nord). La resta de carreteres són carreteres locals que uneixen diferents municipis de la comarca, i que permeten una comunicació fàcil amb la capital comarcal (val a dir que la infraestructura viària del Pla d'Urgell té un destacat component radial, sent Mollerussa el centre d'aqueta radialitat).

¹ Les carreteres de color verd son titularitat de la Diputació de Lleida

A banda de les diferents carreteres que creuen la comarca, el Pla d'Urgell es caracteritza per l'existència d'un elevat nombre de camins, pistes i senders que més enllà de permetre l'accés a espais agraris també són utilitzats per a la comunicació entre municipis (no es tracta de camins d'ús exclusiu agrícola). L'estat de conservació d'aquests camins és força dispar, existint camins adaptats i en unes condicions adequades per al trànsit de turismes i d'altres en els que el trànsit d'aquest tipus de vehicles és totalment desaconsellable.

El Pla d'Urgell presenta unes condicions territorials favorables per a la mobilitat ciclista, gràcies a la seva orografia plana i a la xarxa de camins existent. El novembre de 2023 es va presentar al Consell d'alcaldies la iniciativa per crear una xarxa segura de carrils bici a la comarca, amb l'objectiu de reduir la dependència del vehicle motoritzat i fomentar desplaçaments sostenibles cap a centres de treball, educatius i comercials. Actualment ja hi ha alguns carrils bici senyalitzats (Golmés-Mollerussa, Mollerussa-parc de la Serra, i Linyola-Belcaire d'Urgell). La consolidació d'aquesta mobilitat dependrà del desenvolupament efectiu de l'avantprojecte i de la seva integració amb la xarxa existent.

El Pla d'Urgell també compta amb infraestructures ferroviàries, ja que la línia Barcelona- Manresa- Tàrraga-Mollerussa-Lleida (línies R13 i R14) discorre per la comarca, passant pels nuclis urbans de Bell-lloc d'Urgell, Golmés i de Mollerussa. Es tracta d'una línia amb poc trànsit i secundària, ja que la majoria de trens de llarg recorregut passen per la línia de Barcelona-Valls-les Borges Blanques-Lleida, que no transcorre per la comarca. Val a dir que la línia de tren té una molt baixa oferta horària i es troba en condicions precàries que no incentiven el seu ús.

Pel Pla d'Urgell no hi ha parada de trens d'alta velocitat ni tampoc hi passen les vies. En qualsevol, l'accés a aquest mitjà de transport és relativament fàcil ja que es disposa de parada a la propera ciutat de Lleida.

2.3.3. Polígons d'Activitat Econòmica

Segons dades recopilades al [Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica \(SIPAE\)](#) del Departament d'Empresa i Treball, l'any 2023 al Pla d'Urgell hi havia un total de 22 Polígons d'Activitat Econòmica (PAE) que comptaven amb un total de 493 parcel·les i una extensió total 271,88ha. Tot i que hi ha diversitat pel que fa al tipus de PAE, en termes generals es tracta de Polígons de reduïdes dimensions que acullen nombres relativament reduïts d'empreses.

Els PAE del Pla d'Urgell es concentren en únicament 6 municipis (gairebé tots, propers a la carretera N-II): Bell-lloc d'Urgell i Mollerussa (7 PAEs a cada municipi), Golmés (4 PAEs), El Palau d'Anglesola (2 PAEs), Sidamon (1 PAE) i Bellvís (1 PAE). A la resta de municipis de la comarca, es detecten sectors no desenvolupats com per exemple a Vila-Sana tot i l'existència d'activitats industrials, no es comptabilitza cap PAE.

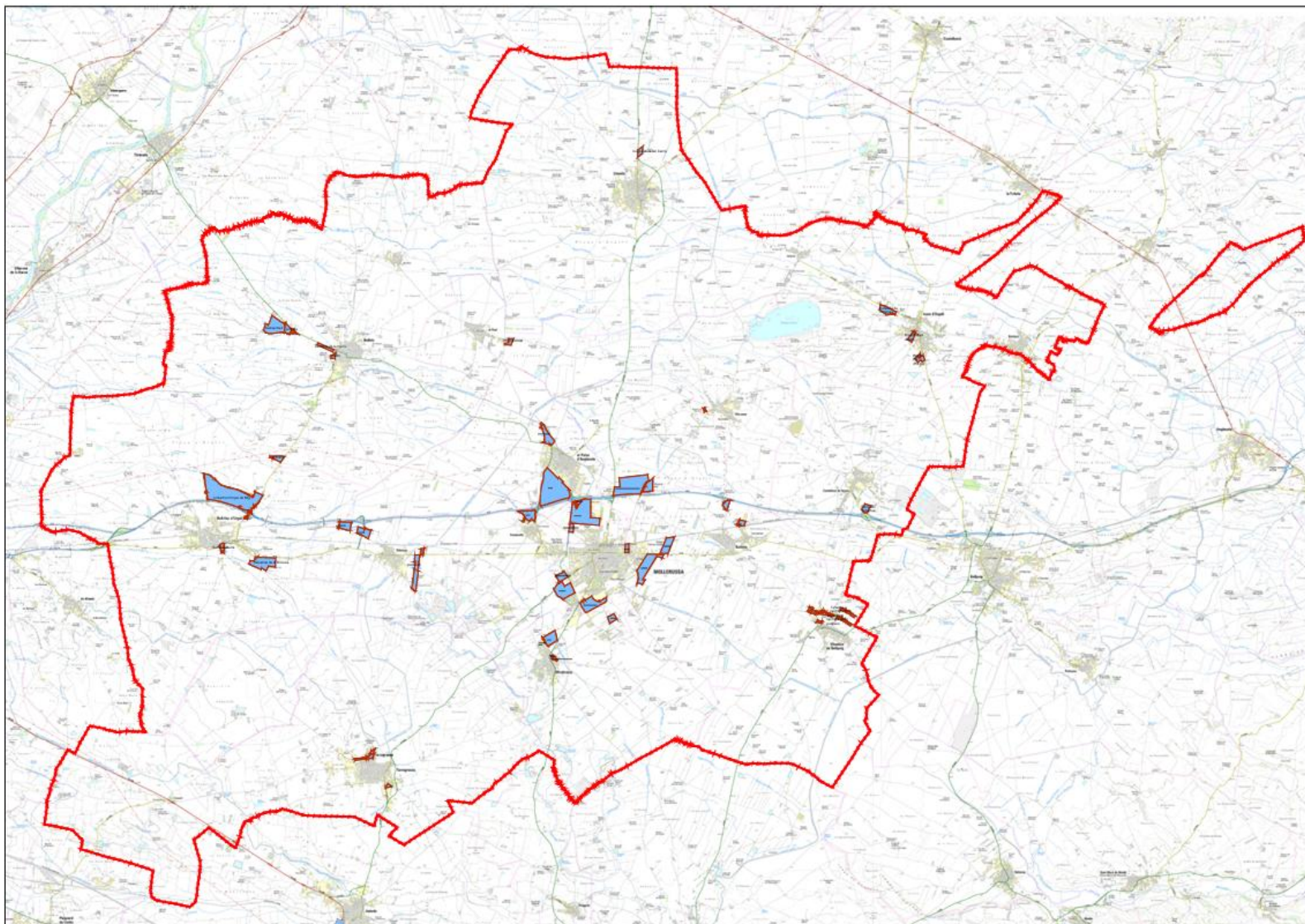
Pel que fa a l'antiguitat dels PAEs, cal apuntar que la major part s'han construït en les darreres dècades

del segle XX (dècades 80 i 90) i les primeres del Segle XXI. El nombre de nous PAEs es manté estable, sent el darrere en construir-se de l'any 2020 (si bé és cert que aquest darrer PAE és un dels més grans i ocupats de la comarca).

Les dades de les que disposa el [Departament d'Empresa i Treball](#) i la [Diputació de Lleida](#) indiquen que als PAEs del Pla d'Urgell hi ha allotjades un total de 172 empreses. Tot i que als PAE de la comarca hi ha presència d'activitats força diverses, cal destacar que els sectors d'activitat amb major presència als PAE de la comarca són les activitats alimentàries i de begudes i les de metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics.

Finalment, és d'interès destacar que el grau d'ocupabilitat del PAE del Pla d'Urgell és del 69,98%. En comparació amb comarques veïnes (Les Garrigues: 72%; l'Urgell: 73%; la Noguera: 73%; el Segrià: 80%), aquesta xifra és la més baixa. Això permet afirmar que, tot i que la comarca disposa de sòl industrial disponible, encara hi ha un important marge de millora pel que fa a l'ocupació d'aquests espais.

Imatge 4 Plànol dels polígons industrials de la comarca

Font: Consell Comarcal del Pla d'Urgell

Taula 1 Llistat dels polígons industrials de la comarca

Nom Polígon	Municipi	Any creació	Superfície	Perímetre	Nº Parcel·les	Nº Empreses
Industrial Moravia	Bell-lloc d'Urgell	1995	14.12	1875.31	1	2
Industrial sud-est	Bell-lloc d'Urgell	1995	4.11	1021.18	11	7
Industrial Torregrossa	Bell-lloc d'Urgell	1995	2.86	911.6	2	1
Industrial Senpa	Bell-lloc d'Urgell	1995	1.6	606.19	2	2
Vinyes del Mig	Bell-lloc d'Urgell	2002	55.85	3680.37	73	2
Cooperativa	Bell-lloc d'Urgell	1968	5.12	955.14	18	2
Industrial Sud	Bell-lloc d'Urgell	1968	0.9	394.34	2	1
s/n Bellvís 1	Bellvís	1987	18.65	2705.76	6	-
PP-1	El Palau d'Anglesola	2007	2.63	1257	6	1
SAU-3	El Palau d'Anglesola	2008	41.41	2788.23	52	10
Zona Industrial La Cometa	Golmés	2001	2.13	648.99	1	1
Zona Industrial El Pla	Golmés	1980	2.71	1026.15	7	7
Polígon de Golmés, Golparc	Golmés	2020	17.49	2500	101	52
Polígon Industrial El Colomer	Golmés	1992	7.94	1279.26	49	44
Puleva Food	Golmés	1948	4.58	911.08	1	1
PLAURSA	Mollerussa	1992	3.14	719.16	39	7
Prefabricats Pujol	Mollerussa	1966	24.87	3092.67	27	3
NUFRI-SAT	Mollerussa	1986	41.49	2883.92	3	1
Confluència PP Ronda Ponent i Naus Tumsa	Mollerussa	1964	11.97	1578.39	3	3
PP-PALAU	Mollerussa	2005	2.86	914.08	1	1
PP Ronda Ponent	Mollerussa	2000	4.32	849.83	33	11
Naus Tumsa	Mollerussa	1983	2.04	681.61	36	3
Polígon Industrial Sidamon	Sidamon	1980	17.73	2586.01	25	10

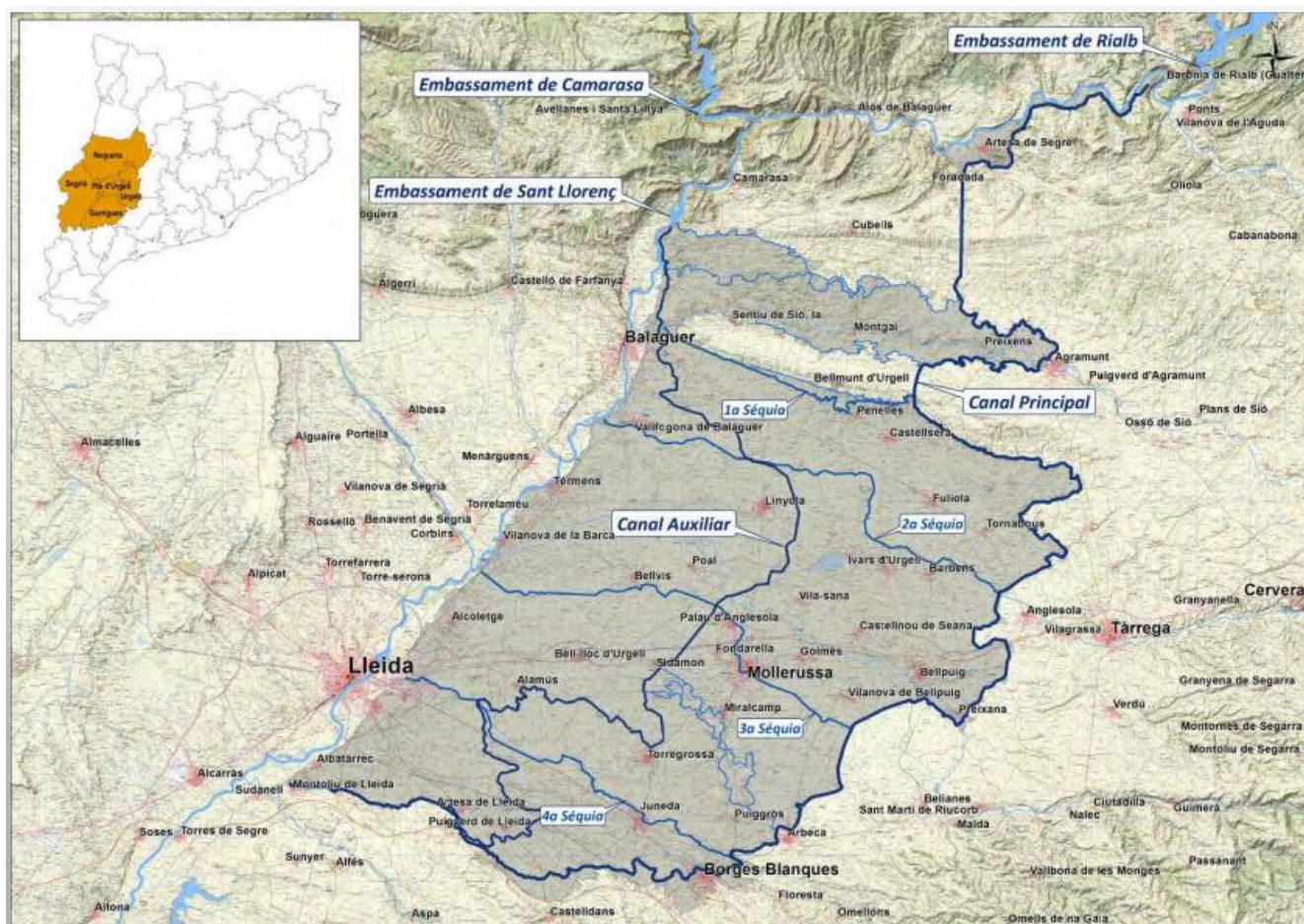
Font: Promoció econòmica - Diputació de Lleida: <https://promocioeconomica.cat/poligons-industrials/>

2.3.4. El Canal d'Urgell

El Canal d'Urgell és una de les infraestructures més importants de la comarca, no només pel fet de ser un dels principals elements que han condicionat el desenvolupament de la comarca, sinó també pel seu caràcter distintiu i identitari.

Es tracta d'una infraestructura hidràulica destinada bàsicament al reg, que porta aigua des del riu Segre als camps de cultiu situats a diferents termes municipals no només de la comarca del Pla d'Urgell, sinó també a l'Urgell, la Noguera, el segrià i les Garrigues (en aquest sentit, es tracta d'una infraestructura supracomarcal)

Imatge 5 Infraestructura hidràulica de la comarca

Font: Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell

Els Canals d'Urgell constitueixen un dels sistemes de reg més emblemàtics i extensos de Catalunya. Malgrat que sovint es parla del Canal d'Urgell en singular, el conjunt està format per dos canals principals (el Canal Principal i el Canal Auxiliar) i per quatre sèquies majors, que al seu torn s'articulen amb una xarxa de sèquies secundàries que garanteixen la distribució de l'aigua a l'àrea regable.

El Canal Principal, iniciat el 1829 i culminat el 1861 després de superar múltiples dificultats tècniques, econòmiques i socials, s'estén al llarg de 144,2 km. Pren l'aigua del riu Segre a l'alçada de Ponts i la retorna al mateix riu a Montoliu de Lleida.

El Canal Auxiliar, de construcció molt més recent (1929–1932), té una longitud de 76,6 km i complementa el sistema principal. Les quatre sèquies principals, que sumen 102,6 km, connecten els canals entre si i amb el Segre, i estructuren la resta de la xarxa hidràulica. Tot plegat configura un entramat que dona servei a més de 70.000 ha de regadiu i a 77 municipis, amb un pes molt destacat al Pla d'Urgell, que (malgrat ser la comarca territorialment més petita del sistema) és la que concentra més quilòmetres de canal i més superfície regada.

La infraestructura és gestionada per la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell, titular de la concessió fins al 2061. La seva organització interna es basa en 21 col·lectivitats agrupades en tres zones (alta, mitjana i baixa), cadascuna amb ordenances pròpies que regulen el repartiment i els usos de l'aigua. Aquesta estructura ha permès durant dècades sostenir un model de reg tradicional basat en les sèquies a cel obert, però que actualment afronta limitacions importants derivades de la sequera estructural, la pèrdua d'eficiència i l'envelliment de les infraestructures.

En aquest context, la modernització dels Canals d'Urgell ha passat a ser una prioritat estratègica de país. Segons el projecte presentat el 2025 per la Comunitat de Regants i el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació: Estudi de la Modernització del Sistema Hidràulic dels Canals d'Urgell (Fase 1 de la Modernització), es preveu una transformació profunda per millorar l'eficiència hídrica, reduir pèrdues, digitalitzar la gestió, augmentar la resiliència davant la sequera i reforçar la competitivitat del sector agroalimentari. Les principals línies del projecte inclouen:

- Canalització i pressurització del reg per reduir pèrdues i optimitzar el consum.
- Digitalització i telecontrol per gestionar l'aigua en temps real.
- Automatització de comportes i reguladors.
- Actuacions de millora energètica, incloent-hi ús prioritari d'energia renovable.
- Increment de la seguretat hídrica i de la capacitat de resposta davant episodis de sequera.
- Un impacte directe sobre prop de 1.540 explotacions agràries de la Fase 1 i una reducció prevista del consum d'aigua d'entre el 30% i el 40%.

Totes aquestes actuacions situen el Pla d'Urgell en el centre del procés de transformació, tenint en compte la seva elevada dependència del regadiu i el seu paper com a corredor agrícola i agroindustrial.

Finalment, des d'una perspectiva turística i cultural, el sistema de canals disposa encara d'un amplíssim potencial no explotat. Tot i l'existència de l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell a Mollerussa i d'algunes rutes vinculades al paisatge del regadiu, la infraestructura podria esdevenir un recurs

patrimonial i turístic de primer ordre, amb capacitat per reforçar la identitat territorial i diversificar l'oferta turística de la comarca.

3. DEMOGRAFIA

L'evolució de la demografia és una peça fonamental per entendre els processos de transformació socioeconòmica que experimenta un territori. En el cas del Pla d'Urgell, l'evolució de la seva població en els darrers anys revela un escenari en canvi constant, amb dinàmiques que apunten a un lleuger creixement relatiu generalitzat en els municipis més grans, però una pèrdua de població en els municipis més petits. En aquets nou escenari es troben nous reptes al voltant de l'envelliment, els moviments migratoris i els canvis estructurals en la composició de la seva ciutadania.

3.1. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

Segons les últimes dades comarcals disponibles, el 2024 la població resident al Pla d'Urgell era de 38.111 persones.

Tenint en compte que la població del conjunt de la província de Lleida era de 451.707 persones, es pot apuntar que els residents a la comarca signifiquen el 8,4% del total de la demarcació. D'altra banda, atenent que la superfície de la comarca és d'aproximadament 305km², es pot calcular que la densitat de població del Pla d'Urgell es situa en 125,6 habitants per km², xifra molt superior a la que es dona pel conjunt de la demarcació de Lleida (36,3 habitants per km²).

Seguint la mateixa dinàmica que s'observa al conjunt de la província, la població del Pla d'Urgell presenta una distribució fortament desigual entre municipis. Mollerussa, concentra amb 15.680 habitants prop de quatre de cada deu residents del Pla d'Urgell (41,9% del total). En l'extrem oposat, el Poal, amb 652 habitants, representa només l'1,7% de la població comarcal.

Altres municipis amb un pes demogràfic significatiu són Linyola (2.737 habitants), Bell-lloc d'Urgell (2.347), Torregrossa (2.227), El Palau d'Anglesola (2.200) i Bellvís (2.251), tots ells per damunt dels dos mil habitants. També destaquen per la seva dimensió mitjana Golmés (1.913 habitants), Ivars d'Urgell (1.591), Miralcamp (1.389) i Vilanova de Bellpuig (1.168).

Taula 2 Població per municipi (2024)

Municipi	Habitants (2024)
Barbens	908
Bell-lloc d'Urgell	2.347
Bellví	2.251
Castellnou de Seana	728
Fondarella	807
Golmés	1.913
Ivars d'Urgell	1.591
Linyola	2.737
Miralcamp	1.389
Mollerussa	15.680
El Palau d'Anglesola	2.200
El Poal	652
Sidamon	769
Torregrossa	2.227
Vila-sana	744
Vilanova de Bellpuig	1.168
Total	38.111

Font: Diputació de Lleida

L'evolució de la població al Pla d'Urgell durant l'última dècada mostra una tendència al creixement moderat. Entre 2012 i 2022, la comarca incrementa la població en 582 persones (al voltant de l'1,6%), un augment discret però sostingut.

Després d'alguns anys amb variacions molt petites i fins i tot lleugeres disminucions (com en els exercicis 2016 o 2019), la situació canvia amb l'arribada dels anys 2020. A partir d'aquest moment s'observa una recuperació demogràfica continuada, amb increments anuals cada vegada més significatius. Les dades més recents ho confirmen: +411 habitants entre 2022 i 2023 i +374 entre 2023 i 2024, que situen la població del 2024 en 38.111 residents, el valor més alt del període analitzat.

Aquest comportament indica que la comarca està aconseguint consolidar una fase de creixement i contrarestar les dinàmiques de pèrdua de població que afecten altres zones rurals de Catalunya (especialment aquelles més allunyades dels principals eixos de serveis i mobilitat).

Taula 3 Evolució de la població del Pla d'Urgell (2012-2025)

Evolució de la població. 2012-2025					
Any	Homes	Dones	Total	Variació nº	Variació %
2025	19.957	18.572	38.529	418	1,10%
2024	19.673	18.438	38.111	655	1,75%
2023	19.254	18.202	37.456	411	1,11%
2022	19.017	18.028	37.045	276	0,75%
2021	18.832	17.937	36.769	32	0,09%
2020	18.816	17.921	36.737	44	0,12%
2019	18.705	17.988	36.693	-47	-0,13%
2018	18.689	18.051	36.740	126	0,34%
2017	18.585	18.029	36.614	-97	-0,26%
2016	18.655	18.056	36.711	-342	-0,92%
2015	18.821	18.232	37.053	-75	-0,20%
2014	18.889	18.239	37.128	-121	-0,32%
2013	18.918	18.331	37.249	-18	-0,05%
2012	18.998	18.269	37.267	-	-
Variació 2012-2025				1.262	+3.39%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Tot i la recent frenada del despoblament, els indicadors demogràfics continuen mostrant que les perspectives de natalitat al Pla d'Urgell són limitades. Aquesta realitat no és exclusiva de la comarca, sinó que s'inscriu en una tendència més àmplia present tant a escala catalana com estatal. En aquest context, el manteniment del volum de població dependrà en gran mesura de l'arribada de nous residents, fet que reforça la necessitat d'orientar les polítiques de desenvolupament cap a la seva integració i acollida.

El comportament dels principals indicadors demogràfics confirma aquesta situació. La taxa bruta de natalitat se situa en 7,79 naixements per cada 1.000 habitants (6,67 Catalunya), mentre que la taxa bruta de mortalitat arriba als 9,57 defuncions per cada 1.000 habitants (8,37 a Catalunya). El resultat és un creixement natural negatiu -1,95 per cada 1.000 habitants (dada de 2023) i pel que fa a Catalunya és de -1,7, que reflecteix la dificultat per assegurar el relleu generacional.

Tot i que la situació del Pla d'Urgell és lleugerament menys desfavorable que la del conjunt de la província, la comarca també presenta una reducció del potencial reproductor, especialment entre les dones en edats de màxima fecunditat, fet que contribueix a aquesta dinàmica de baix creixement natural i envelliment progressiu.

3.1.1. Moviment migratori

Segons les dades recopilades per l'IDESCAT a partir de estadístiques de migracions, el saldo migratori del Pla d'Urgell era positiu, ja que la immigració és més alta que la emigració registrada, de manera que el nombre de residents va incrementant. Concretament, l'any 2023, darrer any amb dades disponibles, es va produir un saldo positiu de 363 persones (el nombre d'emigracions registrades va ser de 703 persones, mentre que les immigracions van ascendir fins a les 1.066 persones).

A Catalunya van emigrar 145.841 persones (el 76% estrangers) mentre que les immigracions van ascendir a 272.645 persones, dels quals el 88% eren estrangers. Això indica un saldo positiu de 126.804 persones.

Tot i que les migracions externes (procedents de l'estranger) continuen sent la principal font d'increment (amb un volum d'entrades molt superior al de sortides), cal destacar que la comarca també registra saldos positius en els moviments amb la resta de Catalunya i amb la resta d'Espanya (encara que amb una magnitud més reduïda). Cosa que no passava l'any 2022 que eren xifres negatives.

Aquest patró de creixement implica que una part significativa de la població que arriba al Pla d'Urgell presenta perfils i necessitats diverses (especialment en el cas de les persones procedents de l'exterior). Aquesta realitat reforça la necessitat de disposar de polítiques d'acollida i integració que s'adaptin a aquests perfils i que garanteixin un accés adequat als serveis del territori.

Taula 4 Moviment migratori (2002-2023)

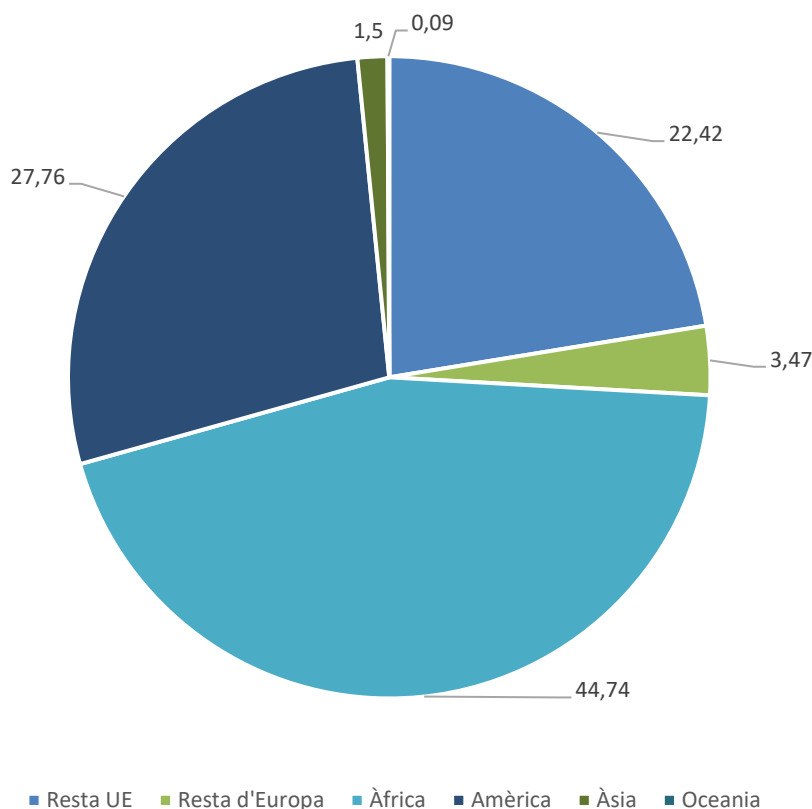
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Amb la resta de Catalunya																						
Immigracions	810	754	834	711	693	696	672	681	714	617	719	743	675	675	714	821	1113	1125	942	854	754	634
Emigracions	799	769	732	587	844	785	710	774	733	753	766	730	785	827	769	758	949	828	731	710	595	543
Saldo migratori	11	-15	102	124	-151	-89	-38	-93	-19	-136	-47	13	-110	-152	-55	63	164	297	211	144	159	91
Amb la resta d'Espanya																						
Immigracions	253	211	230	215	220	208	231	213	190	251	196	240	290	227	301	303	313	290	268	256	253	264
Emigracions	204	233	171	174	197	206	227	168	197	189	254	282	274	298	280	256	348	301	318	280	206	179
Saldo migratori	49	-22	59	41	23	2	4	45	-7	62	-58	-42	16	-71	21	47	-35	-11	-50	-24	47	85
Migracions externes																						
Immigracions	1.066	1077	595	510	809	656	511	491	469	447	332	265	576	508	725	959	1031	1037	754	1099	560	372
Emigracions	703	683	372	239	287	373	275	277	285	297	319	359	302	448	426	243	314	242	42	43	12	11
Saldo migratori	363	394	223	271	522	283	236	214	184	150	13	-94	274	60	299	716	717	795	712	1056	548	361
Saldo migratori total	423	357	384	436	394	196	202	166	158	76	-92	-123	180	-163	265	826	846	1081	873	1176	754	537

Font: IDESCAT: Migracions totals: <https://www.idescat.cat/pub/?id=mm&n=5489&geo=com:27#Plegable=geo>

Les dades del 2023 mostren que la immigració que arriba al Pla d'Urgell és diversa en termes geogràfics, però amb un predomini molt marcat d'òrgens extracomunitaris. En total, durant l'any es van registrar 1.066 immigracions, procedents majoritàriament de països africans, que concentren gairebé la meitat del total (477 persones 44,74%). Aquest pes tan elevat situa Àfrica com el principal origen de les noves arribades a la comarca (especialment del Magrib i l'Àfrica subsahariana, tal com indiquen tendències provincials i estatals).

Gràfic 1 Immigració per continents (2023)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

El segon bloc d'origen més rellevant és la resta de països de la Unió Europea, amb 239 (22,42%) persones, que representen un volum important i estable en comparació amb anys anteriors. A continuació, destaquen les immigracions procedents d'Amèrica (296 persones, 27,76%), que configuren un altre dels contingents més nombrosos i que sovint es vinculen a processos de reunificació familiar i mobilitat laboral.

En proporcions molt més reduïdes es troben les arribades de la resta d'Europa no comunitària (37 persones, 3,47%) i d'Àsia (16 persones, 1,5%), mentre que Oceania és pràcticament inexistent (1 persona, 0,09%). Aquest patró evidencia que el creixement demogràfic sostingut de la comarca depèn, en gran mesura, de l'arribada de població procedent de fora de la Unió Europea. Aquest perfil migratori comporta necessitats

d'acollida específiques, especialment en àmbits com l'idioma, la formació, la regularització administrativa o l'accés als serveis socials. Per això, les polítiques locals han de continuar reforçant els mecanismes d'integració i suport a les persones nouvingudes (tenint en compte la seva diversitat d'orígens i trajectòries).

Pel que fa al detall per nacionalitats, la població estrangera resident al Pla d'Urgell es concentra majoritàriament en un conjunt reduït de països, que conformen el nucli principal de la immigració a la comarca. En destaca especialment Romania, que amb 2.467 residents representa prop d'un terç de tota la població estrangera del territori (29,44 %), i que té una presència notable també en el conjunt de Catalunya (2,87 % del total de residents romanesos al país).

En segon lloc se situa el Marroc, amb 2.162 persones (25,80 % del total), que constitueix un altre dels col·lectius més consolidats i amb una implantació territorial àmplia dins la comarca. A més distància, però amb xifres igualment significatives, apareix el col·lectiu senegalès, amb 771 residents (9,20 %), que representa una proporció elevada si es compara amb la seva distribució a Catalunya (2,94 %).

Altres col·lectius rellevants són els procedents de Colòmbia (428 persones) i Algèria (260 persones), que superen el 3 % i el 5 % respectivament sobre el total estranger. També hi tenen una presència destacada els residents de Perú (239 persones), Mali (217), Ucraïna (199), Polònia (176) i Gàmbia (153), que, tot i tenir un pes més reduït en termes absoluts, conformen una base migratòria diversa i amb perfils culturals i socioeconòmics variats.

Taula 5 Immigració per països d'origen (2024)

País	Homes	Dones	% respecte el total de la població estrangera de la comarca
Romania	1.274	1.193	29,44%
El Marroc	1250	912	25,50%
Senegal	598	173	9,20%
Colòmbia	194	234	5,11%
Algèria	159	101	3,10%
Perú	119	120	2,85%
Mali	173	44	2,59%
Ucraïna	92	107	2,37%
Polònia	81	95	2,10%
Gàmbia	123	30	1,83

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

3.2. CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ

Pel que fa a la distribució per sexe, la població del Pla d'Urgell es reparteix de manera relativament equilibrada entre homes i dones. Tot i aquesta aparença d'estabilitat, l'evolució de les darreres dècades mostra una tendència progressiva cap a una major presència d'homes.

Les dades indiquen que, al llarg del període recent, el nombre d'homes ha anat creixent de manera sostinguda, mentre que el nombre de dones ha experimentat increments més moderats. Això fa que la diferència entre sexes hagi augmentat de forma gradual: si el 2011 la distància entre homes i dones era reduïda, el 2024 aquesta diferència és ja d'unes 1.200 persones (19.673 homes davant 18.438 dones).

Aquesta masculinització creixent es pot explicar, en part, per la composició de la immigració que arriba a la comarca (especialment en el cas de les migracions externes), que acostuma a presentar una proporció més elevada d'homes. Aquest fenomen té un impacte directe en la distribució per sexes i contribueix a accentuar aquesta tendència en el conjunt del Pla d'Urgell.

3.2.1. Origen de la població

Segons les dades recopilades per l'IDESCAT (a partir de dades del cens de població), al Pla d'Urgell l'any 2023 hi havia un total de 8.030 persones amb nacionalitat estrangera (per les 29.707 persones amb nacionalitat espanyola), xifra que representa un 21,3% del total poblacional de la comarca.

Tot i que la distribució de la població del Pla d'Urgell pel que fa a la nacionalitat és similar a la que es dona pel conjunt de la demarcació de Lleida, s'observa que el pes de la població estrangera a la comarca és lleugerament superior a la del conjunt de la província.

Aquest major pes de la població estrangera a la comarca del Pla d'Urgell no és un fet puntual sinó que és una constant al llarg de les darreres dècades, de manera que es pot afirmar que el pes de la immigració al Pla d'Urgell és superior al del conjunt de la demarcació.

Un fet destacable és la clara masculinització de la població de nacionalitat estrangera. Efectivament, de manera permanent el nombre d'homes d'origen estranger és superior al nombre de dones (aquesta diferència es situa al llarg dels anys al voltant de les 1000 persones). En el cas de la població de nacionalitat espanyola, la distribució entre sexes és molt més equitativa

Taula 6 Població amb nacionalitat estrangera, 2001-2023

Any	Població amb nacionalitat estrangera					
	Pla d'Urgell			Província de Lleida		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
2023	23,3%	19,1%	21,3%	21,7%	17,7%	19,8%
2022	22,8%	18,4%	20,6%	20,7%	16,7%	18,7%
2021	22,3%	17,9%	20,2%	20,4%	16,4%	18,4%
2011	20,8%	17,4%	19,2%	19,4%	15,8%	17,6%
2001	5,3%	3,4%	4,3%	4,3%	3,1%	3,7%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

3.2.2. Edat

L'anàlisi de la distribució per edats mostra que el Pla d'Urgell té un perfil demogràfic moderadament envellit, amb una edat mitjana total de 43,37 anys. L'edat mitjana dels homes és de 42,42 anys, mentre que en el cas de les dones és de 44,38 anys (una diferència habitual, relacionada amb una esperança de vida més elevada en el cas femení i amb la presència de migració jove i masculinitzada que redueix la mitjana d'edat dels homes).

Els grups centrals (entre 30 i 49 anys) concentren la major part de la població, mentre que els grups més joves tenen un pes menor, fet que evidencia un relleu generacional limitat. També s'observa que els municipis més grans tendeixen a tenir una edat mitjana més baixa (per una major capacitat d'atracció de població jove i famílies), mentre que els municipis petits presenten valors més elevats, amb un envelliment més intens.

En conjunt, la comarca es troba en una dinàmica d'envelliment progressiu, que pot accentuar-se si no es reforça l'arribada de població jove o la retenció de les generacions més joves.

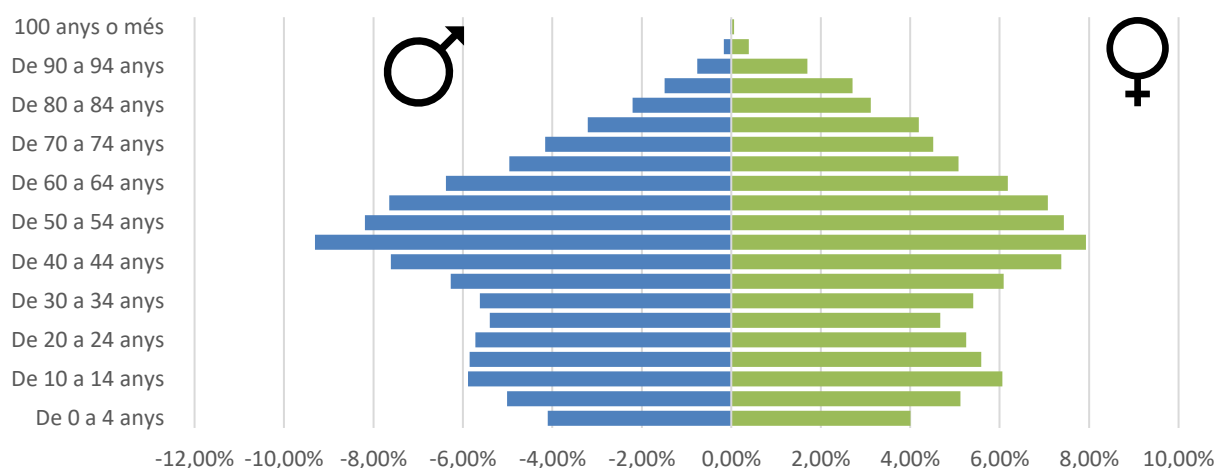
Taula 7 Població per sexe i franja d'edat 2024

Grup d'edat	Homes		Dones		Total	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%
De 0 a 4 anys	808	52,2%	739	47,8%	1547	4,06%
De 5 a 9 anys	986	51,1%	944	48,9%	1.930	5,06%
De 10 a 14 anys	1.158	50,9%	1.118	49,1%	2.276	5,97%
De 15 a 19 anys	1.151	52,7%	1.031	47,3%	2.182	5,73%
De 20 a 24 anys	1.126	53,7%	969	46,3%	2.095	5,50%

De 25 a 29 anys	1.062	55,2%	862	44,8%	1.924	5,05%
De 30 a 34 anys	1.106	52,6%	998	47,4%	2.104	5,52%
De 35 a 39 anys	1.234	52,4%	1.123	47,6%	2.357	6,18%
De 40 a 44 anys	1.498	52,4%	1.361	47,6%	2.859	7,50%
De 45 a 49 anys	1.831	55,6%	1.462	44,4%	3.293	8,64%
De 50 a 54 anys	1.612	54,0%	1.371	46,0%	2.983	7,83%
De 55 a 59 anys	1.504	53,5%	1.305	46,5%	2.809	7,37%
De 60 a 64 anys	1.255	52,4%	1.140	47,6%	2.395	6,28%
De 65 a 69 anys	976	51,0%	937	49,0%	1.913	5,02%
De 70 a 74 anys	819	49,6%	833	50,4%	1.652	4,33%
De 75 a 79 anys	631	44,9%	773	55,1%	1.404	3,68%
De 80 a 84 anys	434	43,0%	575	57,0%	1.009	2,65%
De 85 a 89 anys	294	37,0%	500	63,0%	794	2,08%
De 90 a 94 anys	150	32,3%	314	67,7%	464	1,22%
De 95 a 99 anys	33	31,4%	72	68,6%	105	0,28%
100 anys o més	5	31,2%	11	68,8%	16	0,04%
Total	19.673	51,6%	18.438	48,4%	38.111	100,0%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'estructura d'edats del Pla d'Urgell mostra clarament una piràmide de tipus regressiu (és a dir, amb una base estreta i una part central i superior més ampla). Les franges infantils i juvenils representen un percentatge reduït del total (entre el 4% i el 6% en la majoria de grups fins als 19 anys), mentre que els grups d'edat mitjana i adulta concentren els volums més elevats. Per exemple, les franges entre 40 i 59 anys acumulen més del 30% de la població, i només el 0,04% supera els 100 anys.

Aquesta configuració reflecteix dos processos que actuen simultàniament (descens continuat de la natalitat i augment de l'esperança de vida), i que en conjunt deriven en un envelliment sostingut de la població. Les implicacions són evidents: major necessitat d'atenció sociosanitària, increment del nombre de persones dependents i dificultats futures en el relleu generacional i en la disponibilitat de mà d'obra jove.

Tot i això, el perfil demogràfic del Pla d'Urgell no és excepcional en el context català. La forma de la piràmide s'assembla molt a la del conjunt del país (i també a la de la majoria de territoris desenvolupats), si bé l'envelliment tendeix a ser més marcat en zones rurals o de baixa densitat, com és habitual. Tot i així, les xifres d'envelliment a la comarca (132,3%) són inferiors a la mitjana catalana (148,4) i provincial (147,6), en canvi l'índex de sobreenvelliment (17,5%) sí que és superior a la mitjana catalana (15,3%) i a la provincial (16,6%). Per tant això ens indica que la comarca necessita molts més recursos destinats a les cures i a l'atenció d'aquestes persones grans.

Per tal de comptar amb una anàlisi més acurada, incloem aquí una sèrie d'indicadors demogràfics relacionats amb l'edat de la població:

Taula 8 Indicadors demogràfics relacionats amb l'edat 2025

Indicador	Àmbit territorial	Homes	Dones	Total
Percentatge de joves	Pla d'Urgell	15,73%	16,27%	15,99%
Percentatge de joves (0-15 anys) respecte del total de la població	Província de Lleida	14,81%	14,74%	14,78%
	Catalunya	15,04%	13,79%	14,40%
Percentatge d'adults	Pla d'Urgell	67,22%	61,70%	64,56%
Percentatge d'adults (16-64 anys) respecte del total de la població	Província de Lleida	67,56%	62,53%	65,11%
	Catalunya	67,02%	64,08%	65,88%
Percentatge de població gran	Pla d'Urgell	17,05%	22,04%	19,45%
Percentatge de gent gran (més 65 anys) respecte del total de població	Província de Lleida	17,63%	22,73%	20,11%
	Catalunya	17,24%	22,13%	19,72%
Índex d'envelliment	Pla d'Urgell	118,2%	146,9%	132,3%
Relació entre la població de 65 anys i més, i la població de 0 a 15 anys	Província de Lleida	129,3%	166,9%	147,6%
	Catalunya	124,3%	173,8%	148,4%
Índex de sobreenvelliment	Pla d'Urgell	13,1%	21,1%	17,5%
Relació entre la població de 85 anys i més amb la població de 65 anys i més	Província de Lleida	12,7%	19,8%	16,6%
	Catalunya	11,9%	17,9%	15,3%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

3.2.3. Nivell d'estudis

L'anàlisi del nivell d'estudis al Pla d'Urgell mostra que hi ha un pes elevat de la població amb nivells formatius bàsics, especialment entre les persones amb educació primària (4.296 persones) i amb primera etapa d'educació secundària (11.094 persones). Aquest volum és proporcionalment més alt que el que es registra tant a la demarcació de Lleida com al conjunt de Catalunya (fet habitual en zones rurals i amb una estructura econòmica més vinculada a sectors primaris i industrials).

En canvi, la presència de població amb estudis superiors és més reduïda. Els graus universitaris de fins a 240 crèdits només sumen 2.733 persones, mentre que els graus de més de 240 crèdits en representen 1.716 i els màsters universitaris 720. Tot plegat situa la comarca per sota de la mitjana catalana pel que fa a titulacions universitàries, reflectint una menor concentració de perfils altament qualificats.

Taula 9 Nivell d'estudis de la població. 2023

Nivell d'estudis	Homes	Dones	Total
Analfabets	45	87	132
Educació primària incompleta	429	447	876
Educació primària	2.067	2.229	4.296
Primera etapa d'educació secundària i similar	6.273	4.818	11.094
Segona etapa d'educació secundària amb orientació general	1.839	1.665	3.507
Segona etapa d'educació secundària amb orientació professional	2.022	1.470	3.495
Ensenyament de grau superior de formació professional i similars	1.680	1.437	3.117
Graus universitaris de fins a 240 crèdits i similars	975	1.755	2.733
Graus universitaris de més de 240 crèdits i similars	729	987	1.716
Màster universitari i similars	234	486	720
Doctorat universitari	93	72	165

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

També cal remarcar que els nivells formatius més elevats mostren una distribució desigual per sexe. Les dones tenen un pes superior en els estudis universitaris i de postgrau (per exemple, 1.755 dones amb grau universitari davant de 975 homes), mentre que els homes se situen per sobre en els estudis de formació professional i en els nivells formatius bàsics.

En conjunt, el perfil educatiu del Pla d'Urgell continua marcat per una base formativa més baixa que la mitjana catalana, fet que reforça la necessitat de potenciar polítiques locals orientades a la millora de les qualificacions, la formació contínua i l'atracció de talent.

3.2.4. Anàlisi dels col·lectius més vulnerables

La diagnosi quantitativa i qualitativa de l'Hospitalet permet identificar un col·lectiu sovint poc visible però molt present al nostre país. L'article 50 de la Llei 3/2023, del 28 de febrer, d'Ocupació (Ley de Empleo) defineix que els col·lectius vulnerables que requereixen atenció prioritària i recursos específics

per millorar la seva qualitat de vida i promoure la igualtat de condicions, són:

Joves, especialment amb baixa qualificació

Pel que fa concretament a les persones joves, a la comarca el 5,73% de la població té entre 15 i 29 anys. Pel que fa a l'atur són la franja amb menys persones, i per tant no suposa una problemàtica molt greu actualment.

Majors de 45 anys

Aquest col·lectiu és el que presenta majors dificultats per reincorporar-se al mercat de treball degut a l'edat, i factors com l'ús de noves tecnologies. El percentatge de població de la comarca amb més aturats són els de la franja de 45 a 64 anys. Però la de 60 a 64 és la més nombrosa.

Pel que fa als programes que disposa el SOC, el de "Foment de la incorporació de persones majors de 45 anys al mercat de treball" que incentiva a través de subvencions, la contractació i creació d'ocupació per a persones majors de 45 anys en situació d'atur. En l'apartat d'aquest document que fa referència als atorgaments rebuts en programes d'ocupació es poden conèixer el nombre de persones que han accedit al programa.

Persones aturades de llarga durada

La durada de la demanda d'ocupació revela una dualitat clara entre atur de curta durada i atur de llarga durada.

- L'atur recent (fins a 3 mesos) augmenta un 11,57%, evidenciant moviments recents al mercat laboral.
- En canvi, l'atur de llarga durada manté xifres molt elevades: 458 persones fa més de 24 mesos que busquen feina, i fins i tot creix anualment (+7,51%).

Aquesta estructura indica que, malgrat la dinàmica favorable de creació d'ocupació, hi ha un nucli persistent de persones amb dificultats severes de reinserció.

Per afrontar aquesta situació, el Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE) ha posat en marxa el 2024 dues prestacions no contributives destinades a les persones aturades de llarga durada, que ofereixen una ajuda mensual de 480€. A més, el SOC ha elaborat un pla d'acció per al període 2023-2026 adreçat a persones en situació d'atur majors de 45 anys i de llarga durada.

Persones amb discapacitat, amb discapacitat intel·lectual límit i amb trastorns de l'espectre autista.

A l'IDESCAT s'ha pogut obtenir les dades de les persones amb reconeixement legal de discapacitat per edat, sexe, tipus i grau de la comarca. L'any 2024 hi havia 2.987 persones reconegudes, d'aquestes, un 47,10% són homes i 52,89% dones. Per edats, les persones de 75 anys i més són les més predominant, seguit de les 45 i 64 anys.

Segons el tipus de discapacitat, les més predominants, són les físiques, seguides de les mentals, i en tercer lloc, les intel·lectuals. Per últim, segons el grau de discapacitat, el 57,18% de les persones del municipi tenen entre 33 i 64% de discapacitat. En segona posició, el 20,99% de les persones tenen una discapacitat d'entre el 65 i el 74% i per últim, el 21,82% tenen un grau de discapacitat del 75% i més.

Persones LGTBI, en particular persones transgènere

Segons l'informe "Estado Socioeconómico LGTBI+, Estado LGTBI+ 2023" realitzat per FELGTLBI+, entre un 7 i 8% de la població espanyola forma part del col·lectiu LGTBI+. Estimen que les famílies del col·lectiu LGTB+ obtenen una mitjana d'ingressos anuals de 26.076€, un 18,69% menys que la mitjana espanyola, presentant un major risc a la pobresa i exclusió. L'estudi calcula que gairebé el 70% de la població LGTBI+ es troba amb feina, 14 punts més en comparació a la població activa espanyola. Aquest fet és degut a que la major part de la població LGTBI+ és més jove que la població total espanyola. És per això també que entre la taxa d'atur, la de les persones LGTBI+ és lleugerament inferior (11,9%) que la població general (13,3%), tot i que aquesta diferència s'inverteix a partir dels 45 anys, on la taxa d'atur és més alta en el col·lectiu LGTBI+.

Catalunya compta amb la xarxa de Servei d'Atenció Integral LGTB+ (SAI), un servei integral de qualitat i de proximitat per a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. A Esplugues de Llobregat, el local del SAI està situat al Carrer Àngel Guimerà 34, a l'Oficina Jove d'Emancipació. És un punt obert a tota la ciutadania, oferint un servei professional, confidencial i gratuït.

Segons un estudi d'inserció laboral de persones trans elaborat pel Ministeri d'Igualtat al 2022, s'estima que un 46,5% de les persones d'aquest col·lectiu en edat de treballar es troben a l'atur. La falta d'estudis es presenta com una de les causes principals que afecten la seva entrada al mercat laboral, ja que es calcula que el 4% no tenen cap formació i el 15,2% només tenen els estudis obligatoris. No obstant això, aquesta no és l'única causa d'exclusió laboral, ja que el 9,6% de les persones trans compten amb estudis de postgrau, i d'aquestes, un 40% es troba sense feina. A més, la precarietat laboral també es manifesta pel fet que només el 35% de les persones trans tenen un contracte indefinit. En últim lloc, l'Agència de Drets Fonamental de l'Unió Europea calcula que el 77% de les dones

trans a Espanya han patit discriminació en buscar feina. En el context català, el SOC compta amb un dispositiu d'acompanyament personalitzat per la inserció laboral dirigit a persones trans, amb el nom SOCtrans*.

A nivell normatiu, Espanya compta amb la Llei 4/2023, 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGTBI. Aquesta llei implica, entre altres aspectes, la igualtat de tracte i d'oportunitats de les persones LGTBI en l'àmbit laboral entre altres aspectes, l'adopció de mesures i recursos per assolir la igualtat real i efectiva de les empreses amb més de 50 treballadors, i finalment, que el Ministeri de Treball i d'Economia Social dissenyi mesures d'acció positiva i per plans específics pel foment de l'ocupació de les persones trans. A escala autonòmica, Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat està ultimant una llei trans catalana que busca complementar la llei trans espanyola.

Persones migrants, persones beneficiàries de protecció internacional i sol·licitants de protecció internacional

El Pla d'Urgell té una proporció alta de població estrangera (21,3%), molt per sobre de la mitjana catalana (17,4%). Aquesta elevada proporció indica una comunitat molt diversa, amb una gran presència de persones migrants que aporten riquesa cultural però que també poden enfrontar desafiaments significatius en termes d'integració, accés a serveis i oportunitats laborals. Aquesta diversitat requereix un enfocament intensiu en polítiques d'integració i suport per assegurar que tota la població tingui accés a les mateixes oportunitats. Per això el Consell Comarcal porta a terme els programes del SOC treball i formació i línia ACOL.

Víctimes de tràfic d'éssers humans, terrorisme i persones tutelades per l'administració pública

El SOC disposa del Programa Treball i Formació, que té una línia en específic cap a joves tutelats i ex-tutelats, amb l'objectiu de facilitar-los la transició cap al mercat de treball ordinari. Les experiències professionals duren 12 mesos i tenen un pressupost de 12 milions d'euros.

Víctimes de violència de gènere i persones dependents en primer grau d'aquestes

Segons l'Estadística de Violència Domèstica i Violència de Gènere (EVDVG) de l'INE, el nombre de dones víctimes de violència de gènere va augmentar un 12,1% el 2023. El Departament d'Interior calcula que un 5,8% de les dones a Catalunya al 2021 havien sigut víctimes de violència física i sexual. Aquesta xifra creix en el tram poblacional d'entre 18 i 29 anys, fins un 16,5%, potencialment degut a una major conscienciació de la violència masclista i no tant a major violència. L'Organització Mundial de la Salut calcula que una de cada tres dones en el món han patit alguna vegada a la seva vida violència física i/o

sexual. D'aquesta violència, la major part de les vegades, l'agressor és la parella.

L'any 2017 Espanya va fer un Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, amb el consens de la majoria de les forces polítiques de l'arc parlamentari. Aquest pacte busca garantir la millora i el perfeccionament del sistema per a l'erradicació de la violència de gènere, independentment del partit polític que governi. El Pacte compta amb 10 eixos d'acció, i va acompanyat del mil milions d'euros. Les víctimes de violència de gènere compten amb una sèrie d'ajudes i drets garantits.

En l'àmbit laboral, hi ha un programa específic d'inserció sociolaboral del SEPE i el SOC que ofereix atenció personalitzada a les dones víctimes de gènere. Paral·lelament, també s'impulsa la formació a persones en risc d'exclusió social a través d'ajuts destinats a les unitats familiars o de convivència amb escassos recursos econòmics. Tot i ser una ajuda econòmica general, es té en compte també les víctimes de violència masclista. A més, els fills de les dones que han patit violència de gènere tenen dret a l'escolarització immediata en els supòsits de canvi de residència derivat d'actes de violència masclista.

Persones en situació d'exclusió social

L'INE especifica que una persona està en risc d'exclusió social si es troba en dues de les tres següents situacions: viuen amb uns ingressos inferiors al 60% de la mitjana, pateixen una privació material severa, i/o persones que viuen en llars en què la taxa d'ocupació és molt baixa. Per complementar, el Departament de Drets Socials defineix l'exclusió social com el resultat d'un procés dinàmic d'acumulació i combinació de factors diversos de desavantatge, vinculats a diferents aspectes de la vida personal, social, cultural i política dels individus.

El Ministeri de Treball i Economia Social disposa d'una sèrie de bonificacions i reduccions a treballadors en situació d'exclusió social. En l'àmbit formatiu, com s'ha mencionat anteriorment, existeixen ajuts a unitats familiars o de convivència amb escassos recursos econòmics amb l'objectiu d'impulsar la formació de persones en risc d'exclusió social.

Persones gitanes

Catalunya va reconèixer al novembre de 2001 la cultura gitana com a integrant i enriquidora de Catalunya. Segons el Consell d'Europa, s'estima que a Espanya hi hagi 750.000 persones gitanes, de les quals 80.000-90.000 visquin a Catalunya. Es calcula també que el percentatge de dones gitanes és lleugerament superior que el d'homes gitanos.

La Fundació Secretariado Gitano que elabora estudis de la situació de la població gitana a Espanya, exposa que l'exclusió dels gitanos ha anat empitjorant. Segons el seu estudi al 2018, la taxa d'atur de la població gitana triplicava la de la població general (52% respecte 14,5%). Aquestes xifres afecten en major mesura a les dones, que presenten una taxa d'atur del 60%. A més, la distància de la taxa d'atur de la població gitana entre gèneres és notablement major que entre els homes i dones de la població general. L'estudi exposa que els treballadors autònoms tenen un pes significatiu en la població gitana, a causa de la venda en mercats ambulants que és la principal activitat laboral. Mentre només el 16% de la població general era autònoma, la xifra augmentava al 47% en les persones gitanes a data de 2018.

El Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 disposa de l'Estratègia Nacional per a la Igualtat, Inclusió i Participació del Poble Gitano 2021-2030. S'estructura amb 3 eixos: inclusió social, igualtat d'oportunitats i no discriminació, i participació i empoderament. D'aquesta estratègia es desplega el Pla Operatiu Estatal 2023-2026 que, en matèria laboral, busca incrementar la taxa d'ocupació, reduir la precarietat laboral i la taxa de joves que ni estudien ni treballen, incrementar la participació de la dona en el mercat laboral, i revaloritzar i qualificar la població gitana que realitza comerç ambulant.

Persones amb drogodependència i altres addiccions

La Xarxa d'Atenció a les Addiccions (UNAD) va presentar un informe sobre el perfil de les addiccions al 2022. Amb la major mostra de dades realitzades fins el moment, exposava que la majoria de les persones ateses tenien entre 34 i 41 anys, i havien acabat els seus estudis en l'educació primària. La situació d'atur era la més comuna. Calculen que les dones només representen el 25% del total de drogodependents assistits, i els homes, un 75% del total, compten amb un nivell d'estudis més elevat.

Els serveis públics compten amb atenció social a les persones d'aquest col·lectiu, a més de programes de prevenció i serveis socials de reinserció. Al Pla d'Urgell hi ha un programa per prevenir el consum de drogues i promocionar hàbits saludables: Pla de Prevenció de Drogodependències. Dins del programa també hi ha un Servei d'Orientació i Assessorament a famílies i joves.

*La comarca del Pla d'Urgell presenta una **població estable** però amb un envelliment progressiu i una base juvenil cada vegada més reduïda. El creixement recent depèn sobretot del **saldo migratori positiu**, especialment procedent de l'estranger. Aquestes dinàmiques apunten a la necessitat **d'impulsar polítiques d'integració relleu generacional i reforç dels serveis socials***

4. MERCAT LABORAL

4.1. POBLACIÓ ACTIVA

L'any 2023, la població activa del Pla d'Urgell ascendeix a 18.255 persones, de les quals 16.825 estan ocupades i 1.429 es troben en situació de desocupació. Paral·lelament, el territori registra 13.167 persones inactives, amb un pes destacat de la població jubilada o prejubilada (5.440 persones) i de les persones en altres situacions d'inactivitat (5.313).

Pel que fa a la composició per gènere, la població activa continua mostrant una lleugera majoria masculina: els homes representen el 54,8% dels actius (10.001 persones), mentre que les dones suposen el 45,2% (8.253 persones). Malgrat aquesta diferència, la bretxa és menys pronunciada que al conjunt de la província de Lleida, on els homes arriben al 59,7% de la població activa.

Les dades més recents (2023) reflecteixen un mercat de treball relativament estable, amb una taxa d'atur reduïda i una major concentració de població activa en les franges d'edat mitjana. Tanmateix, la presència elevada de persones jubilades i la dependència de sectors econòmics tradicionals anticipen reptes importants de cara als pròxims anys, especialment pel que fa al relleu generacional, la captació de talent i la disponibilitat futura de mà d'obra.

Taula 10 Població activa per gènere. 2023

Sexe	Valor absolut	% Pla d'Urgell	% Província Lleida
Homes	10.001	54,8%	59,7%
Dones	8.253	45,2%	53,0%

[Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat](#)

Per aprofundir, s'han seleccionat uns indicadors relacionats amb l'activitat econòmica generals per sexe i edat. A continuació es presenta la taula amb les dades de 2023:

Taula 11 Indicadors relacionats amb l'activitat econòmica generals 2023

Concepte	% Pla d'Urgell		% Província de Lleida		% Catalunya	
	HOMES	DONES	HOME S	DONE S	HOME S	DONE S
Proporció de població activa de 16 anys o més (%)	61,8	54,1	59,7	53,0	59,1	53,2
Proporció de població	76,0	70,6	73,5	70,2	72,7	70,2

activa de 16 a 64 anys (%)						
Proporció de població ocupada de 16 anys o més (%)	58,3	48,5	55,9	47,5	54,7	47,5
Proporció de població ocupada de 16 a 64 anys (%)	71,6	63,0	68,7	62,7	67,3	62,6
Proporció de població activa de 16 anys o més que està aturada (%)	5,7	10,5	6,4	10,5	7,3	10,7
Proporció de població de 65 anys o més pensionista per jubilació (%)	91,7	54,3	91,0	61,3	90,8	64,0

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Taula 12 Relació amb l'activitat econòmica per lloc de naixement 2023

Concepte	Lloc de naixement	Homes (%)	Dones (%)
Població ocupada	Catalunya	53,2	46,8
	Rest a d'Espanya	54,2	45,8
	Estranger	64,4	35,6
	Total	56,1	43,9
Població desocupada	Catalunya	40	60
	Rest a d'Espanya	33	67
	Estranger	40,1	59,9
	Total	39,5	60,5
Total població activa	Catalunya	52,5	47,5
	Rest a d'Espanya	51,7	48,3
	Estranger	61,3	38,7
	Total	54,8	45,2
Població pensionista d'invalidesa	Catalunya	58,1	41,9
	Rest a d'Espanya	51,7	48,3
	Estranger	64,3	35,7
	Total	58,8	41,2
	Catalunya	58	42

Població pensionista de jubilació, prejubilació	Resta d'Espanya	57	43
	Estranger	64,7	35,3
	Total	58	42
Població estudiant	Catalunya	49,5	50,5
	Resta d'Espanya	42,1	57,9
	Estranger	48,5	51,5
	Total	49,3	50,7
Població amb una altra situació d'inactivitat	Catalunya	22,8	77,2
	Resta d'Espanya	10,1	89,9
	Estranger	47,8	52,2
	Total	33	67
Total població inactiva	Catalunya	46,7	53,3
	Resta d'Espanya	42	58
	Estranger	49,8	50,2
	Total	46,9	53,1
Total	Catalunya	50,1	49,9
	Resta d'Espanya	45,6	54,4
	Estranger	57	43
	Total	51,5	48,5

Font: IDESCAT, [Cens de població i habitatges](#)

Les dades mostren que el Pla d'Urgell presenta uns nivells d'activitat econòmica lleugerament superiors als de la mitjana provincial, especialment entre els homes. La proporció de població activa de 16 anys o més és més elevada al Pla d'Urgell (61,8% d'homes i 54,1% de dones) que al conjunt de Lleida (59,7% i 53,0%, respectivament). Aquesta tendència també es manté en la població de 16 a 64 anys, amb una activitat notablement més alta en els homes de la comarca (76,0%) i similar en les dones (70,6%) respecte als valors provincials.

Pel que fa a la població ocupada, el Pla d'Urgell registra percentatges superiors als de la província en tots els casos. La comarca presenta un 58,3% d'homes i un 48,5% de dones ocupades (sobre la població de 16 anys o més), una xifra lleugerament superior a la de Lleida (55,9% i 47,5%). Això indica una inserció laboral lleugerament més elevada i una estructura econòmica que absorbeix més mà d'obra.

En relació amb l'atur, els percentatges són pràcticament idèntics als de la província: el 5,7% dels homes

i el 10,5% de les dones actives estan aturats, molt similar al cas lleidatà (6,4% i 10,5%). Aquesta dada confirma que el Pla d'Urgell manté una taxa d'atur moderada, però que continua existint una bretxa de gènere significativa.

Finalment, destaca el contrast en el col·lectiu de persones pensionistes de 65 anys o més. Entre els homes del Pla d'Urgell, el percentatge és molt elevat (91,7%), fins i tot lleugerament superior al provincial (91,0%). En canvi, entre les dones el percentatge és inferior (54,3%), fet que reflecteix trajectòries laborals més irregulars i una menor presència històrica de les dones en feines contributives, tendència que coincideix amb la realitat provincial.

La població activa del Pla d'Urgell mostra un mercat de treball en situació estable, amb una taxa d'atur moderada i nivells d'ocupació lleugerament superiors als del conjunt de la província. Tot i la presència d'una lleugera majoria masculina, la bretxa de gènere és inferior a la mitjana lleidatana. El pes elevat de la població jubilada i l'envelliment progressiu del territori evidencien reptes imminents en el relleu generacional i la disponibilitat futura de mà d'obra.

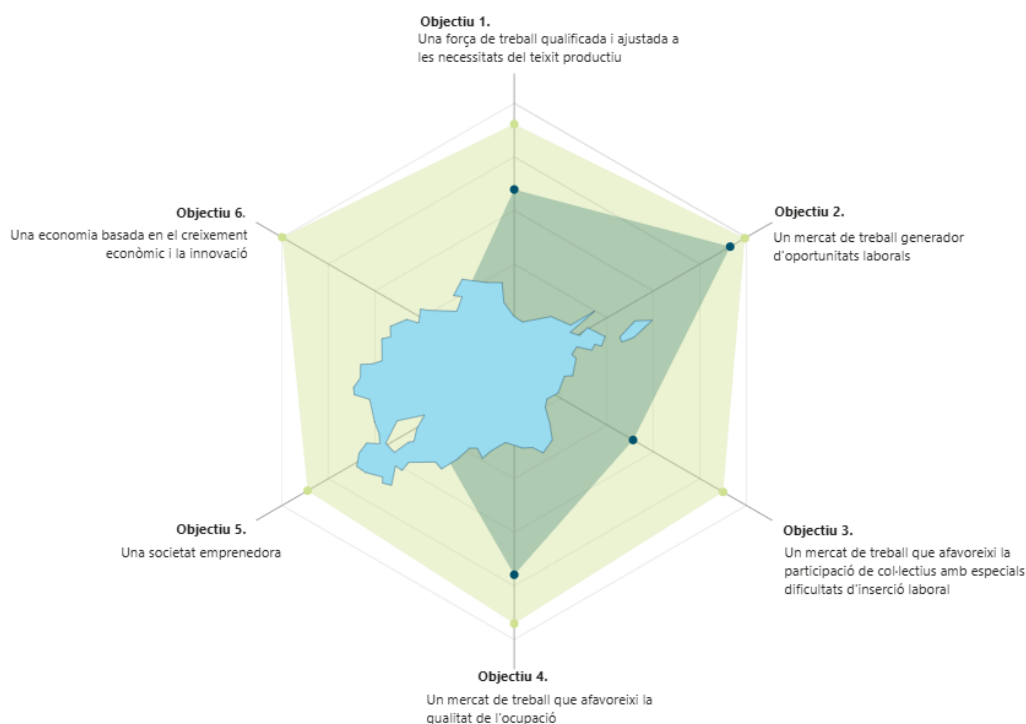
4.2. OCUPACIÓ DELS RESIDENTS A LA COMARCA

Abans d'entrar en l'anàlisi detallada de les dades estadístiques sobre l'ocupabilitat de la població resident, és important presentar el gràfic elaborat pel Servei d'Ocupació de Catalunya, que sintetitza diversos indicadors a través de l'Índex ISODEL. Aquest índex avalua el funcionament del mercat de treball i del teixit productiu d'un territori, així com el grau d'adequació de la seva força laboral.

L'ISODEL s'estructura en sis objectius, agrupats en tres grans blocs:

- > Ocupabilitat (objectiu 1)
- > Ocupació, cohesió social i pobresa laboral (objectius 2, 3 i 4)
- > Teixit productiu (objectius 5 i 6)

Cada objectiu es construeix a partir d'un conjunt de pilars i indicadors que permeten contextualitzar el comportament socioeconòmic del territori, i que es descriuen amb detall en l'informe divulgatiu de l'índex.

Font: Índex Sintètic d'Ocupació i Desenvolupament Econòmic Local (ISODEL). Vegeu

l'informe divulgatiu.

L'estructura de l'Índex ISODEL de la comarca presenta un rendiment notable en quatre dels sis objectius analitzats. En concret, els objectius 1, 2, 3 i 4 són els que es troben més propers als valors màxims, fet que indica un bon comportament del mercat laboral en dimensions relacionades amb:

Objectiu 1: disposar d'una força de treball qualificada i ajustada a les necessitats empresarials;

Objectiu 2: capacitat del mercat de treball per generar oportunitats laborals;

Objectiu 3: participació laboral dels col·lectius amb més dificultats d'inserció;

Objectiu 4: qualitat de l'ocupació.

Aquest perfil evidencia que el mercat laboral del Pla d'Urgell és relativament sòlid, amb nivells acceptables d'ocupació, una activitat laboral superior a la mitjana provincial i una dinàmica d'inserció que funciona de manera més eficient que en altres territoris similars.

En canvi, els objectius 5 i 6 (societat emprenedora i economia basada en la innovació) se situen clarament per sota de la resta. Això apunta a un teixit productiu menys orientat a l'emprenedoria, al creixement empresarial i a la innovació, característiques habituals en territoris amb un pes important de sectors tradicionals i amb menor presència de sectors d'alt valor afegit.

En conjunt, l'ISODEL dibuixa un Pla d'Urgell amb:

- > **fortaleses** en ocupació, cohesió laboral i inserció;
- > **debilitats** en transformació econòmica, innovació i emprenedoria.

Així doncs cal d'impulsar estratègies que reforcin l'atracció i retenció de talent, el suport a l'emprenedoria i la diversificació del teixit productiu, amb l'objectiu d'avançar cap a un model econòmic més competitiu.

Per a més detall, l'ISODEL fa un recull dels principals indicadors que utilitza per tal d'elaborar el perfil de la comarca que hi ha a la imatge de dalt. A continuació es representa cada indicador amb un codi numèric i un color. Si el color és **verd** vol dir que la comarca està entre les 10 millors posicionades de Catalunya, en canvi si és **negre**, és de les pitjors posicionades. El número indica la posició en el conjunt de totes les comarques.

El Pla d'Urgell està a la 17a posició del rànquing comarcal i cal destacar que en l'objectiu 2. Un mercat de treball generador d'oportunitats laborals té la posició número 1. En canvi en l'objectiu 4 i l'objectiu 5 està a la 32a posició. Aquesta informació s'ha extret del document: [l'informe divulgatiu](#).

Objectiu	Indicador	Rànq 2018	Rànq 2019	Rànq 2020	Rànq 2021	Rànq 2022	Rànq 2023
⊖ Força de treball qualificada	Taxa bruta d'escolarització 18-24 anys als estudis universitaris (%)	14 ●	10 ●	9 ●	13 ●	8 ●	8 ●
	Taxa bruta d'escolarització 16-19 anys a la FP (CFGM i CFGS) (%)	8 ●	9 ●	4 ●	3 ●	4 ●	9 ●
	Proporció de població 25-64 anys amb estudis d'FP o Universitaris (%)	22 ●	22 ●	22 ●	22 ●	22 ●	34 ●
	Percentatge de població nacional 16-64 anys que parla algun idioma estranger (%) [Perfectament o bé]	12 ●	12 ●	12 ●	12 ●	12 ●	13 ●
	Percentatge de persones de 16-64 anys que fan servir habitualment un ordinador, portàtil o tauleta (%)	23 ●	23 ●	23 ●	23 ●	23 ●	23 ●
⊖ Oportunitats laborals	Taxa d'ocupació registral 16-64 anys (%)	10 ●	10 ●	8 ●	8 ●	10 ●	11 ●
	Taxa d'atur registral (%)	13 ●	13 ●	13 ●	14 ●	16 ●	16 ●
	Ràtio llocs de treball localitzats / Població 16-64 anys (%)	13 ●	9 ●	9 ●	9 ●	9 ●	11 ●
	Proporció de població amb cobertura d'internet d'altres prestacions (%)	15 ●	16 ●	17 ●	8 ●	9 ●	12 ●
	Proporció d'ocupats que treballen a menys de 30 minuts del domicili (%)	3 ●	3 ●	3 ●	3 ●	3 ●	3 ●
⊖ Un mercat de treball inclusiu	Taxa de cobertura (%)	27 ●	27 ●	24 ●	30 ●	28 ●	34 ●
	Proporció d'aturats que no han treballat amb anterioritat sobre el total (%)	35 ●	33 ●	33 ●	35 ●	32 ●	38 ●
	Proporció d'atur registrat de molt llarga durada (%)	6 ●	9 ●	11 ●	13 ●	8 ●	14 ●
	Percentatge de rendes del treball inferiors al 60% de la mediana catalana (%)	30 ●	30 ●	30 ●	30 ●	30 ●	31 ●
	Diferència en les taxes d'ocupació de la població nacional respecte l'estrangera (p.p.)	4 ●	1 ●	2 ●	2 ●	2 ●	3 ●
	Diferència en les taxes d'ocupació d'homes i dones (p.p.)	42 ●	42 ●	41 ●	41 ●	42 ●	42 ●
	Diferència en les taxes d'ocupació 30-44 anys respecte els menors de 30 anys (p.p.)	21 ●	38 ●	24 ●	26 ●	29 ●	32 ●
	Diferència en les taxes d'ocupació 30-44 anys respecte dels majors de 54 anys (p.p.)	7 ●	10 ●	9 ●	9 ●	7 ●	25 ●
	Desigualtat de renda segons fonts tributàries (0-100)	32 ●	32 ●	32 ●	32 ●	32 ●	33 ●
	Taxa de temporalitat (%)	28 ●	29 ●	28 ●	26 ●	39 ●	4 ●
⊖ Qualitat de l'ocupació	Taxa de parcialitat (%)	6 ●	6 ●	3 ●	4 ●	11 ●	9 ●
	Ràtio entre el nombre de contractes temporals realitzats i els llocs de treball localitzats	29 ●	33 ●	33 ●	33 ●	19 ●	19 ●
	Proporció de contractes gestionats per ETT (%)	19 ●	23 ●	24 ●	26 ●	30 ●	30 ●
	Proporció de contractes de molt curta durada sobre el total de contractes temporals (%)	3 ●	3 ●	1 ●	2 ●	17 ●	19 ●
	Índex d'incidència d'accidents laborals (x 100 mil afiliacions al RGSS)	41 ●	41 ●	41 ●	36 ●	36 ●	37 ●
	Import mitjà de les rendes del treball (€)	34 ●	33 ●	32 ●	30 ●	27 ●	29 ●
	Variació quinquennal en el nombre d'establiments (%)	32 ●	35 ●	35 ●	33 ●	36 ●	40 ●
	Variació ocupació darrers 5 anys (%)	24 ●	13 ●	10 ●	12 ●	6 ●	24 ●
⊖ Fortalesa empresarial	Taxa d'autoocupació (%)	19 ●	20 ●	22 ●	21 ●	20 ●	22 ●
	Núm. sol·licituds de marques i dissenys industrials presentades via estatal en relació als llocs de treball localitzats (x 1 milió llocs) [mitjana darrers 3 anys]	41 ●	40 ●	40 ●	39 ●	40 ●	43 ●
	Nombre de noves empreses respecte la població 16-64 anys. (x 10 mil hab.)	29 ●	21 ●	31 ●	19 ●	14 ●	19 ●
	Dimensió mitjana dels establiments (núm. treballadors)	20 ●	17 ●	16 ●	16 ●	14 ●	16 ●
	Proporció de llocs de treball intensius en coneixement (%)	35 ●	35 ●	35 ●	36 ●	37 ●	39 ●
⊖ Economia innovadora	Proporció de llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia (%)	19 ●	18 ●	19 ●	16 ●	11 ●	12 ●
	Núm. sol·licituds de patents i models d'utilitat presentades via estatal en relació als llocs de treball localitzats (x 1 milió llocs) [mitjana darrers 3 anys]	20 ●	27 ●	33 ●	37 ●	38 ●	37 ●
	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació (x 10 mil llocs)	7 ●	7 ●	8 ●	11 ●	11 ●	20 ●
	Llocs de treball en recerca i desenvolupament (x 10 mil llocs)	37 ●	36 ●	35 ●	31 ●	36 ●	36 ●

4.2.1. Ocupació segons gènere i nacionalitat

L'anàlisi de l'evolució recent de la població ocupada al Pla d'Urgell mostra una tendència positiva entre els anys 2021 i 2023 (últimes dades del Cens de població i habitatge de l'IDESCAT), amb increments tant en la població d'origen espanyol com en la d'origen estranger. No obstant això, el comportament dels diferents col·lectius és desigual, fet que aporta informació rellevant sobre l'estructura i les dinàmiques del mercat laboral comarcal.

La població ocupada masculina creix en el període analitzat, passant de 9.191 homes ocupats el 2021 a 9.436 el 2023 (+2,7%). Aquest augment es concentra sobretot entre els homes d'origen estranger, que incrementen la seva presència en un 8,1%, mentre que la població masculina d'origen espanyol registra un augment molt més moderat (+1,1%). Aquest patró indica que el creixement de l'ocupació masculina depèn en gran mesura del col·lectiu estranger, que adquireix un pes creixent dins del mercat de treball comarcal.

La població ocupada femenina també registra un comportament positiu i, en termes relatius, superior al masculí. Les dones ocupades passen de 7.065 el 2021 a 7.389 el 2023 (+4,6%). Novament, el creixement és especialment intens entre les dones d'origen estranger, que presenten un increment del 15,9%, el més elevat de tots els grups poblacionals analitzats. Les dones d'origen espanyol augmenten en un 2,7%, mantenint un creixement sostingut però més contingut.

En conjunt, la població ocupada del Pla d'Urgell passa de 16.256 persones el 2021 a 16.825 el 2023, la qual cosa representa un increment del 3,5%. La població d'origen espanyol contribueix a aquest creixement de manera limitada (+1,8%), mentre que la població d'origen estranger ho fa de manera molt més destacada (+10,6%).

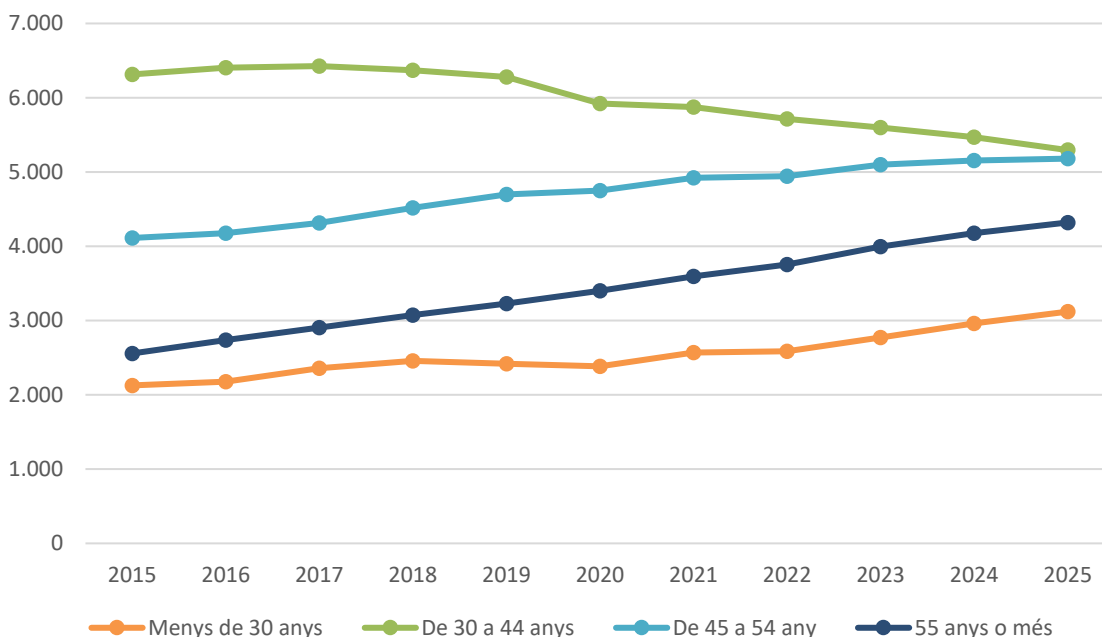
Aquesta tendència confirma que la immigració juga un paper essencial en la sostenibilitat i el dinamisme del mercat laboral comarcal. El col·lectiu estranger (tant homes com dones) es consolida com un segment clau per respondre a les necessitats de mà d'obra del territori, especialment en aquells sectors on hi ha dificultats de cobertura de llocs de treball.

4.2.2. Afiliacions de la Seguretat Social

Entrant més en profunditat, analitzant l'any 2025 a la comarca hi va haver una mitjana de 18.042 afiliacions. D'aquestes, 56,48% corresponen a homes (10.191) i 43,52% a dones (7.852). D'aquestes, el 56% corresponen a homes (9.800) i el 44% a dones (7.665 dones). Aquesta distribució de les afiliacions és similar a la del conjunt de la demarcació de Lleida, tot i que en el cas de la demarcació el pes dels homes no és tant destacat (54,4% homes i 45,6% dones).

Per tal de fer una evolució s'ha agafat el mes de desembre de cada any, ja que del 2020 enrere no hi ha les dades desagregades per mes. L'evolució de les afiliacions a la Seguretat Social al Pla d'Urgell durant l'última dècada mostra una tendència de creixement sostingut, passant de 15.110 persones afiliades l'any 2015 a 17.915 el 2025. Aquest increment global (+18,6%) s'ha produït de manera molt desigual entre grups d'edat i reflecteix transformacions profundes en l'estructura del mercat laboral comarcal.

Gràfic 2 Evolució de les afiliacions per edat (2015-2025)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

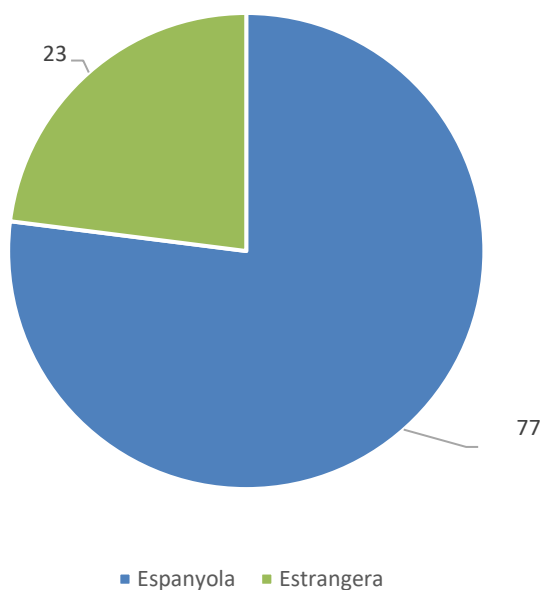
El col·lectiu de menors de 30 anys ha experimentat un creixement notable, amb un augment del 47% de les afiliacions en 10 anys. L'evolució és positiva pràcticament cada any, especialment a partir del 2021. Això implica una major incorporació de joves al mercat laboral, la qual cosa pot respondre a dinàmiques com l'atracció de població jove, un millor accés a la formació dual o l'entrada primerenca al mercat de treball.

La franja de 30 a 44 anys és l'única que mostra una tendència clarament negativa, amb una reducció del 16% en el conjunt del període. Tot i que va assolir el màxim el 2015, ha patit un descens gradual i continuat, accentuat a partir del 2020. Aquest comportament contrasta amb el creixement dels grups d'edat més joves i més grans, i pot indicar processos de mobilitat laboral fora de la comarca o canvis en el sector productiu.

La franja de 45 a 54 anys presenta un increment del 26%, amb una evolució creixent any rere any fins a estabilitzar-se lleugerament al final del període. Es tracta d'un grup que ha guanyat pes relatiu en l'ocupació comarcal, possiblement per l'envelliment de la població activa i la major estabilitat laboral d'aquestes cohorts.

Finalment, el grup de 55 anys o més és el que registra un creixement més intens, amb un augment del 69% en deu anys. Aquest increment progressiu i constant es pot explicar per l'endarreriment de l'edat de jubilació, l'allargament de la vida laboral, o la reincorporació de persones grans al mercat de treball. En cap cas s'observa la davallada que es podria associar a jubilacions anticipades.

Gràfic 3 Afiliacions segons nacionalitat 2025 (mitjana anual)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

El grup de persones afiliades amb nacionalitat espanyola mostra una evolució relativament estable. El volum d'afiliacions passa de 12.627 el desembre de 2015 a 13.855 el desembre de 2025, un increment del 9,7% en deu anys. Es tracta d'un creixement moderat i més contingut que el de la població estrangera (que és gairebé el doble), fet que reflecteix l'estancament demogràfic de la població autòctona i un menor dinamisme en la incorporació de nous treballadors d'origen espanyol al mercat laboral.

En canvi, les afiliacions de persones de nacionalitat estrangera experimenten un augment molt més pronunciat. El volum passa de 2.483 afiliats el desembre 2015 a 4.060 el desembre 2025, un creixement del 63,5%. Aquest increment confirma la importància creixent del col·lectiu estranger en el sosteniment del mercat laboral local, especialment en sectors amb elevada demanda de mà d'obra i amb dificultats de cobertura entre la població de nacionalitat espanyola.

El pes de la població estrangera dins del total d'afiliacions passa del 19,66% el 2015 al 29,30% el 2025, consolidant-se com un segment indispensable per al manteniment de l'activitat econòmica de la comarca.

4.2.3. Afiliacions per sector d'activitat econòmica

Les dades mitjanes d'afiliació a la Seguretat Social corresponents a l'any 2025 mostren una estructura sectorial del Pla d'Urgell marcada per un predomini clar del sector serveis, que concentra de mitjana 11.191 afiliacions (un 62,0% del total anual).

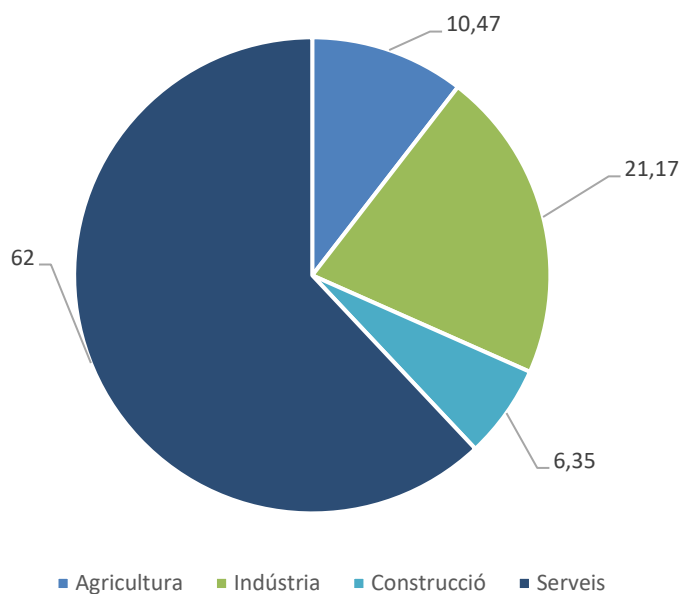
Tot i això, el Pla d'Urgell manté una forta identitat econòmica vinculada a l'agricultura i a la indústria agroalimentària, sectors que continuen jugant un paper estratègic. L'agricultura, amb una mitjana de 1.890 afiliacions (10,5%), és històricament un dels pilars centrals del territori, evolucionant des de l'agricultura tradicional fins a un model més tecnificat arran de la transformació que va comportar el canal d'Urgell. Tot i aquesta modernització, el sector afronta dificultats estructurals com la caiguda dels preus, l'increment dels costos de producció i l'impacte dels episodis climàtics extrems (gelades, pedra, vent i sequera), que condicionen la continuïtat de les explotacions i el relleu generacional.

És especialment rellevant assenyalar que l'agricultura presenta un comportament estacional molt marcat. Les dades mensuals de 2025 mostren que entre els mesos de juny i setembre (durant les campanyes de recol·lecció) el nombre d'afiliacions augmenta de manera significativa, arribant als 2.280 afiliats a l'agost. Aquest increment puntual fa que, en aquests mesos, el pes real de l'agricultura sobre l'ocupació sigui encara més alt que el reflectit en les mitjanes anuals, reforçant la importància del sector com a generador d'oportunitats laborals, especialment per a treballadors temporers i per a determinats col·lectius vulnerables.

El sector industrial, amb una mitjana de 3.821 afiliacions (21,2%), destaca per la seva estabilitat i per la forta especialització agroalimentària. L'activitat industrial vinculada a la transformació d'aliments, la logística i la fabricació de maquinària agrícola continua essent un element clau per a la competitivitat del territori.

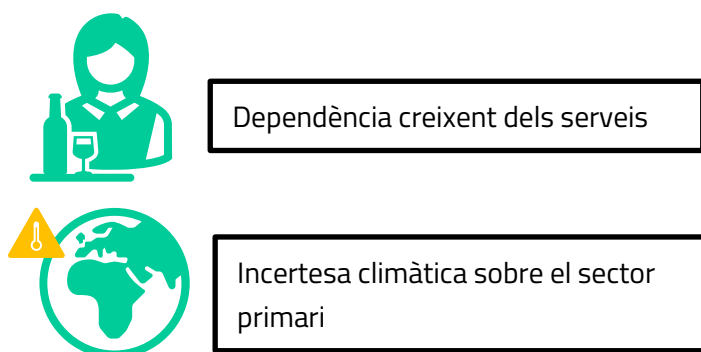
Pel que fa al sector de la construcció, amb una mitjana de 1.146 afiliacions (6,3%), té un pes menor però constant. L'activitat es concentra en obra nova puntual i, sobretot, en projectes de rehabilitació d'habitatges. Aquest sector manté un cert grau de sensibilitat respecte a les dinàmiques demogràfiques i a l'accessibilitat a l'habitatge.

Gràfic 4 Afiliacions per sectors

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

En conjunt, el Pla d'Urgell presenta una estructura econòmica diversificada, amb un teixit productiu que combina serveis, activitat agroindustrial consolidada i un sector agrari de fort arrelament històric però altament vulnerable. Aquesta combinació ofereix estabilitat, però també planteja reptes de futur:

Dificultats de captació i retenció de
mà d'obra qualificada en
determinats segments productius

L'estructura sectorial de les afiliacions dels residents del Pla d'Urgell confirma el pes central de les indústries manufactureres, que esdevenen la primera secció d'activitat de la comarca. Amb 3.587 afiliacions de mitjana anual, representen el 19,9% del total (sobre una mitjana de 18.049 afiliacions), un valor coherent amb la forta especialització agroindustrial del territori.

El comerç a l'engròs i al detall, juntament amb la reparació de vehicles, constitueix la segona activitat més rellevant, amb 3.105 afiliacions (17,2%), reforçant el paper dels municipis caps de serveis (especialment Mollerussa) com a centres comercials comarcals.

El sector primari continua tenint un pes estructural important, amb 1.890 afiliacions, que equivalen al 10,5% del total. Aquest volum mostra que l'agricultura, la ramaderia i les activitats associades mantenen una presència significativa, tot i la progressiva transformació del model productiu cap a sectors de major valor afegit.

Altres activitats amb pes destacat són:

- **Construcció:** 1.146 afiliacions (6,4%).
- **Activitats sanitàries i de serveis socials:** 1.299 afiliacions (7,2%).
- **Activitats administratives i serveis auxiliars:** 1.129 afiliacions (6,3%).
- **Administració pública:** 1.054 afiliacions (5,8%).
- **Educació:** 1.003 afiliacions (5,6%).

La resta de seccions (transport, hostaleria, activitats professionals i tècniques, informació i comunicacions, finances, etc.) presenten pesos més moderats, però contribueixen a la diversificació del teixit econòmic comarcal.

Taula 13 Afiliacions per secció d'activitat (mitjana anual 2025)

Secció d'Activitat	Nº	%
A Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	1.890	10,5%
B Indústries extractives	26	0,1%
C Indústries manufactureres	3.587	19,9%
D Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	30	0,2%

E Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	179	1,0%
F Construcció	1.146	6,4%
G Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	3.105	17,2%
H Transport i emmagatzematge	835	4,6%
I Hostaleria	789	4,4%
J Informació i comunicacions	270	1,5%
K Activitats financeres i d'assegurances	196	1,1%
L Activitats immobiliàries	69	0,4%
M Activitats professionals, científiques i tècniques	714	4,0%
N Activitats administratives i serveis auxiliars	1.129	6,3%
O Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	1.054	5,8%
P Educació	1.003	5,6%
Q Activitats sanitàries i de serveis socials	1.299	7,2%
R Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	223	1,2%
S Altres serveis	343	1,9%
T Activitats llars	164	0,9%
U Organismes extraterritorials	0	0,0%
Total	18.049	100%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

4.2.4. Autònoms

A desembre de 2025 el 82,38% de les persones que treballaven ho feien per compte d'altri, mentre que el 17,62% (ha disminuït un 1,3% respecte el desembre del 2023). Si analitzem els autònoms, n'hi havia 3.150, xifra que ha anat disminuint en els últims anys, sent, actualment la xifra més baixa des del 2012.

Pel que fa a la distribució per sexes, es registra 3.150 persones autònomes, de les quals 2.100 són homes (66,5%) i 1.055 són dones (33,5%), fet que confirma la forta masculinització d'aquest règim d'activitat (una tendència habitual en entorns rurals i en sectors com l'agricultura, la construcció o la indústria).

La distribució per grups d'edat mostra una estructura clarament envellida, amb un pes molt elevat dels trams més avançats:

- 55 anys o més concentra 1.245 autònoms (39,52%), convertint-se en el grup més nombrós. Aquest valor evidencia un risc de relleu generacional, especialment en activitats tradicionals.
- El segon grup en importància és el de 45 a 54 anys, amb 950 autònoms (30,15%), reforçant la idea que el treball autònom es concentra principalment en edats madures.
- Els adults joves (30 a 44 anys) sumen 720 persones (22,85%), una proporció moderada però inferior a la desitjable per garantir continuïtat en determinats sectors.
- Finalment, els menors de 30 anys representen només 235 autònoms (7,5%), un percentatge molt baix que confirma les dificultats d'emprenedoria juvenil, ja sigui per barreres d'accés, manca de relleu familiar o limitacions econòmiques.

En conjunt, el perfil de l'autònom al Pla d'Urgell és majoritàriament masculí i d'edat mitjana o avançada, amb una presència reduïda de dones i joves. Aquesta estructura indica la necessitat de polítiques de suport al relleu generacional, d'acompanyament a l'emprenedoria jove i de foment de la participació femenina en el treball autònom.

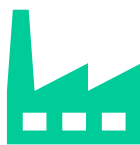
L'anàlisi de l'evolució dels treballadors autònoms entre el 2020 i el 2025 mostra una tendència clarament estable amb un lleuger creixement global, tot i les oscil·lacions puntuals al llarg dels trimestres. El volum total d'autònoms passa de 3.365 persones a finals de 2020 a 3.150 el desembre de 2025, cosa que representa un descens moderat del conjunt, però amb dinàmiques diferenciades per sectors.

Entre 2020 i 2022, el nombre total d'autònoms es manté en nivells alts, situant-se de manera sostinguda per sobre de les 3.300 persones. A partir del 2023, s'observa un inici de retrocés progressiu, que es manté durant el 2024 i 2025 fins a establir-se al voltant de les 3.150.

Pel que fa a la distribució sectorial (agricultura, indústria, construcció i serveis), les dades mostren una pauta comuna:

L'agricultura manté una tendència lleugerament descendent tot i oscil·lacions trimestrals.

La indústria i la construcció es mantenen relativament estables, amb variacions mínimes

El serveis mostren un descens suau després de 2021 establint-se en 1675-1730 autònoms

En conjunt, la trajectòria recent indica un estancament del treball autònom al Pla d'Urgell, amb un pes creixent del sector serveis però una disminució en el conjunt del nombre total d'autònoms,

probablement influït pels costos d'activitat, la complexitat administrativa i les transformacions del teixit productiu.

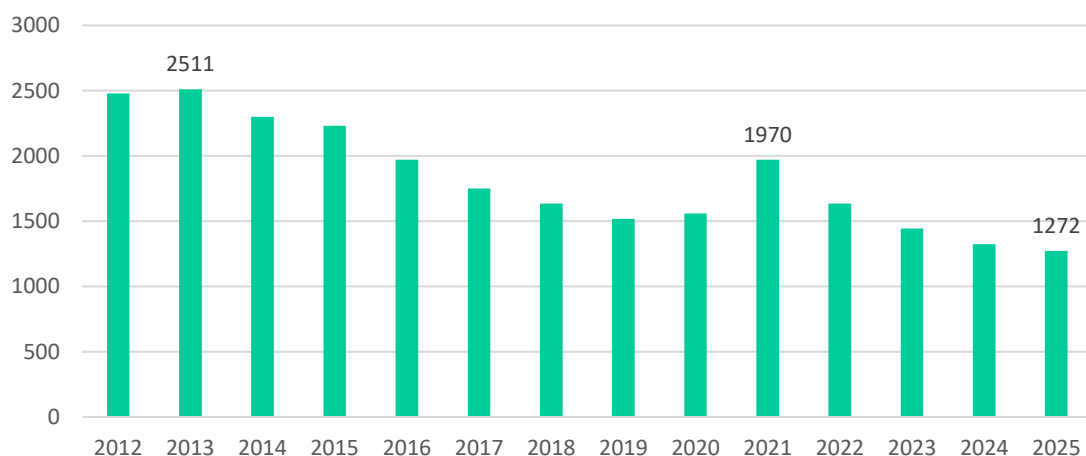
Les afiliacions indiquen un mercat laboral diversificat, amb un predomini del sector serveis i un paper destacat de la indústria, mentre que l'agricultura manté un pes rellevant però estable. L'evolució mostra un lleuger creixement global de les afiliacions, reflectint una ocupació resilient. Pel que fa als autònoms, la comarca compta amb més de 3.100 persones emprenedores, però amb un perfil marcat per l'envelliment i la masculinització.

4.3. ATUR DELS RESIDENTS A LA COMARCA

4.3.1. Atur registrat i taxa d'atur

Pel que fa a l'evolució de l'atur, hi va haver una reducció força considerable del nombre de persones aturades entre 2015 i 2019 (una reducció del 30,97%, 629 persones a l'atur menys), però a partir d'aquest any la tendència s'inverteix i l'atur incrementa de manera important fins al 2021. A partir d'aquest any, la tendència torna a ser positiva i el nombre d'aturats a la comarca es torna a reduir de manera important, baixant fins a un mínim de 1.272 persones aturades.

Gràfic: Evolució persones aturades (2012-2025)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

La taxa d'atur registral al Pla d'Urgell se situa el 2025 en 6,99%, amb un total de 1.261 persones aturades. Aquesta xifra confirma que la comarca manté un nivell d'atur moderat i lleugerament inferior al que s'observa habitualment al conjunt de la província de Lleida, fet que indica un comportament laboral relativament més positiu.

L'estructura de l'atur mostra una forta bretxa de gènere: les dones concentren el 58% del total de persones aturades (737 dones davant 524 homes). Per edats, el gruix de l'atur es concentra en les franges de 25 a 44 anys i de 45 anys o més, especialment entre les dones d'aquest darrer grup (407 aturades). En canvi, l'atur juvenil té un pes reduït (109 joves menors de 25 anys), tot i que també hi destaca una certa feminització.

Aquestes dades suggereixen que, tot i el bon comportament general del mercat laboral, la comarca encara afronta reptes importants en termes d'equitat de gènere, vulnerabilitat laboral en la mitjana edat i desigual distribució de l'atur entre col·lectius.

Taula 14 Atur per municipis i total 2025

Municipi	Atur registrat (2025)	Variació respecte l'any anterior (2024)
Barbens	22	-1
Bell-lloc d'Urgell	91	-9
Bellvís	75	+5
Castellnou de Seana	14	-8
Fondarella	15	+2
Golmés	69	+8
Ivars d'Urgell	29	+1
Linyola	72	-1
Miralcamp	55	+11
Mollerussa	648	-49
Palau d'Anglesola, el	64	-1
Poal, el	17	+4
Sidamon	21	+1
Torregrossa	47	-6
Vila-sana	11	-2
Vilanova de Bellpuig	22	-6
Total: Pla d'Urgell	1.272	-51

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

La taxa d'atur té un cert component cíclic, ja que al llarg dels anys s'observa un patró similar: en el primer i darrer trimestre de l'any les taxes d'atur s'incrementen, mentre que els mesos els trimestres centrals de l'any, la taxa d'atur és més baixa (molt probablement, degut a l'elevada contractació en temporada de collita).

4.3.2. Característiques de l'atur

L'anàlisi de l'atur al Pla d'Urgell (2025) mostra un mercat laboral amb un atur moderat però amb patrons interns diferenciats segons sexe, edat, formació i sector econòmic. Tot i la lleu reducció anual del nombre de persones aturades (-3,85%), es mantenen desequilibris significatius, especialment pel que fa a la major presència de dones en situació de desocupació i al pes elevat de l'atur de llarga durada. La distribució per edats evidencia un envelliment progressiu del col·lectiu demandant d'ocupació, mentre que el nivell formatiu i els sectors d'origen revelen perfils i necessitats heterogènies. En conjunt, aquestes dades permeten identificar quins col·lectius concentren més vulnerabilitat laboral i orienten les línies d'actuació prioritàries del territori.

Atur per sexe

L'atur al Pla d'Urgell mostra un comportament diferenciat entre homes i dones. A desembre de 2025, hi havia 749 dones en situació d'atur, davant de 524 homes, fet que consolida una bretxa de gènere persistent. Hi ha un total de 1.273 persones aturades. Tot i que en el darrer mes l'atur femení pràcticament s'ha mantingut estable (-0,27%), en el cas dels homes ha crescut un 5,22%.

En termes anuals, la reducció és limitada però present: l'atur masculí cau un -4,20% i el femení un -1,86%. Aquest patró indica que les dones continuen concentrant el volum principal d'atur, especialment en sectors vinculats als serveis i les ocupacions administratives, mentre que els homes mantenen una presència major en els segments industrials i de construcció.

	Atur registrat	Variació mensual absoluta	Variació mensual relativa	Variació anual absoluta	Variació anual relativa
Per sexe					
Home	524	26	5,22%	-23	-4,20%
Dona	749	-2	-0,27%	-14	-1,86%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' Observatori del Treball i Model Productiu

Atur per edat

L'anàlisi per edats evidencia o

- > Els menors de 20 anys registren un fort augment (+54,17%), probablement vinculat a l'entrada al mercat laboral després dels estudis o de contractes temporals.
- > Els majors de 60 a 64 anys també creixen (+3,92%), reflectint dificultats d'aquest col·lectiu per reincorporar-se al mercat laboral.

En canvi, molts grups centrals presenten descensos anuals importants, especialment els de 50 a 54 anys (-11,45%) i 25 a 29 anys (-10,91%).

Tot plegat indica una millora relativa en les franges adultes, però una major vulnerabilitat en joves i

persones properes a la jubilació.

	Atur registrat	Variació mensual absoluta	Variació mensual relativa	Variació anual absoluta	Variació anual relativa
Per edat					
Menors de 20	37	13	54,17%	11	42,31%
De 20 a 24	72	6	9,09%	-4	-5,26%
De 25 a 29	98	3	3,16%	-12	-10,91%
De 30 a 34	117	10	9,35%	17	17,00%
De 35 a 39	120	-11	-8,40%	-13	-9,77%
De 40 a 44	133	-3	-2,21%	-7	-5,00%
De 45 a 49	138	5	3,76%	-9	-6,12%
De 50 a 54	147	-5	-3,29%	-19	-11,45%
De 55 a 59	187	-2	-1,06%	-15	-7,43%
De 60 a 64	212	8	3,92%	14	7,07%
Més de 64	0	0	–	0	–

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' Observatori del Treball i Model Productiu

Atur segons la durada de la demanda

La durada de la demanda d'ocupació revela una dualitat clara entre atur de curta durada i atur de llarga durada.

- > L'atur recent (fins a 3 mesos) augmenta un 11,57%, evidenciant moviments recents al mercat laboral.
- > En canvi, l'atur de llarga durada manté xifres molt elevades: 458 persones fa més de 24 mesos que busquen feina, i fins i tot creix anualment (+7,51%).

Aquesta estructura indica que, malgrat la dinàmica favorable de creació d'ocupació, hi ha un nucli persistent de persones amb dificultats severes de reinserció.

	Atur registrat	Variació mensual absoluta	Variació mensual relativa	Variació anual absoluta	Variació anual relativa
--	-------------------	---------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Segons durada

Fins a 3 mesos	299	31	11,57%	-32	-9,67%
De 3 a 6 mesos	165	7	4,43%	46	38,66%
De 6 a 9 mesos	90	-10	-10,00%	-10	-10,00%
De 9 a 12 mesos	82	15	22,39%	-16	-16,33%
De 12 a 15 mesos	48	-8	-14,29%	-16	-25,00%
De 15 a 18 mesos	31	4	14,81%	-14	-31,11%
De 18 a 21 mesos	43	-4	-8,51%	-12	-21,82%
De 21 a 24 mesos	45	-5	-10,00%	-15	-25,00%
Més de 24 mesos	458	-6	-1,29%	32	7,51%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' Observatori del Treball i Model Productiu

Atur per nivell de formació

El nivell formatiu és un factor determinant de l'atur. El grup amb més persones aturades és el d'estudis secundaris d'educació general (745 persones), que també és el nivell majoritari de la població. No obstant, l'evolució és desigual:

- > Descensos anuals importants entre persones amb estudis primaris incomplets (-22,97%) i sense estudis (-25%).
- > Creixement destacat entre perfils de formació professional (+9,62%) i persones amb títols universitaris de primer cicle (+54,55%), probablement reflectint moviments entre sectors o finalització d'estudis. Això confirma que els perfils amb més risc d'atur continuen sent aquells amb nivells formatius baixos, mentre que el creixement en perfils qualificats respon a una major mobilitat o transicions laborals.

Atur registrat	Variació mensual absoluta	Variació mensual relativa	Variació anual absoluta	Variació anual relativa
-------------------	---------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Segons nivell

formatiu

Sense estudis	21	2	10,53%	-7	-25,00%
Estudis primaris incomplets	114	3	2,70%	-34	-22,97%
Estudis primaris complets	107	6	5,94%	-4	-3,60%
Programes de formació professional - Estudis secundaris	114	7	6,54%	10	9,62%
Educació general - Estudis Secundaris	745	23	3,19%	-18	-2,36%
Tècnics- professionals superiors - Estudis post-secundaris	90	-6	-6,25%	9	11,11%
Universitaris primer cycle - Estudis post-secundaris	17	-3	-15,00%	6	54,55%
Universitaris segon i tercer cycle - Estudis post-secundaris	52	-8	-13,33%	1	1,96%
Altres estudis post-secundaris	1	0	0,00%	0	0,00%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' Observatori del Treball i Model Productiu

Atur per sector econòmic

Els serveis concentren el gruix de l'atur (754 persones), seguits de la indústria (175) i l'agricultura (152). La construcció manté un volum reduït però estable (56).

En el darrer any:

- > L'atur industrial creix notablement (+15,89%), fet que pot indicar ajustos empresarials o pèrdua temporal de dinamisme.
- > L'agricultura registra una forta caiguda (-16,48%), habitual en un sector molt estacional.
- > Els serveis redueixen l'atur lleument (-3,33%).

Aquest patró reforça el pes estructural del sector serveis com a origen principal de l'atur, però també mostra fragilitat en la indústria.

	Atur registrat	Variació mensual absoluta	Variació mensual relativa	Variació anual absoluta	Variació anual relativa
Segons sector econòmic					
Agricultura	152	8	5,56%	-30	-16,48%
Indústria	175	-4	-2,23%	24	15,89%
Construcció	56	1	1,82%	-7	-11,11%
Serveis	754	3	0,40%	-26	-3,33%
Sense ocupació anterior	124	16	14,81%	2	1,64%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' Observatori del Treball i Model Productiu

Atur per ocupació

Les ocupacions elementals continuen representant el volum més elevat (490 persones), seguides dels treballadors de restauració i venda (234) i dels perfils artesans i industrials (166).

Tendències destacades:

- > Descensos anuals molt intensos en ocupacions elementals (-11,23%), possiblement per reabsorció en sectors com agricultura o serveis.
- > Creixement en perfils tècnics, de suport i operadors, la qual cosa pot reflectir una demanda creixent de perfils més qualificats.

	Atur registrat	Variació mensual	Variació mensual	Variació anual	Variació anual
--	-------------------	---------------------	---------------------	-------------------	-------------------

		absoluta	relativa	absoluta	relativa
Segons sector econòmic					
01 Directors i gerents	6	-1	-14,29%	-2	-25,00%
02 Professionals científics i intel·lectuals	52	-9	-14,75%	4	8,33%
03 Tècnics i professionals de suport	76	3	4,11%	11	16,92%
04 Empleats oficina comptables i administratius	107	1	0,94%	-7	-6,14%
05 Treballadors restauració, personals i venedors	234	7	3,08%	9	4,00%
06 Treballadors act. agrícoles, ramaders i pesqueres	37	-1	-2,63%	-10	-21,28%
07 Artesans, treballadors indústries i construcció	166	10	6,41%	10	6,41%
08 Operadors instal·lacions i màquines, i muntadors	93	2	2,20%	10	12,05%

09 Ocupacions elementals	490	12	2,51%	-62	-11,23%
-----------------------------	-----	----	-------	-----	---------

Atur estrangers

L'atur registrat de les persones estrangeres a desembre de 2025, era de 430 persones, d'aquestes 254, és a dir, gairebé el 60% són dones i el 30% són homes (176). Aquesta dada és significativa ja que hi ha una bretxa de gènere i cal implementar polítiques i accions per revertir-ho.

Per filar més prim, s'han observat, també les dades generals de la població per diferenciar la població espanyola i l'estrangera i veure si hi ha diferències:

	Comunitari Espanyol	Comunitari no espanyol	No comunitari
Home	348	83	93
Dona	495	123	131

Les dones estrangeres representen gairebé el 20% dels aturats una dada rellevant a l'hora de dissenyar polítiques d'integració i suport per a aquest col·lectiu. Aquesta dada pot indicar una major vulnerabilitat laboral per a les dones migrades en comparació amb altres col·lectius. Potser moltes d'elles treballen en sectors informals o en tasques de temporada, on no es registren com a aturades oficialment, i això pot contribuir a una percepció equivocada sobre la seva inserció laboral.

Cal tenir en compte que aquestes dades poden variar ja que no totes les persones a l'atur estan registrades (economia informal)

L'atur al Pla d'Urgell es manté en nivells moderats, amb una taxa del 6,99% i un total de 1.273 persones a desembre de 2025, però amb una clara sobre representació femenina i una presència destacada de perfils de baixa qualificació. L'estructura per edats mostra vulnerabilitat entre joves i majors de 60 anys, mentre que l'atur de llarga durada continua sent un repte important (458 persones més de dos anys en demanda). Els serveis concentren la major part de l'atur, tot i que la indústria mostra un augment recent, indicant un mercat laboral tensionat però amb dinàmiques internes diferenciades.

5. TEIXIT EMPRESARIAL

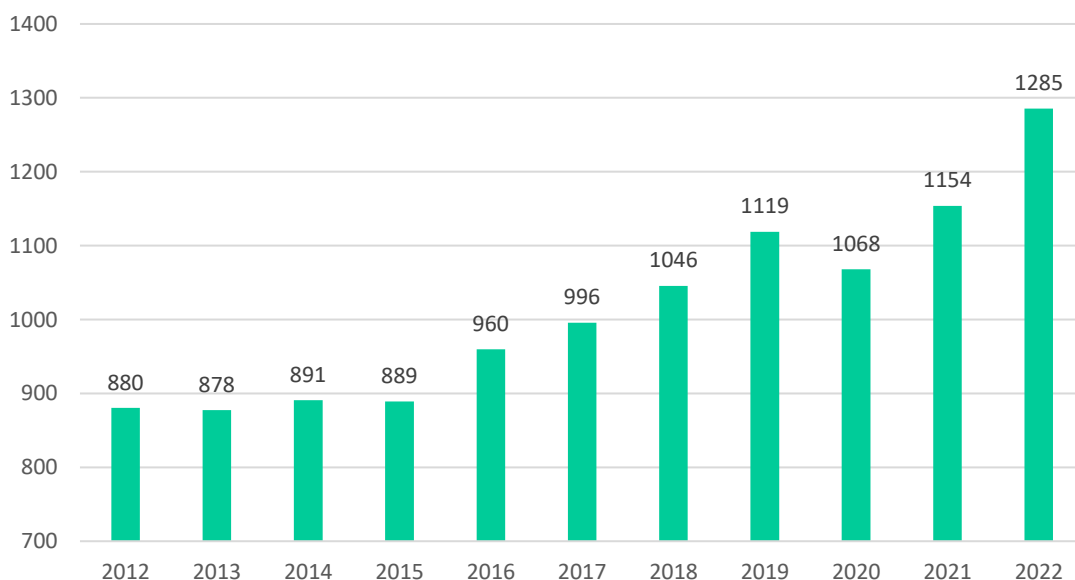
5.1. SECTORS I SUBSECTORS ECONÒMICS PRESENTS A LA COMARCA

5.1.1. Macromagnituds

Producte Interior Brut (PIB)

Les dades més recents de l'IDESCAT situen el PIB del Pla d'Urgell l'any 2022 en 1.285 milions d'euros (1.329,8€ dada provisional 2023), una xifra que confirma l'evolució positiva de l'activitat econòmica comarcal. Després del retrocés generat per la pandèmia el 2020, l'economia va recuperar impuls el 2021 i el 2022 es va produir un salt molt significatiu, amb un increment de més de 130 milions d'euros en un sol exercici (més del 10%).

Gràfic 5 Evolució del PIB al Pla d'Urgell (milions d'€) 2012-2022

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

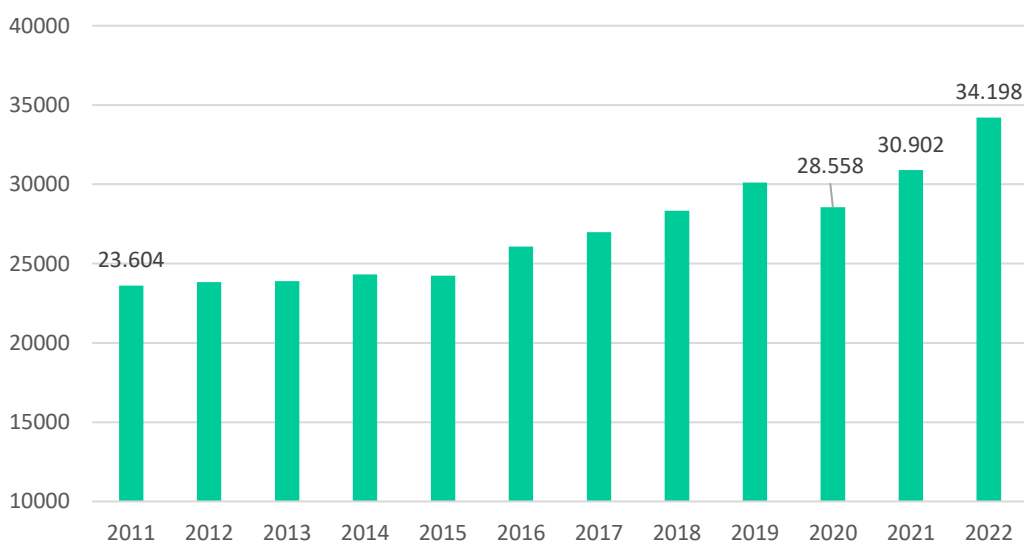
S'han afegit les dades provisionals de l'any 2023 i la xifra ha augmentat a 1.329,8 milions d'€

Imatge 6 Situació econòmica (PIB) de la comarca (2023 p)

	PIB (milions €)	PIB per habitant (milers €)	PIB per habitant (índex Catalunya=100)
Catalunya	296.476,8	37.259	100
Pla Urgell	1.329,8	35.058	94,1
Garrigues	547,2	28.752	77,2
Urgell	1.253,9	32.803	88,0
Segrià	7.611,0	35.130	94,3
Noguera	1.080,1	27.231	73,1

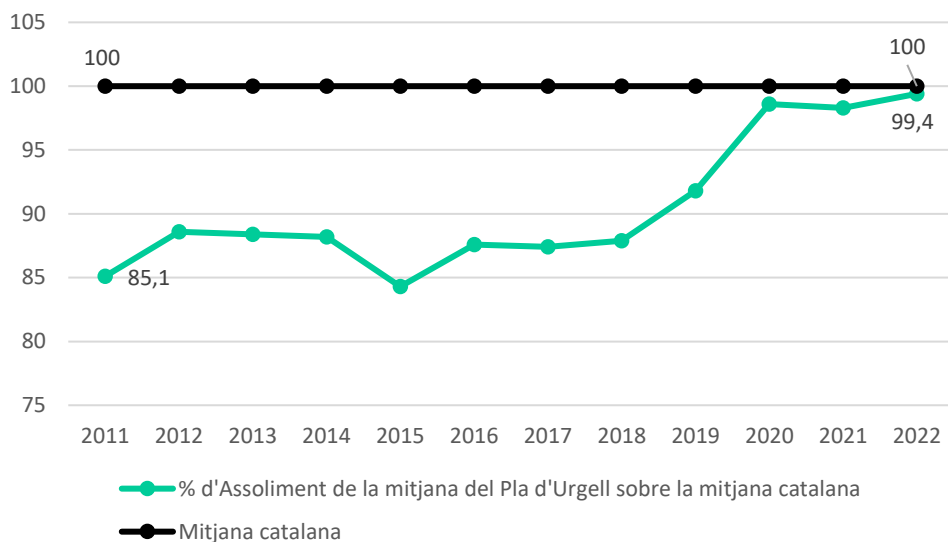
Pel que fa al PIB per habitant, el 2022 es va situar en 34.198 euros (pel 2023 només hi ha una xifra provisional de 35.058€), un valor que manté la tendència ascendent iniciada abans de la Covid-19 i que ja supera àmpliament el nivell previ a la crisi sanitària. Aquest creixement ha permès que la comarca s'acosti de manera notable a la mitjana catalana: mentre que el 2018 representava el 88,1 del PIB per càpita de Catalunya, el 2021 ja arribava al 99,2%, i el 2023 ha disminuït fins a la xifra de 94,1.

Gràfic 6 Evolució del PIB per habitant (2011-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Gràfic 7 % d'Assoliment de la mitjana del PIB per habitant en el Pla d'Urgell en comparació a Catalunya (2011-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

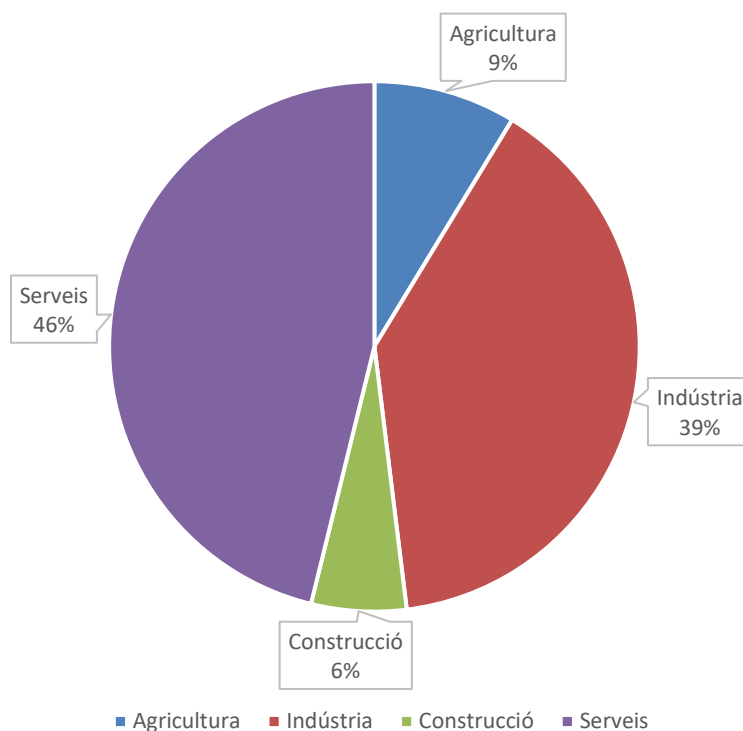
Valor Afegit Brut (VAB)

En paral·lel, el Valor Afegit Brut (VAB) del territori també va assolir el seu màxim recent el 2023, amb 1.220,5 milions d'euros, confirmant l'expansió del teixit productiu. L'única interrupció d'aquesta trajectòria a l'alça continua sent el descens puntual de l'any 2020.

Pel que fa al Valor Afegit Brut (VAB) per sectors, el sector serveis continua sent el principal motor econòmic del Pla d'Urgell, amb 563,8 milions d'euros, fet que representa el 46,2% del total generat a la comarca. En segon lloc se situa la indústria, que aporta 480,4 milions d'euros (39,52%) i que destaca especialment perquè el seu pes en el VAB és molt superior al que té en l'ocupació, la qual cosa evidencia una elevada capacitat de generació de valor i una productivitat notable.

Els altres dos sectors tenen un pes més reduït: l'agricultura genera 105,7 milions d'euros (8,66%) i la construcció arriba als 70,6 milions (5,8%). Mentre serveis i indústria han experimentat increments respecte a l'any anterior, l'agricultura i la construcció mostren una evolució més estable, amb variacions poc significatives. En conjunt, la distribució sectorial del VAB confirma un teixit productiu diversificat, però amb un lideratge clar dels serveis i un bon comportament industrial.

Gràfic 8 VAB per sectors, 2023

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'anuari econòmic comarcal del BBVVA de l'any 2025, presenta els pesos del VAB comarcal per sectors de l'any 2023, tot i que hi ha una certa diferència entre els pesos del VAB per sectors respecte les dades d'IDESCAT, la comarca se situa en 6a posició respecte totes les comarques de Catalunya en el VAB del sector primari, 7a en el sector industrial, 32a en el sector de la construcció i 38a en el sector serveis.

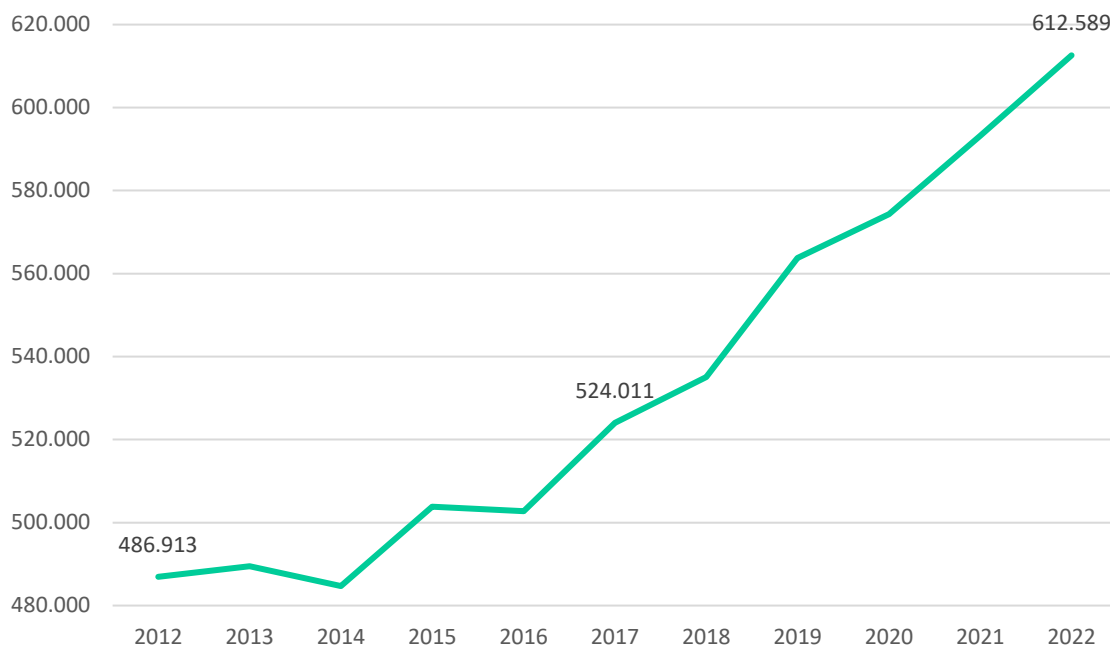
Si mirem en detall, en el sector industrial, el 60% del VAB prové de la indústria alimentària, tèxtil, fusta, arts gràfiques, química i cautxú, un 30,2% en metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i transport i per últim un 10,1% en indústries extractives, energia, aigua i residus.

En el sector serveis, el VAB es distribueix en: 26,7% comerç a l'engròs i al detall, 25,9% en activitats immobiliàries, tècniques i administratives, el 24,7% en administració pública i altres serveis, l'11,5% en transport, informació i comunicacions, el 5,7% en activitats i assegurances i el 5,6% en hostaleria.

Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB)

L'any 2022 (dada provisional), la Renda Familiar Bruta del Pla d'Urgell va assolir els 612,6 milions d'euros, la xifra més alta de tota la sèrie disponible. Aquest volum consolida el creixement continuat iniciat després de la crisi sanitària, amb un increment de gairebé 20 milions d'euros respecte al 2021 i més de 125 milions en comparació amb el 2017.

Gràfic 9 Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

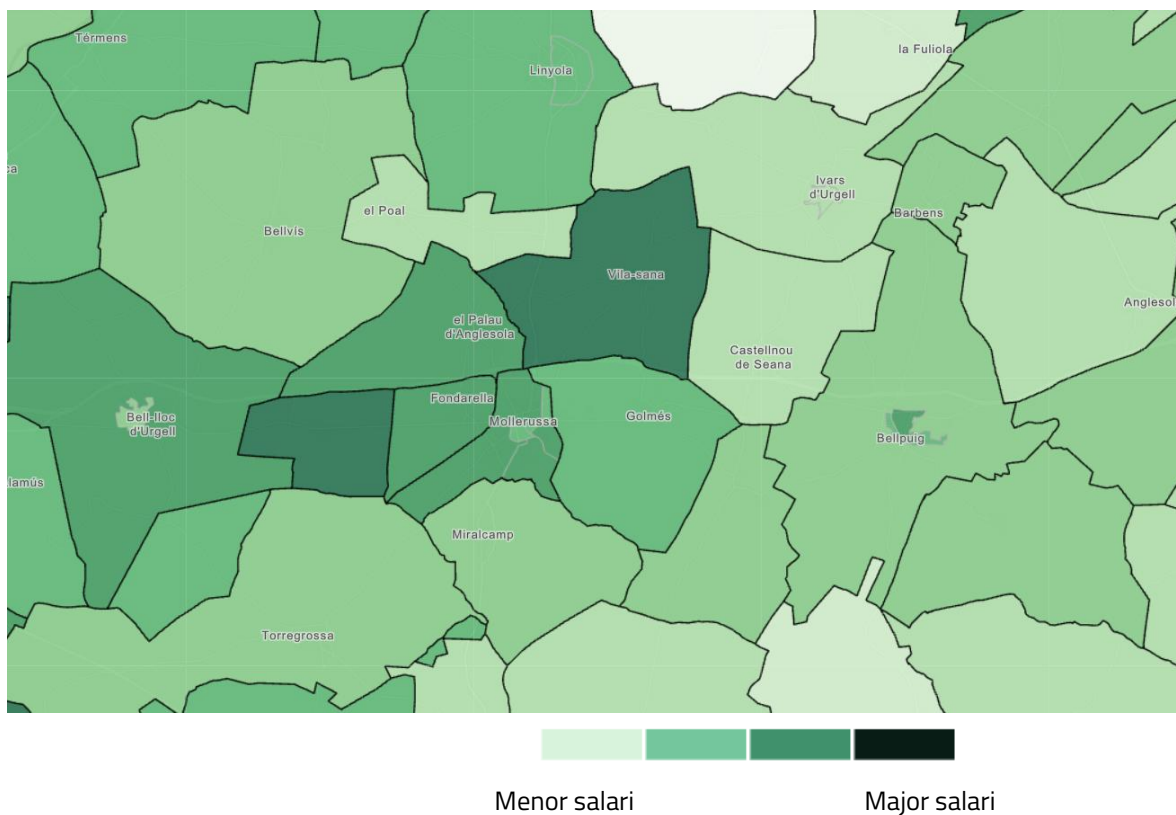
En termes de renda per habitant, el Pla d'Urgell va arribar als 16.299 € el 2022, un valor sensiblement superior al de cinc anys enrere (14.202 € el 2017) i clarament per sobre del que presentava el territori el 2012 (13.183 €). Aquesta evolució reflecteix un augment del nivell de renda disponible a les llars de la comarca, però encara està per sota de la mitjana catalana 19.140€.

El 2022, la renda per habitant representava el 85,2% del valor de Catalunya, un percentatge pràcticament idèntic al de 2021, però inferior al que s'assolia el 2012 (82,5%) i també al registre del 2020 (86,5%). Això indica que, tot i créixer, el Pla d'Urgell avança a un ritme similar o lleugerament inferior al conjunt del país en els darrers anys.

A partir de [l'Atlas de Distribución de Renta de los Hogares](#) de l'INE, ofereix informació per secció censal de com es distribueix el percentatge d'ingressos que procedeix del salari, de l'atur, de les pensions i altres prestacions socials. El mapa que hi ha a continuació és el mapa de salaris, i s'observa com els municipis de Sidamon, dues seccions censals de Mollerussa, El Palau d'Anglesola, Vila-Sana i Bell Puig

són els municipis amb major percentatge de Salari sobre el total de la renda.

Imatge 7 % de salaris sobre la renda

5.2. EMPRESES I SECTORS D'ACTIVITAT

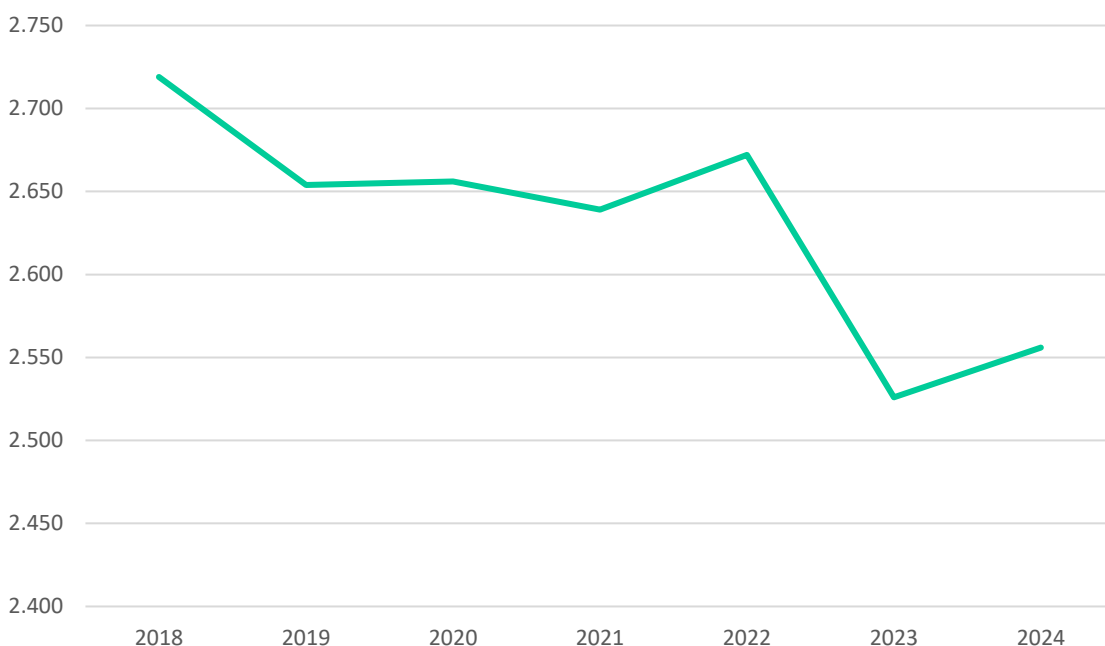
5.2.1. Empreses

A partir de les dades de l'INE, Entre 2018 i 2024, el Pla d'Urgell presenta una tendència general d'estabilitat en el nombre d'empreses registrades, tot i alguns moviments cíclics influïts pel context econòmic. El màxim de la sèrie es troba el 2018, amb 2.719 empreses, mentre que el mínim es registra el 2023, amb 2.526.

L'any 2024 mostra una recuperació lleu, arribant a 2.556 empreses, però encara per sota dels nivells pre-pandèmia. En el període 2020–2024, el teixit empresarial s'ha mantingut sorprenentment resilient, oscil·lant en una franja estreta (entre 2.526 i 2.656 empreses) malgrat la crisi sanitària, l'impacte de la inflació i les tensions en la cadena de subministraments.

La comparativa 2022–2024 és especialment rellevant: després d'una caiguda notable el 2023 (–146 empreses respecte 2022), el 2024 recupera part del terreny (+30 empreses), insinuant un repunt moderat del dinamisme empresarial.

Gràfic 10 Evolució del nombre d'empreses del Pla d'Urgell

Font: elaboració pròpia a partir de dades de INE

Si ens endinsem en un anàlisi més profund, és a dir, per municipis, podem observar que, com és d'esperar, Mollerussa és el motor econòmic de la comarca amb 972 empreses (gairebé 4 de cada 10 empreses de la comarca). Tot i que mostra una petita davallada respecte al màxim del 2022 (1.046 empreses), manté un volum empresarial molt estable a llarg termini. La ciutat exerceix un rol articulador en els sectors del comerç, els serveis professionals, la restauració i part de la indústria lleugera. Després hi ha uns municipis de mida mitjana que tenen una població intermèdia i presenten un teixit empresarial notable i estable com es descriu a continuació:

- > Golmés (202 empreses): un dels pols empresarials més destacats, amb presència industrial i serveis vinculats al polígon. Manté estabilitat després d'uns anys de variacions lleus.
- > El Palau d'Anglesola (175): manté una trajectòria ascendent des de 2018, consolidant-se com un municipi atractiu per a activitats logístiques, industrials i de serveis.
- > Linyola (161) i Torregrossa (155): tots dos municipis presenten una activitat empresarial significativa, amb una evolució força estable des de 2018, malgrat lleugeres oscil·lacions anuals.
- > Bell-lloc d'Urgell (167): amb tendència lleugerament a l'alça des del 2021, reforçat per la seva proximitat a l'eix A-2 i la presència industrial i logística.

L'altre grup només té quatre municipis amb un teixit modest però estables i són Bellvís (137) i Vilasana (87) amb petites davallades interanuals però sense canvis estructurals destacables i Miralcamp

(83) i Ivars d'Urgell (83) nombre estable d'empreses, amb desafiaments vinculats a la mida del mercat local. Per últim la resta de municipis més petits que registren volums d'entre 40 i 70.

Gràfic 11 Nombre d'empreses per municipi (2024)

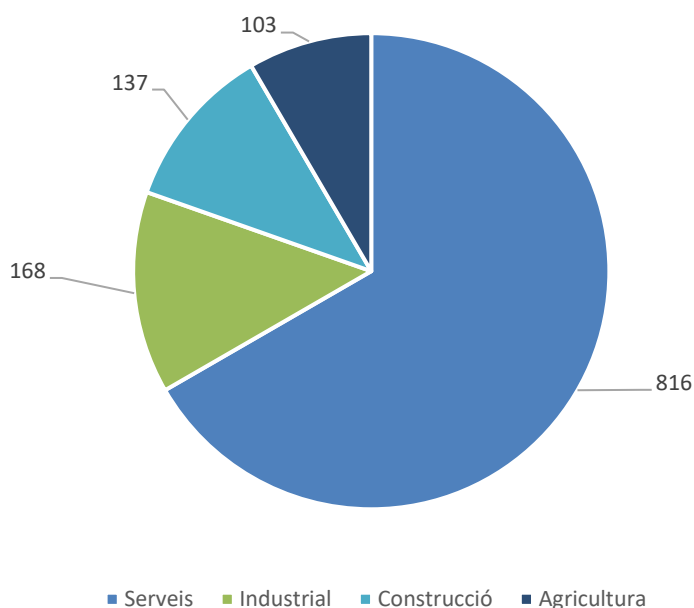
Municipi	Nº	%
Barbens	48	1,88
Bell-lloc d'Urgell	167	6,53
Bellvís	137	5,36
Castellnou de Seana	56	2,19
Fondarella	74	2,90
Golmés	202	7,90
Ivars d'Urgell	83	3,25
Linyola	161	6,30
Miralcamp	83	3,25
Mollerussa	972	38,03
Palau d'Anglesola, El	175	6,85
Poal, El	51	2,00
Sidamon	41	1,60
Torregrossa	155	6,06
Vilanova de Bellpuig	64	2,50
Vila-sana	87	3,40
Total	2556	100,0%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de INE

5.2.2. Empreses per sectors d'activitat

Com és evident, el teixit empresarial del Pla d'Urgell tancava l'any 2025 amb una concentració d'empreses dominades pel sector serveis, que representa el 66,6% del total d'empreses de la comarca (816 sobre 1.224). Això confirma una estructura econòmica progressivament terciaritzada, alineada amb les tendències del conjunt del país, però mantenint un pes notable de la indústria i la construcció, característics del territori.

Gràfic 12 Nombre d'empreses per activitat econòmica

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

En conjunt, les macromagnituds del Pla d'Urgell mostren una dinàmica econòmica clarament positiva en els darrers anys. El PIB i el VAB del 2022 se situen en màxims històrics, i confirmant un teixit productiu diversificat, amb un lideratge evident del sector serveis i un comportament industrial especialment robust. Paral·lelament, la renda familiar bruta i la renda per habitant mantenen una evolució sostinguda a l'alça, tot i situar-se encara lleugerament per sota de la mitjana catalana. Aquest conjunt d'indicadors reflecteix una comarca econòmicament dinàmica, resilient davant dels impactes recents i amb una trajectòria de creixement sòlida.

5.3. CONTRACTACIÓ I PERFILS PROFESSIONALS DEMANDATS

5.3.1. Característiques dels contractes

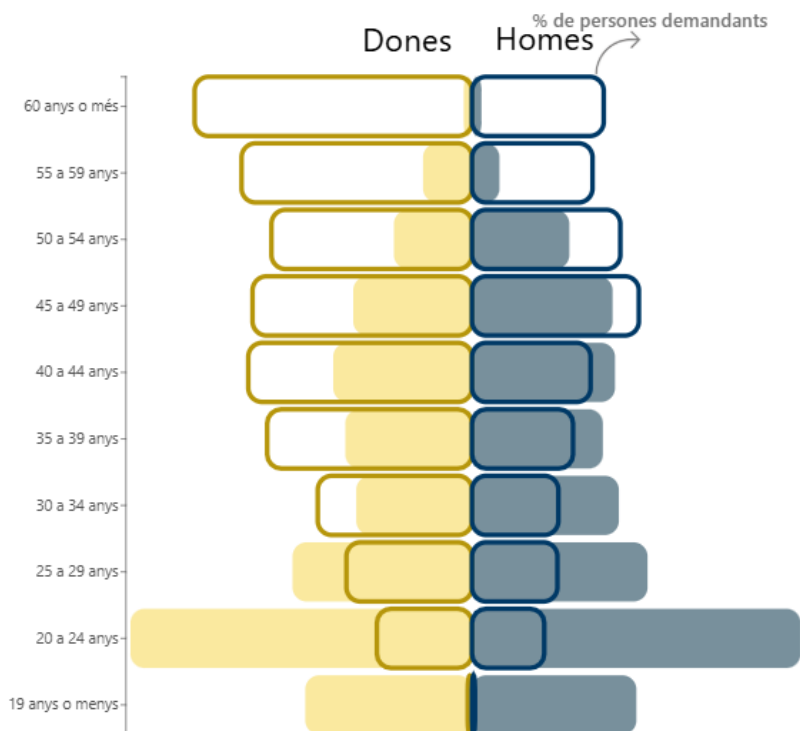
Segons les dades extretes del [*Power BI: Contractació. Registre de noves contractacions*](#) de la Diputació de Barcelona, es disposa d'un volum informatiu molt detallat sobre la contractació a les comarques catalanes. En el cas del Pla d'Urgell, en els darrers 12 mesos (gen 2025-des 2025) s'han formalitzat 10.605 contractes per part d'empreses ubicades a la comarca. D'aquest total, 3.801 corresponien a persones residents i, alhora, contractades per treballar a la comarca. D'altra banda, també es disposa de les persones que resideixen al pla d'Urgell i que tenen un contracte però que no necessàriament han de ser empreses del territori i en total són 7.543 persones.

La piràmide de distribució per edats mostra la relació entre les persones contractades i el percentatge de demandants d'ocupació, permetent identificar perfils amb major o menor inserció laboral al Pla d'Urgell. L'estructura posa de manifest que, en les edats més joves (franja 20-24 anys) el volum de persones contractades és significativament superior al de demandants, tant en homes com en dones. Aquest patró indica una inserció laboral relativament àgil dels perfils joves i una elevada demanda de mà d'obra en ocupacions d'entrada al mercat de treball.

A mesura que augmenta l'edat, el patró s'inverteix de manera clara. En les franges a partir dels 45 anys, i de forma més marcada a partir dels 50, el volum de dones demandants supera àmpliament el de dones contractades. Aquest desequilibri evidencia dificultats específiques vinculades a factors com la cronificació de l'atur, la discontinuïtat professional o la concentració de les dones en ocupacions amb més barreres de reinserció.

Paral·lelament, entre els homes de franges d'edat mitjana i alta s'observa l'escenari contrari: hi ha més homes contractats que demandants, fet que confirma una millor posició comparativa en termes d'ocupabilitat i estabilitat laboral. Aquesta doble dinàmica (dificultat femenina i major continuïtat laboral masculina en edats avançades) reforça l'existència d'una bretxa de gènere en el mercat de treball, especialment accentuada en les trajectòries laborals llargues.

Imatge 8 Piràmide del % de persones demandants

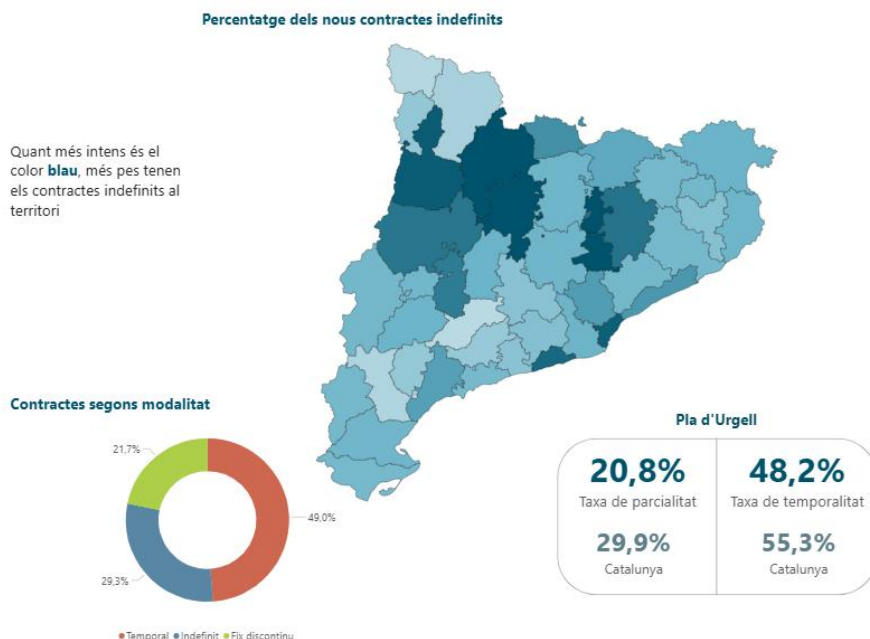

La franja de color és el nombre de persones residents contractades

Font: Power BI: Contractació. Registre de noves contractacions

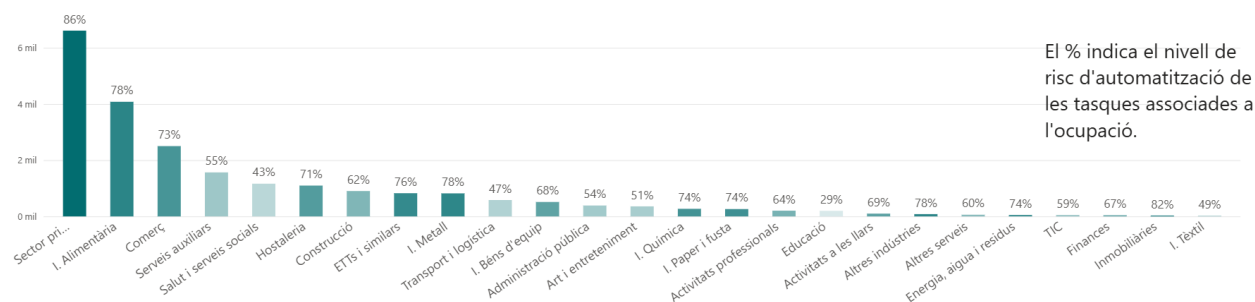
Pel que fa a la modalitat contractual, gairebé el 50% dels contractes són temporals (molt probablement aquest fet es degui a les contractacions del sector agrari per tal de dur a terme les tasques de la collita), el 30% són contractes indefinits i el 20% són fixos discontinus.

Imatge 9 Modalitat contractual (2025)

Segons les dades de l'eina interactiva, una part molt significativa dels contractes del Pla d'Urgell es concentra en ocupacions amb alt risc d'automatització. Concretament, el 72,6% dels contractes corresponen a feines susceptibles de ser substituïdes parcialment o totalment per processos mecanitzats o tecnològics, un valor clarament superior al conjunt de Catalunya (64,2%). Aquesta diferència revela una major dependència comarcal de sectors on les tasques repetitives, manuals o rutinàries tenen un pes rellevant.

Nombre de contractes per sector d'activitat

Les 3 ocupacions amb un % més alt i per tant, més risc d'automatització de les tasques associades són:

1. Sector primari (86%)
2. Indústria alimentària (78%)
3. Comerç (73%)

Aquests percentatges reflecteixen la naturalesa del teixit productiu de la comarca, fortament vinculat a activitats agrícoles, processos industrials estandarditzats i serveis comercials de caràcter rutinari.

Les causes principals d'aquest major risc d'automatització responen a dos factors estructurals:

- > La presència destacada d'activitats agropecuàries i agroindustrials, on la mecanització i la robotització avancen de manera continuada.
- > La prevalença de feines amb tasques poc qualificades o repetitives, especialment en àmbits com la manipulació, l'envasat, la logística o determinades posicions de venda al detall.

Aquest context posa de manifest la importància d'impulsar polítiques de requalificació, digitalització i diversificació econòmica.

Per últim, analitzarem les dades de mobilitat contractual per saber quants contractes es fan a les persones de la comarca i quines ocupacions son les que mes costa de cobrir. Això hi farem mitjançant dues taxes:

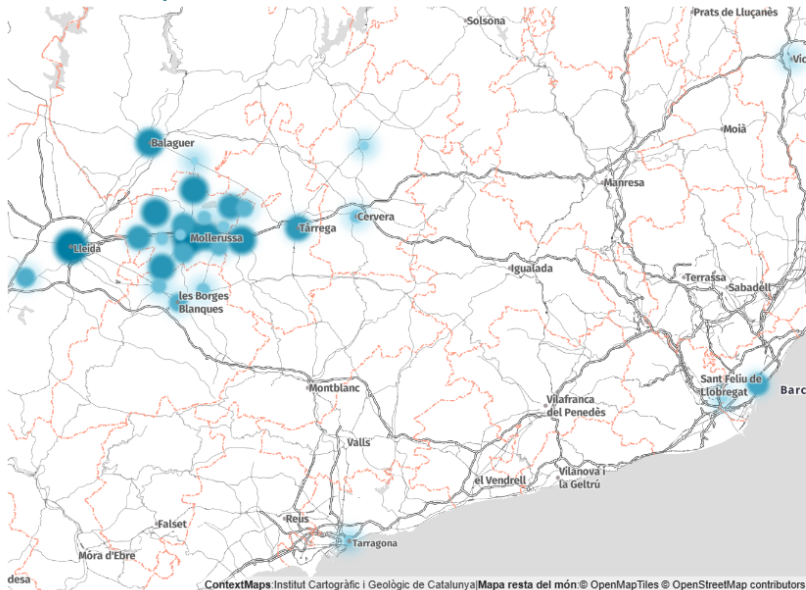

Ben bé, què signifiquen aquests dues taxes? La taxa d'encaix és la relació entre el nombre de contractes a residents fets per empreses del mateix territori sobre el total de contractes de les empreses dels territoris. D'altra banda, la taxa de retenció és la relació entre el nombre de contractes a residents fets per empreses del mateix territori sobre el total de contractes a residents.

La contractació generada per les empreses del Pla d'Urgell mostra un patró territorial clarament concentrat en l'entorn immediat de la comarca, amb una presència destacada de treballadors residents tant al mateix Pla d'Urgell com a les comarques veïnes de Ponent. El mapa de densitat evidencia que la major part de persones contractades resideixen en un radi relativament proper, fet habitual en territoris amb una estructura laboral basada en sectors com l'agroalimentari, serveis de proximitat i indústria local.

Residència de les persones contractades al territori

Residència de les persones contractades

Top 20 municipis

Municipi	Persones contractades	% de persones
Lleida	2.222	20,8%
Mollerussa	2.056	19,3%
Bellpuig	233	2,2%
Linyola	223	2,1%
Balaguer	198	1,9%
Bellvís	197	1,8%
Golmés	188	1,8%
Torregrossa	181	1,7%
Tàrraga	173	1,6%
Ivars d'Urgell	169	1,6%
Bell-lloc d'Urgell	165	1,5%
Palau d'Anglesola, el	159	1,5%
Barcelona	142	1,3%
Miralcamp	128	1,2%
Alcarràs	113	1,1%
Borges Blanques, les	100	0,9%
Vilanova de Bellpuig	94	0,9%
Barbens	87	0,8%
Juneda	68	0,6%
Vila-sana	59	0,6%

Els dos municipis que aporten més persones contractades són:

- > Lleida ciutat: 2.222 persones (20,8%)
Indica una forta connexió laboral entre el Pla d'Urgell i el principal nucli urbà de Ponent. La capital actua com un gran centre residencial per a treballadors que es desplacen a la comarca.
- > Mollerussa: 2.056 persones (19,3%)
Com a capital comarcal i concentradora de serveis i polítiques públiques, aporta gairebé la mateixa xifra que Lleida. Això reflecteix el pes del mercat laboral intern i l'arrelament de la població resident.

A continuació es mostren uns gràfics per conèixer quines ocupacions contracten mes empreses del territori i quines ocupacions contracten mes persones residents al territori.

Les que són de **color morat** son les ocupacions que el teixit empresarial local ha de buscar fora del territori perquè no en fa prou amb les persones residents que s'hi dediquen. D'altra banda les de **color groc** són les que el teixit empresarial no pot absorbir tantes persones en aquestes ocupacions i les expulsa a altres territoris.

Pel que fa a les 3 principals ocupacions en escassetat:

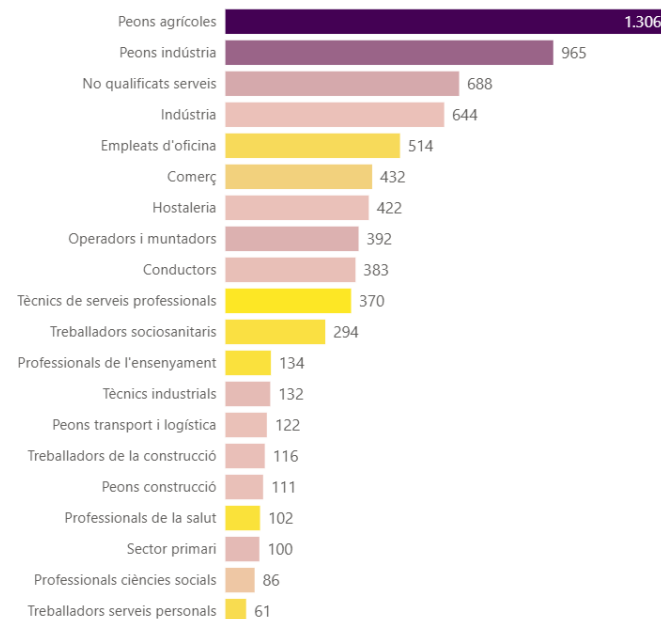
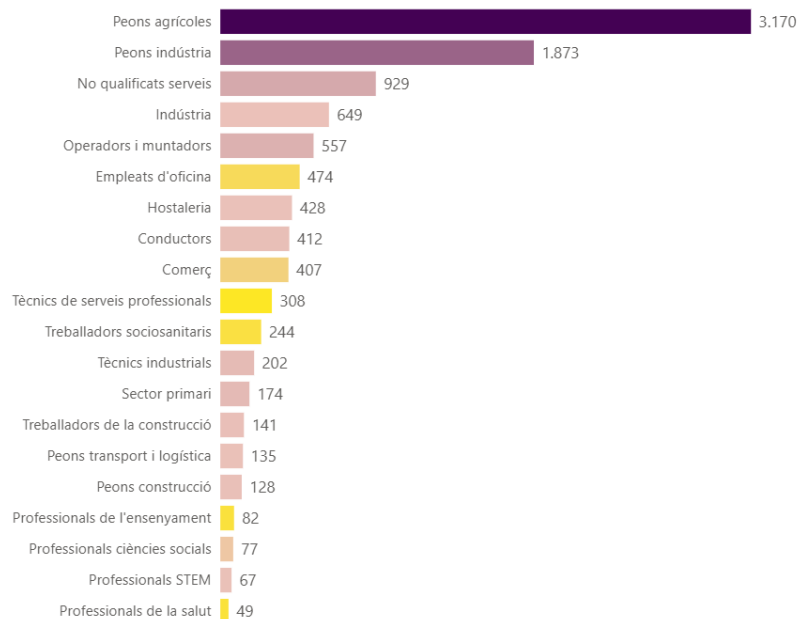
- Peons agrícoles:
 - CONTRACTES VS 1.306 PERSONES: Hi ha una diferencia enorme i això ho explica la forta dependència de mà d'obra externa (altres comarques o immigració) i es deu a la temporalitat i la duresa de les feines.
- Peons de la indústria:
 - 1.873 CONTRACTES VS 956 PERSONES: Demanda estructural molt superior a l'oferta local. Reflecteix la importància del sector agroindustrial i la dificultat de captar perfils operaris.
- Ocupacions no qualificades dels serveis
 - 929 VS. 688 PERSONES: Indica alta rotació i necessitat contínua de personal.

El Pla d'Urgell té un dèficit clar de mà d'obra en perfils operaris i no qualificats, especialment en agricultura i indústria. Això és coherent amb: El pes de l'agroalimentació, la temporalitat estacional, la dificultat de retenir persones en feines de baixa qualificació, l'envelliment de la mà d'obra agrícola.

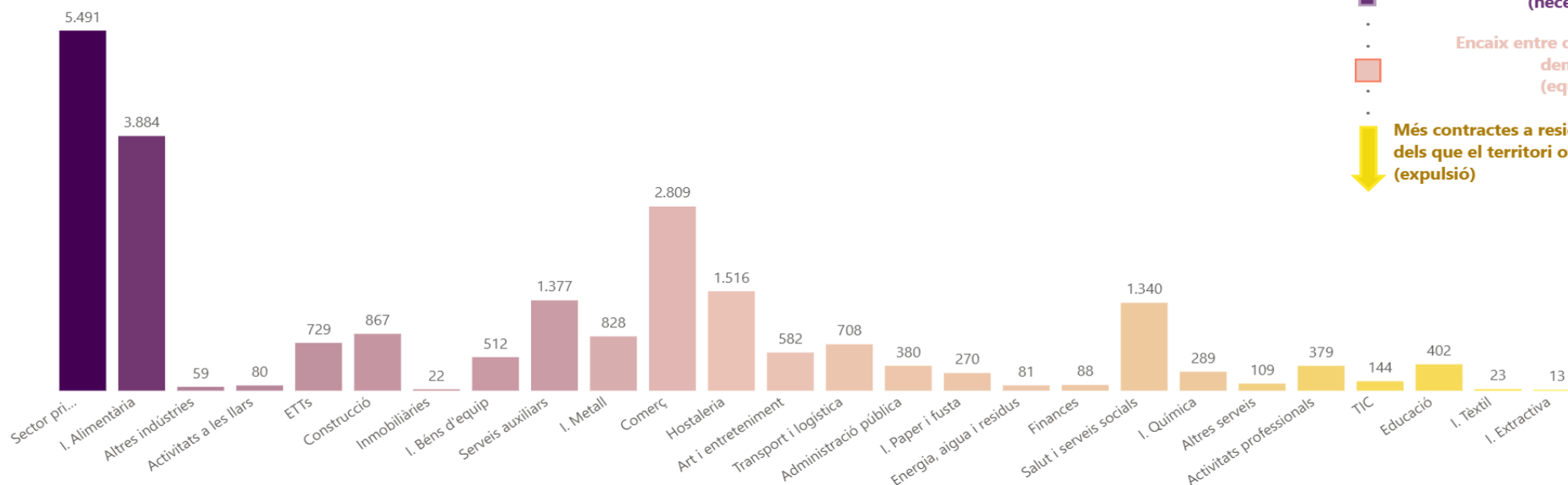
Pel que fa a les 3 principals ocupacions en abundància:

Aquestes ocupacions presenten més demandants que contractes, fet que implica: Major competència per lloc de treball, risc de desplaçament cap a altres comarques i possible inadequació formativa respecte al model productiu del territori. Les principals ocupacions són:

- Empleats d'oficina: 474 CONTRACTES VS 514 PERSONES
- Tècnics de serveis professionals: 308 CONTRACTES VS 370 PERSONES
- Treballadors sociosanitaris: 244 CONTRACTES 294 PERSONES

Encaix per activitat econòmica

↑ **Més contractes dels que els residents poden cobrir. (necessitat)**

• Encaix entre oferta i demanda. (equilibri)

↓ **Més contractes a residents dels que el territori ofereix. (expulsió)**

Pel que fa a la contractació per edat i gènere en els últims 3 anys , mostra una clara concentració de contractes en les franges centrals (30-44 anys) i un menor pes a la contractació juvenil. A més la diferència entre homes i dones és estructural i es manté en el temps. A continuació es mostra la taula i un resum de les dades més rellevants:

Taula 15 Contractació per edat i gènere

ANY I SEXE		MENORS 20 ANYS	DE 20 A 24 ANYS	DE 25 A 29 ANYS	DE 30 A 44 ANYS	DE 34 I MÉS ANYS
2021	♀	343	786	536	1.736	1.386
2021	♂	848	1.575	1.272	4.468	3.666
2022	♀	396	729	562	1.699	1.401
2022	♂	810	1.624	1.060	3.624	3.224
2023	♀	331	646	462	1.434	1.143
2023	♂	708	1.350	905	2.728	2.551
2024	♀	324	693	475	1.304	949
2024	♂	700	1.297	887	2.705	2.291

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'OMTP

1. Predomini de la contractació masculina en totes les franges

En tots els anys analitzats, el volum de contractes d'homes duplica pràcticament el de les dones en la majoria d'edats. Això reflecteix el pes dels sectors econòmics predominants (agricultura, indústria i logística), on la presència masculina és tradicionalment superior. A la taula següent ho veurem reflectit amb més precisió això.

2. Descens progressiu de la contractació juvenil (menor de 30 anys)

Les franges menors de 20 anys i 20-24 anys mostren una disminució constant des del 2021. Aquest descens afecta dones i homes, però és especialment notable entre els joves homes de 20-24 anys, que passen de 1.575 contractes el 2021 a 1.297 el 2024. Això pot indicar:

- > Reducció de l'oferta laboral juvenil
- > Major continuïtat formativa

- > menor adequació entre joves i les ocupacions disponibles.

*Aquesta franja d'edat és molt habitual la rotació laboral, contractes curts, substitucions, pràctiques, primeres feines... Per tant, un jove pot signar molts contractes al llarg de l'any, fent que aquesta aparegui com una de les més contractades (com apareix a la piràmides de mes amunt). En canvi, la taula anual no mesura "quantes persones han treballat", sinó quants contractes s'han signat.

3. Retrocés de la contractació en la franja de 30 a 44 anys

Aquesta franja, que és la que més contractació genera, també experimenta un descens notable:

Homes: de 4.468 contractes el 2021 a 2.705 el 2024.

Dones: de 1.736 el 2021 a 1.304 el 2024.

Tot i continuar essent el grup principal, la caiguda és significativa i pot respondre a:

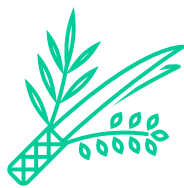
- > Menys rotació laboral
- > Estabilització contractual derivada de la Reforma Laboral: menys contractes temporals
- > Menor activitat en determinats sectors

4. Contractació de persones de 45 anys o més: davallada gradual

Les franges de més edat mantenen un comportament similar: Descens continuat tant en homes com en dones.

- > La baixada és especialment forta entre les dones (de 3.666 contractes el 2021 a 2.291 el 2024).
- > Això podria indicar:
- > Dificultat de reinserció per a persones de més edat,
- > Menys renovació de plantilles,
- > Substitució per tecnologia o reorganització productiva.

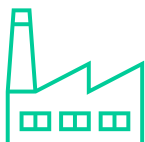
Les dades de contractació del 2024 mostren un patró molt marcat per gènere segons el sector d'activitat, fet que reflecteix la persistència d'una forta segregació ocupacional al territori.

1. Agricultura (2.913 homes / 398 dones)

L'agricultura continua sent el sector amb una major bretxa de gènere, amb un volum molt elevat de contractació masculina (88%) i una presència femenina residual.

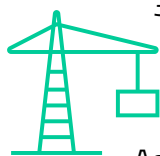
Aquesta diferència es relaciona amb la natura de moltes tasques agrícoles, tradicionalment associades als homes, i a la concentració d'ocupacions de tipus peó, manipulació i recol·lecció, on la contractació és intensiva durant els mesos d'estiu.

2. Indústria (2.284 homes / 569 dones)

La indústria presenta també una clara masculinització (80% homes), però menys extrema que l'agricultura.

Les dones tenen una presència rellevant en subsectors com la indústria alimentària o l'envasat, mentre que els homes continuen predominant en operaris, manteniment i producció.

3. Construcció (409 homes / 33 dones)

És el sector més masculinitzat de tots (92% homes), amb una presència femenina gairebé testimonial.

Aquest resultat és coherent amb la tipologia d'ocupacions del sector, on predominen perfils com paletes, operaris, especialistes en obra o instal·lacions, encara molt masculinitzats.

4. Serveis (2.274 homes / 2.745 dones)

El sector serveis és l'únic amb predominança femenina, concentrant el 55% de les contractacions de dones.

Les dones tenen més pes en activitats com:

- comerç
- atenció al públic
- cures i serveis socials
- educació i sanitat
- neteja i serveis personals

A tall de comparació, s'han afegit les dades de 2025 per veure quins increments o decreixements hi ha hagut respecte l'any anterior. En agricultura, construcció i serveis hi ha hagut un augment dels contractes, en detriment de la indústria que han disminuït. Pel que fa a la contractació de persones estrangeres, per a l'any 2025, el 89,35% dels contractes fets a homes a l'agricultura eren persones estrangers, i el 83,24% a dones. En el cas de la indústria, el 52,68% dels contractes fets a homes son estrangers i el 52,54% són dones. Pel que fa a la construcció, el 54,42% dels contractes fets a homes

son estrangers i el 14,63%. Per últim, el sector **serveis** el 46,31% son contractes fets a homes i el 38,12% fets a dones.

Taula 16 Contractació total per sectors i sexe (2025)

	Homes	Dones
Agricultura	3.635	531
Indústria	2.726	788
Construcció	454	41
Serveis	2.360	2.647

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'OMTP

Taula 17 Contractació de persones estrangeres (2025)

	Homes	Dones
Agricultura	3.248	442
Indústria	1.436	414
Construcció	238	6
Serveis	1.093	1.009

5.3.2. Perfils professionals demandats

Les dades de contractació del 2024 mostren que el mercat de treball del Pla d'Urgell continua fortament concentrat en ocupacions de baixa qualificació. Destaquen especialment els peons agrícoles, que tornen a situar-se com l'ocupació més contractada amb molta diferència: 3.313 contractes, és a dir, gairebé un terç del total anual (28,5%). Es tracta d'una activitat marcada per un alt component estacional, que continua absorbint un volum molt elevat de mà d'obra.

Aquesta elevada concentració es repeteix en altres perfils de treballs elementals. Els peons d'indústries manufactureres generen 1.974 contractes (17%), i el personal de neteja arriba als 653 contractes (5,6%). Aquestes tres ocupacions, per si soles, ja superen el 50% de tota la contractació del 2024.

També mantenen un pes important els perfils vinculats a operadors i maquinistes. Entre operadors

d'instal·lacions, muntadors i conductors, s'hi sumen més de 850 contractes, amb especial rellevància del col·lectiu de conductors de vehicles (288 contractes) i dels operadors de maquinària fixa (404), molt lligats als sectors industrial i logístic.

Pel que fa a les activitats de restauració, comerç i atenció a les persones, la contractació és notable però més repartida. Destaquen els treballadors de restauració (524 contractes), els dependents de botiga (379), i els perfils de cura i suport social (264 + 144 contractes). Aquestes ocupacions mantenen la seva funció com a porta d'entrada al mercat laboral, especialment per a dones i joves.

En canvi, la presència de perfils d'alta qualificació és minoritària. Les ocupacions relacionades amb direcció representen menys del 0,5% de la contractació, i els professionals científics i intel·lectuals no arriben al 5%. Tot i això, dins d'aquest segment destaquen els perfils educatius (123 contractes) i sanitaris (57 + 20 + 102), que mantenen una certa estabilitat associada als serveis públics.

Per resumir-ho, la contractació del 2024 al Pla d'Urgell presenta una estructura clarament polaritzada:

- Fortíssima demanda de perfils elementals i operatius
- Pes notable de les ocupacions industrials i logístiques
- Una presència relativament baixa de perfils qualificats.

Per saber-ne
més...
[Treball per
ocupacions](#)

Taula 18 Contractació per ocupacions 2024²

Gran grup	Subgrup d'ocupació	Contractes	%
Directors i gerents	Directius administracions públiques i empreses	3	0,03
Directors i gerents	Directors departaments administratius i comercials	19	0,16
Directors i gerents	Directors producció i operacions	13	0,11
Directors i gerents	Directors i gerents empreses hostaleria i comerç	1	0,01
Directors i gerents	Directors i gerents altres empreses serveis ncaa	1	0,01
Professionals científics i intel·lectuals	Professionals de la salut	57	0,49

² Les dades poden variar lleugerament respecte la dels gràfics del Power Bi perquè són dels últims 12 mesos (des de nov 2024 fins a oct 2025) en canvi les de la taula són de l'any 2024.

Professionals científics i intel·lectuals	Professors ensenyament primari, secundari i superior	64	0,55
Professionals científics i intel·lectuals	Altres professionals ensenyament	123	1,06
Professionals científics i intel·lectuals	Professionals ciències físiques, químiques i enginyeries	35	0,30
Professionals científics i intel·lectuals	Professionals dret	1	0,01
Professionals científics i intel·lectuals	Especialistes administració i comercialització	25	0,22
Professionals científics i intel·lectuals	Professionals tecnologies de la informació	9	0,08
Professionals científics i intel·lectuals	Professionals ciències socials	46	0,40
Professionals científics i intel·lectuals	Professionals cultura i espectacle	23	0,20
Tècnics i professionals de suport	Tècnics ciències i enginyeries	106	0,91
Tècnics i professionals de suport	Supervisors mines, indústries i construcció	17	0,15
Tècnics i professionals de suport	Tècnics sanitaris i professionals teràpies alternatives	20	0,17
Tècnics i professionals de suport	Representants, agents comercials i similars	47	0,40
Tècnics i professionals de suport	Prof. gestió administrativa, forces i cossos seguretat	29	0,25
Tècnics i professionals de suport	Prof. suport serveis jurídics, socials i sim.	271	2,33
Tècnics i	Tècnics tecnologies informació i	26	0,22

professionals de suport	comunicació (TIC)		
Empleats oficina comptables i administratius	Empleats serveis comptables, financers i transport	80	0,69
Empleats oficina comptables i administratius	Empleats biblioteques, correus i similars	4	0,03
Empleats oficina comptables i administratius	Altres administratius sense atenció al públic	110	0,95
Empleats oficina comptables i administratius	Empleats agències viatges, recepcionistes i sim.	35	0,30
Empleats oficina comptables i administratius	Administratius amb atenció al públic ncaa	256	2,20
Treballadors restauració, personals i venedors	Cambrers i cuiners propietaris	1	0,01
Treballadors restauració, personals i venedors	Treballadors assalariats serveis restauració	524	4,51
Treballadors restauració, personals i venedors	Dependents botigues i magatzems	379	3,26
Treballadors restauració, personals i venedors	Venedors (exc. botigues i magatzems)	61	0,52
Treballadors restauració, personals i venedors	Caixers i taquillers (exc. banca)	20	0,17
Treballadors restauració, personals i venedors	Treballadors que tenen cura persones, serv. salut	264	2,27
Treballadors restauració, personals i venedors	Altres treballadors que tenen cura persones	144	1,24
Treballadors restauració, personals i venedors	Treballadors serveis personals	81	0,70
Treballadors restauració,	Treballadors serveis de protecció i seguretat	59	0,51

personals i venedors

Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	Treballadors act. agrícoles	55	0,47
Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	Treballadors act. ramaderes (avícoles i sim.)	35	0,30
Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	Treballadors act. agropecuàries mixtes	1	0,01
Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	Treballadors act. forestals, pesqueres, cinegètiques	3	0,03
Artesans, treballadors indústries i construcció	Treballadors obres estructurals construcció i sim.	99	0,85
Artesans, treballadors indústries i construcció	Treballadors acabats construcció i instal·lacions	38	0,33
Artesans, treballadors indústries i construcció	Soldadors, muntadors estructures metàl·liques, sim.	346	2,98
Artesans, treballadors indústries i construcció	Mecànics ajustadors maquinària	78	0,67
Artesans, treballadors indústries i construcció	Especialistes en electricitat i electrònica	92	0,79
Artesans, treballadors indústries i construcció	Mecànics precisió metalls, ceramistes i artesans	3	0,03
Artesans, treballadors indústries i construcció	Treballadors indústria alimentació, begudes i tabac	280	2,41
Artesans, treballadors	Treballadors fusta, tèxtil, confecció, pell i calçat	80	0,69

indústries i construcció			
Operadors instal·lacions i màquines, i muntadors	Operadors instal·lacions i màquines fixes	404	3,48
Operadors instal·lacions i màquines, i muntadors	Muntadors i engalzadors en fàbriques	27	0,23
Operadors instal·lacions i màquines, i muntadors	Maquinistes locomotora, operador maquinària i mariners	139	1,20
Operadors instal·lacions i màquines, i muntadors	Conductors vehicles, transport urbà o carretera	288	2,48
Ocupacions elementals	Empleats domèstics	46	0,40
Ocupacions elementals	Altres tipus de personal de neteja	653	5,62
Ocupacions elementals	Ajudants preparació aliments	84	0,72
Ocupacions elementals	Recollidors residus, venedors carrer i altres sim.	383	3,29
Ocupacions elementals	Peons agraris, forestals i pesquers	3.313	28,50
Ocupacions elementals	Peons construcció i mineria	133	1,14
Ocupacions elementals	Peons indústries manufactureres	1.974	16,98
Ocupacions elementals	Peons transport, descarregadors i reposadors	117	1,01
TOTAL		11.625	100%

La contractació al Pla d'Urgell continua molt marcada per la presència d'ocupacions de baixa qualificació, especialment en tasques agràries, industrials i de serveis bàsics, fet que reflecteix l'estructura productiva del territori. La demanda supera l'oferta en diverses ocupacions clau (com peons agraris o industrials), mentre que en altres (principalment de serveis personals i administratius) hi ha més persones demandants

que llocs disponibles, generant fluxos laborals cap a altres territoris. Tot plegat evidencia la necessitat d'impulsar polítiques d'orientació i qualificació que millorin l'adequació entre perfils disponibles i les necessitats reals de les empreses

6. FORMACIÓ I OCUPACIÓ

6.1. Formació reglada

Segons dades del Servei Educatiu de la Generalitat, al Pla d'Urgell, hi ha un total de 48 centres educatius. Més del 90% són públics, només hi ha 4 centres privats que estan a Mollerussa, on també s'ubiquen la majoria de centres educatius. Pel que fa als estudis, els centres es divideixen en:

- EINF1C: Educació infantil de 1r cicle
- EINF2C: Educació infantil de 2n cicle
- EPRI: Educació primària
- EE: Educació especial
- ESO: Educació secundària obligatòria
- BATX: Batxillerat
- MUSE: Escoles de música (no reglat)
- CFPS: Cicles formatius professionals de grau superior
- CFPM: Cicles formatius professionals de grau mitjà
- ADULTS: Formació de persones adultes

Centre educatiu	Titularitat	Municipi	Estudis
Escola Sant Roc - ZER Riu Ondara	Públic	Barbens	EINF1C EINF2C EPRI
Llar d'infants Blau Cel	Públic	Barbens	EINF1C
Escola Ramon Farrerons	Públic	Bell-lloc d'Urgell	EINF2C EPRI
Llar d'infants de Bell-lloc d'Urgell	Públic	Bell-lloc d'Urgell	EINF1C
Escola Joaquim Palacín	Públic	Bellvís	EINF2C EPRI
Escola Bressol de Bellvís	Públic	Bellvís	EINF1C
Escola L'Estel - ZER Vent Serè	Públic	Castellnou de Seana	EINF2C EPRI
Llar d'infants El Patufet	Públic	Castellnou de Seana	EINF1C
Escola Arnau Berenguer	Públic	El Palau d'Anglesola	EINF2C EPRI
Llar d'infants Municipal del Palau d'Anglesola	Públic	El Palau d'Anglesola	EINF1C
Escola El Roser - ZER Plaurcén	Públic	El Poal	EINF1C EINF2C EPRI
Escola Minyons d'Urgell	Públic	Fondarella	EINF2C EPRI
Llar d'infants de Fondarella	Públic	Fondarella	EINF1C
Escola Francesc Arenes	Públic	Golmés	EINF2C EPRI

Llar d'infants El Petit Estel	Públic	Golmés	EINF1C
Escola Mare de Déu de l'Horta	Públic	Ivars d'Urgell	EINF2C EPRI
Aula Municipal de Música d'Ivars d'Urgell	Públic	Ivars d'Urgell	MUSE
Llar d'infants La Nova Baldufa	Públic	Ivars d'Urgell	EINF1C
Escola El Sitjar	Públic	Linyola	EINF2C EPRI
Esc. de Música Municipal	Públic	Linyola	MUSE
Llar d'infants de Linyola	Públic	Linyola	EINF1C
Escola Sant Miquel	Públic	Miralcamp	EINF2C EPRI
Llar d'infants El Patufet	Públic	Miralcamp	EINF1C
La Salle	Privat	Mollerussa	ESO BATX CFPM CFPS ADULTS
Vedruna Mollerussa	Privat	Mollerussa	EINF2C EPRI
Institut Mollerussa	Públic	Mollerussa	CFPM CFPS IFE PFI TEGM TEGS
Escola Mestre Ignasi Peraire	Públic	Mollerussa	EINF2C EPRI
Escola Pompeu Fabra	Públic	Mollerussa	EINF2C EPRI
CEE Siloé	Públic	Mollerussa	EE
Institut Terres de Ponent	Públic	Mollerussa	ESO BATX
Esc. de Música Municipal de Mollerussa	Públic	Mollerussa	MUSE
Institut La Serra	Públic	Mollerussa	ESO BATX
LLI privada L'Infant dos	Privat	Mollerussa	EINF1C
CFA Mollerussa	Públic	Mollerussa	ADULTS
Llar d'infants Parasol	Públic	Mollerussa	EINF1C
Llar d'infants Quitxalla	Públic	Mollerussa	EINF1C
Escola Bressol El Niu	Públic	Mollerussa	EINF1C
Escola Les Arrels	Públic	Mollerussa	EINF2C EPRI
El Pla	Privat	Mollerussa	ADULTS

Institut Salt del Duran	Públic	Mollerussa	ESO
Escola El Timó - ZER Plaurenc	Públic	Sidamon	EINF1C EINF2C EPRI
Escola Bressol La Tenalla	Públic	Sidamon	EINF1C
Escola La Bassa	Públic	Torregrossa	EINF2C EPRI
Llar d'infants L'Estel	Públic	Torregrossa	EINF1C
Escola Marinada	Públic	Vilanova de Bellpuig	EINF2C EPRI
Llar d'infants La Placeta	Públic	Vilanova de Bellpuig	EINF1C
Escola Mossèn Ton Clavé - ZER Vent Serè	Públic	Vila-sana	EINF2C EPRI
Llar d'infants de Vila-sana	Públic	Vila-sana	EINF1C

6.2. Formació professional

6.2.1. Capacitat formativa de la comarca

La capacitat formativa de la comarca és el conjunt de formacions i centres que estan homologats per impartir formació professional. En altres paraules, es tracta de l'abast territorial de l'oferta existent, es específic de les especialitats formatives que la comarca pot oferir.

En aquest sentit, la taula de la següent pàgina mostra el nombre de famílies i àrees professionals que es poden desenvolupar a la comarca. En concret, el Pla d'Urgell compta amb una capacitat formativa de 15 famílies professionals.

Dit això, cal considerar també la dificultat que suposa prestar formació en certes especialitats formatives, a causa de les homologacions dels espais formatius. Formacions com la Instal·lació i Manteniment o la Fabricació Mecànica requereixen, en molts casos, d'un taller per a poder desenvolupar correctament les unitats didàctiques que preveuen les formacions.

En aquest sentit, doncs, els municipis més petits i amb menor capacitat de la comarca tenen impossibilitat per a poder formar persones en les necessitats reals del propi municipi.

Taula 19 Llistats de centres autoritzats de la formació professional a la comarca del Pla d'Urgell

Nom de l'entitat	Família professional	Denominació	Codi	Municipi
Ajuntament de Bell-lloc d'Urgell	Administració i gestió	Operacions auxiliars de serveis administratius i generals	ADGG0408	Bell-lloc d'Urgell
	Administració i gestió	Activitats de gestió administrativa	ADGD0308	
	Administració i gestió	Creació i gestió de microempreses	ADGD0210	
	Administració i gestió	Operacions d'enregistrament i tractament de dades i documents	ADGG0508	
	Comerç i Màrqueting	Gestió comercial de vendes	COMT0411	
	Informàtica i Comunicacions	Administració de serveis d'Internet	IFCT0509	
	Informàtica i Comunicacions	Confecció i publicació de pàgines web	IFCD0110	
CAPITAN CAN, SL	Seguretat i Medi Ambient	Ensinistrament de base i educació canina	SEAD0412	
Fundació Pia Autònoma Institut Pere Tarrés d'Educació en l'Esplai	Serveis Socioculturals i a la Comunitat	Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials	SSCS0208	Bellvís
AUTOESCOLA CAP PONT SL (4 centres)	Agrària	Activitats auxiliars en agricultura	AGAX0208	Golmés
AUTOESCOLA CAP PONT SL	Agrària	Activitats auxiliars en agricultura	AGAX0208	Golmés
Fundació per a la formació integral en indústries càrniques i agroalimentàries (KREAS)	Indústries Alimentàries	Indústries càrnies	INAI0109	Miralcamp
		Carnisseria i elaboració de productes carnis	INAI0108	
		Operacions auxiliars d'elaboració a la indústria alimentària	INAD0108	
		Operacions auxiliars de manteniment i transport intern a la indústria alimentària	INAQ0108	
Fundació per a la formació i l'estudi Paco Puerto	Activitats Físiques i Esportives	Guia per itineraris eqüestres al medi natural	AFDA0209	Mollerussa
		Agricultura ecològica	AGAU0108	
	Agrària	Cures i maneig del cavall	AGAN0109	
		Maneig i manteniment de maquinària agrària	AGAU0111	
		Sistemes de gestió d'informació	IFCD0211	
	Informàtica i Comunicacions	Desenvolupament d'aplicacions amb tecnologies web	IFCD0210	
		Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials	SSCS0208	
BRITISH CENTRE FORMACIÓ ACADÈMICA SL	Administració i Gestió	Gestió integrada de recursos humans	ADGD0208	Mollerussa
		Gestió comptable i gestió administrativa per a auditoria	ADGD0108	
		Creació i gestió de microempreses	ADGD0210	

		Assistència a la direcció	ADGG0108	
		Operacions auxiliars de serveis administratius i generals	ADGG0408	
		Activitats de gestió administrativa	ADGD0308	
		Activitats administratives en la relació amb el client	ADGG0208	
		Assistència documental i de gestió a despatxos i oficines	ADGG0308	
		Operacions d'enregistrament i tractament de dades i documents	ADGG0508	
		Assistència en la gestió dels procediments tributaris	ADGD0110	
	Comerç i Màrqueting	Organització del transport i la distribució	COML0209	
		Màrqueting i compravenda internacional	COMM0110	
		Gestió de màrqueting i comunicació	COMM0112	
		Atenció al client, consumidor o usuari	COMT0110	
		Trànsit de mercaderies per carretera	COML0109	
		Gestió comercial de vendes	COMT0411	
	Informàtica i Comunicacions	Administració i programació en sistemes de planificació de recursos empresarials i de gestió de relacions amb clients	IFCT0610	
		Programació en llenguatges estructurats d'aplicacions de gestió	IFCD0111	
		Desenvolupament d'aplicacions amb tecnologies web	IFCD0210	
		Confecció i publicació de pàgines web	IFCD0110	
		Programació de sistemes informàtics	IFCT0609	
	Serveis Socioculturals i a la Comunitat	Dinamització comunitària	SSCB0109	
		Gestió de trucades de teleassistència	SSCG0111	
		Habilitació per a la Docència en graus A, B i C del Sistema de Formació Professional	SSCE0110	
Fundació Pia Autònoma Institut Pere Tarrés d'Educació en l'Esplai	Administració i Gestió	Operacions d'enregistrament i tractament de dades i documents	ADGG0508	Mollerussa
		Activitats administratives en la relació amb el client	ADGG0208	
		Operacions auxiliars de serveis administratius i generals	ADGG0408	
		Gestió integrada de recursos humans	ADGD0208	
	Serveis Socioculturals i a la Comunitat	Gestió de trucades de teleassistència	SSCG0111	
		Inserció laboral de persones amb discapacitat	SSCG0109	
		Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials (ACNEE) a centres educatius	SSCE0112	

		Promoció i intervenció socioeducativa amb persones amb discapacitat	SSCE0111	
		Mediació comunitària	SSCG0209	
		Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials	SSCS0208	
		Dinamització, programació i desenvolupament d'accions culturals	SSCB0110	
		Habilitació per a la Docència en graus A, B i C del Sistema de Formació Professional	SSCE0110	
		Dinamització comunitària	SSCB0109	
IES Mollerussa	Activitats Físiques i Esportives	Socorrisme en instal·lacions aquàtiques	AFDP0109	Mollerussa
		Guia per itineraris de baixa i mitja muntanya	AFDA0611	
		Guia al medi natural i de temps lliure	12112502	
	Administració i Gestió	Gestió Administrativa	12112101	
	Agrària	Activitats auxiliars a viviers, jardins i centres de jardineria	AGAO0108	
		Doma bàsica del cavall	AGAN0110	
		Cria de cavalls	AGAN0208	
		Ramaderia i Assistència a Sanitat Animal	12210103	
		Gestió forestal i del medi natural	12210101	
		Jardineria i Floristeria	12110103	
		Paisatgisme i medi rural	12210102	
		Producció Agroecològica	12110101	
		Producció Agropecuària	12110102	
	Agrària, Activitats Físiques i Esportives	Activitats Eqüestres	12112501	
	Comerç i Màrqueting	Activitats comercials	12112201	
	Indústries Alimentàries	Olis d'Oliva i Vins	12110302	
		Elaboració de productes alimentaris	12110303	
	Indústries Extractives	Col·locació de pedra natural	IEXD0409	
		Obres d'artesania i restauració en pedra natural	IEXD0209	
		Excavacions i sondejos	12111302	
	Informàtica i Comunicacions	Administració de Sistemes Informàtics en Xarxa	12212001	
		Desenvolupament d'aplicacions web	12212003	
		Sistemes Microinformàtics i Xarxes	12112001	

	Serveis Socioculturals i a la Comunitat	Atenció sociosanitària a persones al domicili	SSCS0108	
		Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials	SSCS020	
		Atenció a persones en situació de dependència	12112301	
		Educació Infantil	12212301	
	Transport i Manteniment de Vehicles	Electromecànica de Maquinària	12111203	
AULASTUDI, S.C.P.	Administració i Gestió	Activitats administratives en la relació amb el client	ADGG0208	Mollerussa
		Activitats de gestió administrativa	ADGD0308	
		Operacions d'enregistrament i tractament de dades i documents	ADGG0508	
	Electricitat i Electrònica	Operacions auxiliars de muntatge de xarxes elèctriques	ELEE0108	
		Muntatge i manteniment de sistemes domòtics i immòtics	ELEM0111	
		Muntatge i manteniment de sistemes d'automatització industrial	ELEM0311	
		Muntatge i manteniment d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió	ELEE0109	
	Informàtica i Comunicacions	Operacions auxiliars de muntatge i manteniment de sistemes microinformàtics	IFCT0108	
	Fabricació Mecànica	Operacions auxiliars de fabricació mecànica	FMEE0108	
		Soldadura amb elèctrode revestit i TIG	FMEO0110	
		Soldadura oxigàs i soldadura MIG/MAG	FMEO0210	
CENTRE D'ESTUDIS PLA D'URGELL, S.C.C.L.	Administració i Gestió	Activitats de gestió administrativa	ADGD0308	Mollerussa
		Assistència documental i de gestió a despatxos i oficines	ADGG0308	
		Operacions auxiliars de serveis administratius i generals	ADGG0408	
		Operacions d'enregistrament i tractament de dades i documents	ADGG0508	
		Activitats administratives en la relació amb el client	ADGG0208	
	Comerç i Màrqueting	Màrqueting i compravenda internacional	COMM0110	
		Atenció al client, consumidor o usuari	COMT0110	
		Activitats auxiliars de magatzem	COML0110	
	Indústries Alimentàries	Pastisseria i confiteria	INAF0109	
		Forn i brioixeria	INAF0108	
La Salle	Administració i Gestió	Administració i Finances	1221210	Mollerussa
		Gestió Administrativa	12112101	
	Comerç i Màrqueting	Comerç Internacional	12212201	

		Màrqueting i publicitat	12212203	
	Electricitat i Electrònica	Automatització i robòtica industrial	12211004	
		Instal·lacions de Telecomunicacions	12111002	
		Instal·lacions Elèctriques i Automàtiques	12111001	
		Sistemes de telecomunicacions i informàtics	12211002	
	Imatge i So	Video Disc-Jockey i So	12111901	
	Informàtica i Comunicacions	Desenvolupament d'Aplicacions Multiplataforma	12212002	
	Manteniment i Serveis a la Producció	Prevenió de Riscos Professionals	12201654	
	Sanitat	Emergències Sanitàries	12110601	
	Transport i Manteniment de Vehicles	Automoció	12211201	
		Electromecànica de Vehicles Automòbils	12111202	
AUTOESCOLA CAP PONT SL	Comerç i Màrqueting	Activitats auxiliars de magatzem	COML0110	El Poal
AUTOESCOLA CAP PONT SL	Comerç i Màrqueting	Activitats auxiliars de magatzem	COML0110	Sidamon

6.2.2. Oferta formativa

Aquests segon apartat descriu la informació de l'oferta de formació professional (CFGM, CFGS, Certificats professionals i formació contínua) de l'any 2025, a través de la informació de que disposa l'Agència FPCAT. Així doncs, a continuació es llista aquella formació professional que realment s'ofereix.

D'aquesta manera, per a l'any 2025, la comarca del Pla d'Urgell compta amb un total de 8 centres i entitats. Val a dir que la totalitat del centres es concentren a Mollerussa. Per tant, del conjunt de centres homologats en els altres municipis de la comarca, l'any 2025 cap va prestar formació professional.

El conjunt de centres han ofert un total de 34 especialitats formatives, incloses en 10 famílies professionals.

Aquesta oferta de formació professional es concentra en unes poques famílies professionals. Efectivament, la major part dels cursos que s'ofereixen (el 24%) s'inclouen dins de la família professional Agrària; també hi ha presència de cursos de la família professional d'Administració i Gestió (15% del total), Comerç i màrqueting (20% del total) Informàtica i comunicacions (també el 20% del total).

Cal mencionar que la majoria centres autoritzats de formació professional presten formació professional; no obstant això, també poden existir altres entitats que, si bé no disposen d'un centre autoritzat propi, també ofereixen alguna formació a través d'aquests centres

A continuació es mostra el conjunt de centres i formacions:

Taula 20 Centres on ofereixen formació professional

Centre	Curs	Tipus de formació
Institut Mollerussa	Activitats eqüestres	CFGM, CFGS
	Administració de sistemes informàtics en xarxa	
	Atenció a persones en situació de dependència	
	Desenvolupament d'aplicacions web	
	Educació infantil	
	Electromecànica de maquinària	
	Excavacions i sondatges (operacions de maquinària de construcció)	
	Gestió administrativa	
	Gestió forestal i del medi natural	
	Guia en el Medi Natural i de Lleure	

	Jardineria i floristeria Paisatgisme i medi rural (gestió agropecuària) Pedra natural Producció agropecuària Ramaderia i assistència en sanitat animal Sistemes microinformàtics i xarxes	
La Salle	Administració i finances Comerç internacional Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma (videojocs i oci digital) Electromecànica de vehicles automòbils Gestió administrativa Instal·lacions de telecomunicacions Instal·lacions elèctriques i automàtiques	CFGM, CFGS
IES Mollerussa	Activitats auxiliars en vivers, jardins i centres de jardineria Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials Col·locació de pedra natural Socorrisme en instal·lacions aquàtiques	CP
Autoscola Cap Pont S.L.	Activitats auxiliars de magatzem Activitats auxiliars en agricultura	CP
BRITISH CENTRE FORMACIÓ ACADEMICA SL	Maneig de retroexcavadora mixta Operació de carretons Norma Renovació UNE 58451	Formació contínua
TRACER FORMADORES Y ASESORES SL	Trànsit de mercaderies per carretera	CP
ASSOCIACIÓ-AGRUPACIÓ EMPRESARIAL DEL PLA D'URGELL (AGRUPEM)	Activitats administratives en la relació amb el client	CP
CENTRE D'ESTUDIS PLA D'URGELL	Comptabilitat avançada	Formació contínua

Font: elaboració pròpia a partir de l'Agència FPCAT

Agrària

La família professional Agrària és la família amb una major concentració de formacions a la comarca (8 formacions). En concret s'han desenvolupat 3 CFGM, 3 CFGS i 2 formacions de certificats professionals.

Si es compara la formació amb les comarques veïnes, el Pla d'Urgell compta amb la majoria de

formacions que s'ofereixen en les comarques veïnes. Val a dir que, concretament, que compta amb quasi el mateix nombre de formacions que les formacions del Segrià, Urgell, Noguera i Garrigues conjuntament.

Tot i aquest ventall d'oferta formativa, la comarca encara està molt més preparada per desenvolupar formacions en aquest àmbit. Així ho demostra com encara es poden oferir formacions, per exemple en Activitats auxiliars en agricultura, Maneig i manteniment de maquinària agrària, Doma bàsica del cavall i Cria de cavalls.

No obstant això, l'oferta de formació professional respon principalment a l'estructura de la contractació de la comarca, caracteritzada per la presència d'ocupacions de baixa qualificació, especialment vinculades a tasques agràries.

Administració i gestió

La família d'Administració i gestió compta amb un total de 5 formacions, 1 certificat professional, 1 CFGM, 1 CFGS i una formació en el treball. En concret, l'oferta formativa queda concentrada només en només dos centres: La Salle i l'Institut Mollerussa, ambdós al municipi de Mollerussa.

Cal mencionar però que la presència de la formació en Administració és relativament reduïda, sobretot si es compara amb la capacitat que té la comarca per oferir aquesta tipologia de formacions, amb un total de 29 especialitats i 7 centres.

Tot i això, la formació que s'ha desenvolupat en aquesta família es tracta de la tipologia de formació que ha tingut més acceptació, amb només un 9% de places vacants (la menor en la formació de la comarca).

Informàtica i comunicacions

Pel que fa a la Informàtica i comunicacions s'ofereixen 4 formacions, 1 CFGM i 3 CFGS. Novament, però, l'oferta és més reduïda que la que realment té capacitat la comarca.

Tanmateix, aquesta oferta resulta inferior a la capacitat formativa real de la comarca, ja que, de les quinze formacions que es podrien impartir (tal com s'ha indicat anteriorment), només se n'han desplegat quatre.

En aquest sentit, es considera necessari impulsar i ampliar l'oferta formativa en aquest àmbit, especialment tenint en compte que es tracta d'una família professional amb un percentatge elevat de places vacants, situat en el 38%.

Comerç i màrqueting

Aquesta família professional compta amb diverses accions formatives, que inclouen certificats professionals (Activitats auxiliars de magatzem i Trànsit de mercaderies per carretera), cicles formatius de grau superior (CFGS) i formació en el treball.

Com en els casos anteriors, l'oferta es concentra exclusivament al municipi de Mollerussa. No obstant això, si s'analitza la capacitat formativa de la comarca, s'identifica que altres municipis, com el Poal i Sidamon, disposen de capacitat per impartir formació en especialitats com ara Activitats auxiliars de magatzem.

Serveis socioculturals i a la comunitat

La família professional de Serveis socioculturals i a la comunitat ofereix actualment un total de 3 formacions. Tanmateix, cal destacar que la comarca compta amb fins a 19 especialitats amb capacitat potencial per desenvolupar formació, fet que posa de manifest una clara infrautilització de la capacitat existent.

Indústries extractives

Pel que fa a les indústries extractives, la comarca ofereix 3 formacions. En aquest àmbit, cal remarcar que es tracta de l'única comarca del seu entorn que imparteix formació mitjançant dos cicles formatius de grau mitjà (CFGM): Excavacions i sondatges (operacions de maquinària de construcció) i Pedra natural.

Transport i manteniment de vehicles

En aquesta família professional s'ofereixen 2 formacions, ambdues de CFGM, a càrrec de dues entitats diferents: La Salle, amb el cicle d'Electromecànica de vehicles automòbils, i l'Institut Mollerussa, amb el cicle d'Electromecànica de maquinària.

Electricitat i electrònica

La família professional d'Electricitat i electrònica compta actualment amb 2 formacions de CFGM, impartides pel centre La Salle. No obstant això, aquest mateix centre disposa de capacitat per desenvolupar fins a quatre formacions.

De la mateixa manera, AULASTUDI, S.C.P. també compta amb capacitat per impartir quatre formacions. En conseqüència, la capacitat formativa total de la comarca en aquesta família professional se situa en vuit formacions.

Activitats físiques i esportives

L'any 2025, la família professional d'Activitats físiques i esportives ha ofert un total de 2 formacions: un certificat professional (CP) i un cicle formatiu de grau mitjà (CFGM), ambdues a través de l'Institut Mollerussa.

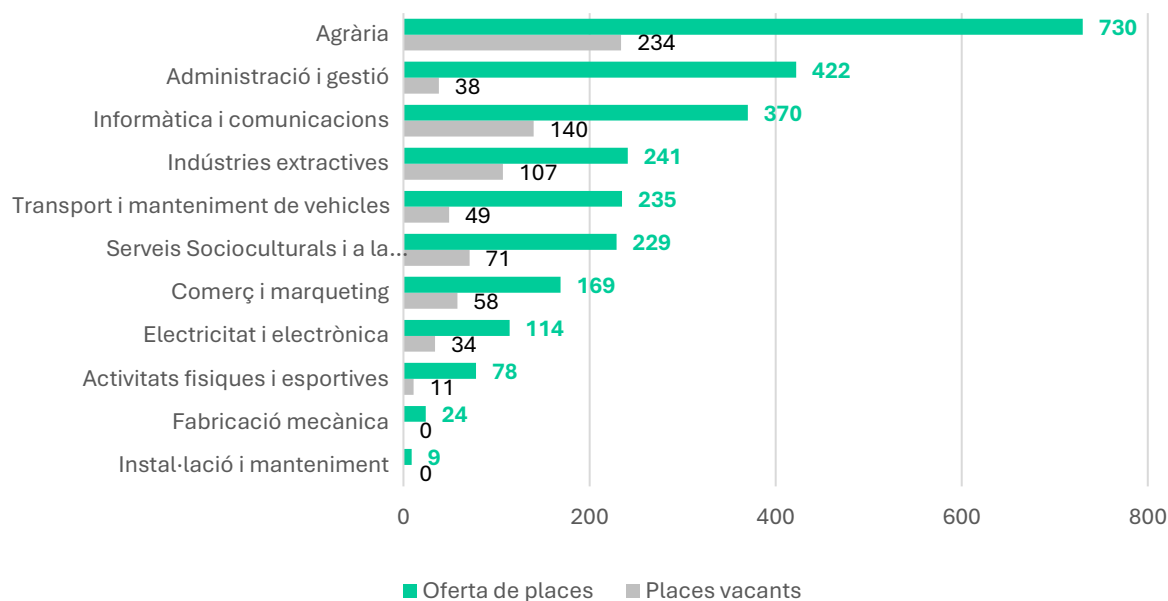
Edificació i obra civil

Finalment, la comarca només disposa d'una única formació en aquesta família professional, concretament de formació en el treball: Maneig de retroexcavadora mixta.

En comparació amb les comarques veïnes, només el Segrià i l'Urgell ofereixen especialitats en aquest àmbit. En el cas del Segrià, s'imparteixen un CFGS (Projectes d'edificació) i un CP (Pintura decorativa en construcció), mentre que a l'Urgell s'ofereix un CFGS de Projectes d'obra civil.

6.2.3. Prospecció de necessitats formatives

Oferta de places i places vacants de FP al Pla d'Urgell (2021-2024)

Font: Agència FPCAT. Informe General de prospectiva 2023-2026

El gruix de l'oferta formativa del Pla d'Urgell durant el període 2021-2024 es distribueix majoritàriament en les famílies professionals Agrària, amb un total de 730 places, seguit d'Administració i gestió amb 422 places i Informàtica i comunicacions amb 370 places.

De fet, al Pla d'Urgell es tracta de la segona comarca de Catalunya amb una major oferta formativa de la família Agrària, només superada pel Barcelonès. Així mateix, també cal mencionar que totes les comarques veïnes (Garrigues, Segrià, Urgell, Noguera) ofereixen aquesta formació del sector agrari.

Taula 21 Percentatge de places vacants (2021-2024)

Família professional	Places ofertes	Places vacants	Percentatge de places vacants
Agrària	730	234	32%
Administració i gestió	422	38	9%
Informàtica i comunicacions	370	140	38%
Indústries extractives	241	107	44%
Transport i manteniment de vehicles	235	49	21%
Serveis Socioculturals i a la Comunitat	229	71	31%
Comerç i màrqueting	169	58	34%
Electricitat i electrònica	114	34	30%
Activitats físiques i esportives	78	11	14%
Fabricació mecànica	24	-	-
Instal·lació i manteniment	9	-	-

Font: Agència FPCAT. Informe General de prospectiva 2023-2026

Si es fa la comparativa d'aquesta oferta de places amb el nombre de places vacants, s'observa com existeixen algunes famílies no arriben a cobrir la totalitat de places. El cas més destacat és la família és d'Indústries extractives on no s'han arribat a cobrir el 43% de les places (107 de 241 places).

Una casuística similar succeeix en la família d'Informàtica i comunicacions, que situa un 38% de places vacants i Comerç i màrqueting amb un 34%.

Pel que fa a la família professional d'Administració i gestió, tot i l'elevat volum de places (es tracta de la segona família amb major oferta a la comarca), només s'han produït un 9% de vacants. Això situa que la comarca forma, de manera consistent al llarg dels últims anys a persones per accedir al mercat laboral en l'àmbit de l'administració i gestió.

Malgrat el volum actual de l'oferta formativa existent a la comarca, cal tenir en compte que la seva capacitat formativa és sensiblement superior a la que efectivament s'està desplegant. En aquest context, es considera necessari dur a terme un estudi de necessitats formatives que permeti identificar i prioritzar les accions formatives a impulsar, d'acord amb les necessitats reals tant del teixit empresarial com de les persones del territori.

7. Proposta de viabilitat de la concertació de les polítiques actives d'ocupació

7.1. Resum dels atorgaments

En el període 2022-2024, el Pla d'Urgell ha rebut finançament del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC) per desenvolupar diversos serveis ocupacionals a la comarca, amb un enfocament en la formació professional, el foment de l'ocupació, l'orientació professional i el desenvolupament econòmic local.

L'any 2022 el finançament total va ser de 3.032.853,42 €, i es van atendre 705 persones. Aquesta quantitat es va distribuir en diversos programes d'ocupació i formació com el SOC-30 Plus, la formació en competències digitals, l'orientació laboral i els ajuts agraris, entre altres. A nivell de municipis, Mollerussa va concentrar la major part del finançament, amb programes com el FOAP (Accions Formació d'Oferta) i el programa de formació en competències digitals

Taula 22 Atorgaments de l'any 2022

MUNICIPI I PROGRAMA OCUPACIONAL	IMPORT ATORGAT	PERSONES ATESES
Bell-lloc d'Urgell		
SOC-30 Plus	8.876,04 €	1
SOC-Ajuts Agrària	6.300,00 €	18
SOC-Campanya agrària	35.574,26 €	2
Bellvís		
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	53.053,56 €	3
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	14.737,10 €	1
Castellnou de Seana		
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	88.422,60 €	5
SOC-Ajuts Agrària	1.800,00 €	5
Fondarella		
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	17.684,52 €	1
SOC-Treball i formació: Acol·lida Ucraïna	28.125,41 €	3
Golmés		
SOC-30 Plus	45.543,77 €	6
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	265.267,80 €	15
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	73.374,59 €	6
SOC-Primera experiència Administració Pública	21.405,96 €	1
Ivars d'Urgell		
SOC-30 Plus	20.112,96 €	2
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	17.684,52 €	1
SOC-Ajuts Agrària	720,00 €	2
SOC-Treball i formació: Acol·lida Ucraïna	56.250,82 €	3

Linyola

SOC-30 Plus	24.195,77 €	3
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	106.107,12 €	6
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	31.432,41 €	3
SOC-Ajuts Agrària	1.440,00 €	4

Miralcamp

SOC-30 Plus	30.116,22 €	3
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	35.369,04 €	2
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	13.263,39 €	1
SOC-Ajuts Agrària	6.120,00 €	17

Mollerussa³

SOC-30 Plus	161.894,24 €	38
SOC-ADA: Formació professional competències digitals	93.600,00 €	170
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	229.898,76 €	13
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	77.020,52 €	6
SOC-Ajuts Agrària	630,00 €	2
SOC-AODL: Agents d'ocupació i desenvolupament local	72.000,00 €	2
SOC-Campanya agrària	35.574,26 €	2
SOC-FOAP: Accions formació d'oferta	286.374,00 €	105
SOC-Forma i Insereix	145.323,00 €	90
SOC-Orienta	78.290,41 €	90
SOC-Projecte Treball als Barris	14.261,40 €	1
SOC-Referents d'ocupació juvenil	27.600,00 €	28
SOC-Treball i formació (Plans d'ocupació): +52 anys	155.472,00 €	8
SOC-Treball i formació (Plans d'ocupació): Acompanyament	86.088,24 €	0
SOC-Treball i formació (Plans d'ocupació): no perceptors/es		

(PANP) 213.774,00 € 11

SOC-Treball i formació (Plans d'ocupació): Renda Garantida

Ciutadania 38.868,00 € 2

SOC-Treball i formació: Acompanyament 4.042,22 € 0

SOC-Treball i formació: DONA 108.934,16 € 3

SOC-Treball i formació: LGBTI 31.613,95 € 1

Palau d'Anglesola, el

SOC-30 Plus	10.021,01 €	1
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	35.369,04 €	2
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	17.567,41 €	2
SOC-Ajuts Agrària	720,00 €	2

Poal, el

SOC-Ajuts a la contractació per a joves	17.684,52 €	1
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	14.309,08 €	2
SOC-Ajuts Agrària	1.440,00 €	4

Torregrossa

³ Cal tenir en compte que els atorgaments mencionats poden provenir d'entitats provades, Consell Comarcal o entitats privades.

SOC-30 Plus	6.662,10 €	1
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	16.210,81 €	1
Vila-sana		
SOC-Ajuts a la contractació per a joves	35.369,04 €	2
SOC-Ajuts a la contractació. Persones de 30 o més anys	13.263,39 €	1
	3.032.853,42	
Total general	€	705

L'any 2023, el finançament va descendir lleugerament a 2.795.482,23 €, amb 917 persones ateses, fet que representa un increment del 30,1% en el nombre de persones ateses respecte a l'any anterior. Aquesta lleu reducció de l'import es va veure reflectida en una major eficiència en la captació de recursos, amb un major volum d'accions com el programa FOAP, que va implicar 485 persones, i altres programes destinats a la formació en competències digitals. Tot i la reducció pressupostària, la capacitat de cobrir a més persones indica que es va prioritzar la concentració de recursos en programes de major volum.

Taula 23 Atorgaments de l'any 2023

MUNICIPI I PROGRAMA OCUPACIONAL	IMPORT ATORGAT	PERSONES ATESES
Barbens		
SOC-30 Plus	5.338,17 €	1
SOC-Ajuts Agrària	1.350,00 €	4
Bell-lloc d'Urgell		
SOC-30 Plus	17.493,70 €	3
SOC-Ajuts Agrària	11.430,00 €	35
SOC-Campanya agrària	21.883,40 €	1
SOC-Joves en pràctiques	43.225,00 €	1
Bellvís		
SOC-30 Plus	20.599,08 €	2
Golmés		
SOC-30 Plus	64.993,19 €	8
Ivars d'Urgell		
SOC-Ajuts Agrària	2.250,00 €	7
Linyola		
SOC-30 Plus	5.652,80 €	1
Miralcamp		
SOC-30 Plus	8.913,75 €	1
SOC-Ajuts Agrària	10.620,00 €	30
SOC-Campanya agrària	21.829,22 €	1
Mollerussa		
SOC0792023	84.793,03 €	90
SOC-30 Plus	179.676,91 €	35
SOC-ADA: Formació professional competències digitals	36.400,00 €	70

SOC-AODL: Agents d'ocupació i desenvolupament local	72.000,00 €	2
SOC-Campanya agrària	43.766,80 €	2
SOC-Dones àmbit rural i urbà	4.430,00 €	2
SOC-FOAP: Accions formació d'oferta	927.837,00 €	485
SOC-Forma i Insereix	112.554,00 €	90
SOC-Joves en pràctiques	216.125,00 €	5
SOC-Projecte Treball als Barris	14.753,16 €	1
SOC-Referents d'ocupació juvenil	132.639,18 €	1
SOC-Suport a la planificació estratègica	14.518,06 €	0
SOC-Treball i formació [entitats locals]	671.987,61 €	34
Poal, el		
SOC-30 Plus	7.383,62 €	1
Torregrossa		
SOC-30 Plus	16.051,92 €	2
Vilanova de Bellpuig		
SOC-Ajuts Agrària	180,00 €	1
SOC-Treball i formació: arrelament ACOL	24.807,63 €	1
Total general	2.795.482,23 €	917

El finançament va disminuir de manera més accentuada fins a 1.871.406,11 €, amb només 443 persones ateses. Aquesta reducció del 33,1% en els recursos, sumada a la baixada en el nombre de persones ateses (una caiguda del 51,7% respecte al 2023), posa en evidència una disminució significativa en els serveis ocupacionals disponibles a la comarca.

Taula 24 Atorgaments de l'any 2024

MUNICIPI I PROGRAMA OCUPACIONAL	IMPORT ATORGAT	PERSONES ATESES
Barbens		
SOC-Ajuts Agrària	360,00 €	1
Bell-lloc d'Urgell		
SOC-30 Plus	15.087,27 €	2
SOC-Ajuts Agrària	8.640,00 €	24
SOC-Campanya agrària	43.510,96 €	2
SOC-Joves en pràctiques	43.225,00 €	1
Bellvís		
SOC-30 Plus	11.196,57 €	1
Golmés		
SOC-30 Plus	23.358,43 €	3
Ivars d'Urgell		
SOC-30 Plus	19.697,58 €	2
SOC-Ajuts Agrària	3.510,00 €	10
Linyola		
SOC-30 Plus	25.980,89 €	3
Miralcamp		

SOC-30 Plus	11.235,11 €	1
SOC-Ajuts Agrària	16.830,00 €	50
Mollerussa		
SOC-30 Plus	184.494,29 €	42
SOC-ADA: Formació competències digitals	10.400,00 €	20
SOC-AODL: Agents Ocupació Desenvolupament Local	75.999,84 €	2
SOC-Campanya agrària	43.510,96 €	2
SOC-Dones àmbit rural i urbà	2.215,00 €	1
SOC-FOAP: Accions formació d'oferta	487.042,00 €	165
SOC-Forma i Insereix	83.205,00 €	15
SOC-Joves en pràctiques	205.445,08 €	5
SOC-Orienta	72.541,60 €	75
SOC-Suport a la planificació estratègica	24.000,00 €	0
SOC-Treball i formació: entitats locals	437.473,00 €	14
Palau d'Anglesola, el		
SOC-30 Plus	22.447,53 €	2
Total general	1.871.406,11 €	443

7.2. Proposta de viabilitat de la concertació de les PAO

D'acord amb la Llei 3/2023, de 28 de febrer, d'ocupació, els serveis d'ocupació a l'Estat s'articulen a través de la Cartera Comuna de Serveis del Sistema Nacional d'Ocupació, que han de donar cobertura als serveis mínims garantits a les persones i les empreses, regulats als articles 56 i 57.

Aquesta cartera defineix els serveis garantits:

- A les persones demandants d'ocupació: perfilat i diagnosi individualitzada, orientació i tutoria personalitzada, itinerari individualitzat amb acord d'activitat, formació per a l'ocupació, assessorament per a l'autoocupació i l'emprenedoria, intermediació laboral, accés multicanal als serveis, mobilitat territorial, protecció durant la recerca de feina i expedient laboral únic.
- A les empreses i entitats ocupadores: gestió d'ofertes, assessorament en contractació, identificació de necessitats de perfils professionals, suport en comunicacions i tràmits, recol·locació i difusió d'ofertes a escala europea.

Aquests serveis configuren un marc homogeni de drets i obligacions en tot el territori estatal.

En l'àmbit de Catalunya, la competència per al desenvolupament i execució de les polítiques actives d'ocupació correspon al Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), d'acord amb l'article 7.2 i l'article 23 de la Llei 3/2023, així com amb la Llei 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació de Catalunya. És aquesta mateixa llei la que reconeix el dret subjectiu a l'ocupabilitat (art. 1.d) i estructura el sistema mitjançant una Cartera de serveis pròpia, que desplega en l'àmbit català els serveis garantits pel marc estatal.

A més, l'article 7 de la Llei 3/2023 (anteriorment esmentat) reconeix expressament la dimensió local

de la política d'ocupació, establint que el disseny i el model de gestió han d'ajustar-se a les necessitats territorials. En concret, l'article 7.3 preveu que les corporacions locals col·laborin i cooperin amb les altres administracions per assolir els objectius de la política d'ocupació, i habilita els serveis públics d'ocupació autonòmics (en aquest cas el SOC) a establir mecanismes de col·laboració amb les entitats locals per a l'execució de serveis i programes de polítiques actives d'ocupació.

Això permet que les entitats locals, mitjançant conveni amb el SOC, puguin actuar com a entitats col·laboradores en la prestació de serveis i programes de polítiques actives d'ocupació (PAO).

Paral·lelament, a Catalunya s'està desenvolupant el marc normatiu i reglamentari per ordenar el model de concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació, en desplegament de la Llei 13/2015 i en coherència amb la Llei 3/2023.

Aquest desenvolupament normatiu té per objectiu:

- Definir els criteris d'acreditació i capacitat de les entitats locals.
- Establir el model de finançament estable.
- Determinar els mecanismes d'avaluació i seguiment.
- Garantir l'alineament amb la Cartera de serveis del SOC.

En desplegament del model de concertació a Catalunya s'ha elaborat un reglament (Decret 48/2020) i una Ordre (Ordre EMT/69/2024).

En altres paraules, independentment de la consolidació del model de concertació territorial a Catalunya, el marc normatiu estatal dona cobertura legal per a que les entitats locals signin un conveni interadministratiu amb el SOC, el qual idealment hauria de complir amb els preceptes fixats en el desenvolupament normatiu català. Valgui d'exemple el conveni interadministratiu actual entre el SOC i Barcelona Activa, que és de domini públic.

Dit això, la concertació que eventualment es formalitzi mitjançant conveni amb el SOC s'ha de cenyir a la Cartera de serveis del SOC, definida als articles 13 i 16 de la Llei 13/2015.

Aquesta inclou els àmbits següents:

- Orientació professional
- Intermediació i gestió de la col·locació
- Formació i qualificació professional
- Foment de l'ocupació
- Atenció a les empreses
- Desenvolupament econòmic local
- Foment de l'emprenedoria i l'autoocupació
- Mobilitat geogràfica

En conseqüència, la concertació no pot configurar serveis aliens al marc competencial del SOC, sinó que ha de suposar el desplegament territorial dels serveis reconeguts legalment.

A continuació, es llista tots els programes que du a terme el Consell Comarcal per foment de l'ocupació a la comarca:

- Programes vinculats amb polítiques actives d'ocupació del SOC:

- Programa Orienta: Aquest programa té per objecte dur a terme accions d'orientació i acompanyament a la inserció laboral i de coneixement de l'entorn productiu que identifiquin i desenvolupin les competències necessàries en el context laboral per millorar l'ocupabilitat de les persones treballadores en situació d'atur, les persones inactives i les persones treballadores que es troben en situació de precarietat laboral.

El programa Orienta l'any passat va atendre 77 persones i des del 2022 ha fet acompanyament i orientació a 183 persones aturades o en cerca de feina.

- Programa de campanya agrària: El programa fomenta la contractació amb formació per donar una experiència professional i expertesa a persones desocupades, en el marc de la gestió de fluxos de persones temporeres que participen a la gestió de la Campanya Agrària del Pla d'Urgell. La majoria d'aquestes persones són extracomunitàries.

El programa de campanya agrària ha atès el darrer any 47 persones i des del 2020 un total de 352 persones. El 80% de les persones ateses al 2025 són persones migrades extracomunitàries. Gràcies a aquestes actuacions, s'han pogut identificar persones que complien els requisits per participar a la convocatòria de la Línia ACOL 2025.

- Programa Treball i Formació EELL: El seu objectiu és afavorir la contractació de persones en situació d'atur amb especial vulnerabilitat i amb dificultats per accedir al mercat laboral; mitjançant accions d'experiència laboral, de formació, de coordinació i de suport tècnic. Es gestionen les actuacions de contractació, formació i acompanyament dels següents col·lectius: PANP, PRGC, DONA, MG52 i TRANS.

El programa Treball i Formació ha atès durant el darrer any 14 persones i des del 2013 un total de 208 persones. Actualment hi participen 8 persones.

- Programa Treball i Formació Línia Joves Tutelats i ex tutelats: Programa dirigit a joves de 17 a 25 anys que estan o han estat sota tutela o en situació d'alta vulnerabilitat, amb l'objectiu de facilitar la seva transició al mercat laboral ordinari i la seva emancipació. En l'actualitat, al programa hi participen 10 persones. Està gestionat en format d'agrupació d'entitats on, el Consell Comarcal exerceix com a ens promotor, executant les actuacions de gestió, acompanyament, formació i la contractació d'una persona. Les altres 9 contractacions les desenvolupen els següents ajuntaments que han decidit participar en l'agrupació: Ajuntament de Vilanova de Bellpuig, Ajuntament de Bell-lloc d'Urgell,

Ajuntament del Palau d'Anglesola, Ajuntament de Sidamon, Ajuntament de Vila-sana, Ajuntament de Miralcamp, Ajuntament de Castellnou de Seana, Ajuntament de Mollerussa i l'Ajuntament de Golmés.

- Programa Treball i Formació Línia ACOL: Línia dirigida a persones migrades en situació d'alta vulnerabilitat i en situació administrativa irregular, que compleixen els requisits per obtenir autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals d'arrelament social, amb l'objectiu de facilitar la seva inserció sociolaboral. En la convocatòria actual del 2025, hi participen 12 persones i es gestiona mitjançant una agrupació d'entitats formada pel Consell Comarcal, que exerceix com a entitat promotora, executant les actuacions de gestió, acompanyament, formació i la contractació d'una persona. La resta de les 11 contractacions les desenvolupen els següents ajuntaments que han decidit formar part de l'agrupació: Ajuntament de Vilanova de Bellpuig, Ajuntament de Bell-lloc d'Urgell, Ajuntament del Palau d'Anglesola, Ajuntament de Sidamon, Ajuntament de Golmés, Ajuntament d'Ivars d'Urgell, Ajuntament de Miralcamp, Ajuntament de Mollerussa, Ajuntament del Poal, l'Ajuntament de Golmés.
- Programa Integral Plus: Aquest programa gestiona projectes que desenvolupin actuacions ocupacionals per afavorir la inserció laboral de persones en situació d'atur de 30 anys i més, proporcionant-los, entre d'altres recursos, la formació i competències necessàries per ocupar un determinat lloc de treball.

El programa, anteriorment anomenat 30 plus, ha inserit al mercat de treball durant el darrer any a 35 persones i des del 2018 un total de 138 persones.

- Programa de suport a l'ocupació juvenil: L'objectiu d'aquest programa és facilitar i acompanyar la transició de les persones joves des del sistema educatiu al sistema laboral i/o ocupacional.

El programa de suport a l'ocupació juvenil ha atès el darrer any 141 persones i des del 2019 un total de 1.482 persones.

- Programa de joves en pràctiques: Aquest programa incentiva la contractació en pràctiques de joves amb formació per tal de millorar la seva ocupabilitat amb l'adquisició de les aptituds i les competències derivades de la pràctica laboral i afavorir, d'aquesta manera, la seva incorporació al mercat laboral de forma estable i duradora en el temps.

El programa de joves en pràctiques ha incorporat durant el darrer any a 2 persones.

- Emprèn Cat: és un programa que impulsa i promou actuacions públiques i privades de valor per a l'emprenedor/a, a les que dona suport directe. La creació, el creixement i l'èxit de les noves empreses, així com el foment de l'emprenedoria, són els objectius principals que persegueix aquesta iniciativa. Aquest últim any s'han atès 157 persones i ha fomentat la

creació de 20 empreses noves. Des de 2014, quan el programa s'anomenava Catalunya Emprèn, han rebut assessorament 802 persones i s'han ajudat a crear 143 empreses.

- Programa d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local AODL: Aquest programa ofereix suport econòmic per contractar agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL) que és personal tècnic, amb titulació universitària oficial de grau, o de llicenciatura o diplomatura, que treballen a temps complet en el marc d'un Pla d'acció de desenvolupament local impulsat pels ens locals o per les entitats dependents o vinculades a una administració local. les activitats previstes als plans de treball dels agents d'ocupació i desenvolupament local es desenvolupen en els àmbits següents:
 - Desenvolupament social.
 - Dinamització sectorial.
 - Dinamització empresarial.
 - Desenvolupament territorial.
 - Organització i cooperació per al desenvolupament.
 - Sistemes d'informació territorial.

Actualment hi ha 2 tècnics AODL des de l'any 2021 que estan desenvolupant el Pla Estratègic de Desenvolupament Local 2020-2025.

La comarca del Pla d'Urgell compta amb una trajectòria sòlida de treball col·laboratiu entre municipis, agents tècnics i socials tot i que no hi ha una estructura de concertació ni tampoc un sistema de governança compartida. El Consell Comarcal mostra una actitud favorable cap aquest model de concertació però de manera progressiva. El present pla estratègic els ha de servir d'eix vertebrador d'un possible model de planificació concertada.

Com hem comentat, els projectes compartits han estat habituals tot i que han sigut concrets i lligats a convocatòries concretes. Destaquen iniciatives supracomarcals com el programa Innovadors, el Ponent Coopera i la col·laboració amb el Punt Global de Lleida. Pel que fa al sistema de governança actual, es fonamenta bàsicament en el Consell Comarcal com a pilar del territori. Hi ha diverses taules sectorials (Tercer Sector, Turisme i Habitatge), que actuen com a espais de trobada tècnica i coordinació temàtica però tampoc tenen massa continuïtat, ni capacitat de decisió i tampoc un sistema de presa de decisions.

El vincle amb actors socials i econòmics, destaca el vincle amb Agrupem, entitat empresarial de referència al territori, que actua com a interlocutor econòmic i és considerat un pilar fonamental per al a futura estructura de governança. En canvi, la presència sindical és molt limitada, amb representació principalment vinculada als sindicats agraris, i això dificulta la conformació d'una concertació equilibrada i representativa.

A partir de les entrevistes amb representants del Consell Comarcal (president, gerent, vicepresident i equip tècnic) es van poder detectar necessitats per poder millorar la implementació de les polítiques actives d'ocupació:

- Consolidar una estructura formal de governança: El Consell Comarcal va expressar la necessitat de disposar de més personal tècnic qualificat per poder gestionar millor els projectes i el seguiment dels participants.
- Desenvolupar un model de concertació clar: És essencial definir un model clar de concertació entre les diferents administracions i entitats locals per garantir la coordinació dels esforços i evitar les duplicitats.
- Dotar de recursos tècnics i financers suficients: Els responsables van subratllar la necessitat de més recursos tècnics i de formació per poder gestionar els projectes amb més eficàcia, adaptant-los a les necessitats locals.
- Impulsar el finançament estable per a projectes a llarg termini: Es va destacar la necessitat de comptar amb una font de finançament més estable que permeti desenvolupar els projectes de manera coherent i a llarg termini.
- Més coordinació intermunicipal: Els representants van manifestar la importància d'incrementar la cooperació intermunicipal per afavorir la cobertura equitativa a tots els municipis de la comarca, tenint en compte les diferents necessitats locals.

Per tant, en aquest context, cal valorar:

- Quins serveis podrien esdevenir objecte de concertació formal.
- Quins àmbits requeririen reforç tècnic, organitzatiu o de recursos per assolir els estàndards exigits pel model de concertació.

I en aquest sentit, a partir d'aquestes necessitats, es proposen les següents passes que el Consell Comarcal hauria de seguir per apropar-se a la concertació territorial:

- Constituir un model de governança alineat amb els requeriments de l'Ordre EMT/69/2024
- Elaborar un document d'Acord territorial amb els agents en el qual s'estableixin les bases del model de concertació
- Prendre una decisió tècnica de quins serveis caldria concertar i pactar-los amb els agents que formaran part de l'òrgan de governança
- Caracteritzar i dimensionar els serveis ocupacionals a concertar i traslladar-los a un model de conveni interadministratiu
- Signatura del conveni

8. DAFO

DEBILITATS	FORTALESES
- Bretxa de gener a l'atur: Les dones representen el 58% de l'atur (749 dones vs 524 homes) - Taxa d'atur femenina del 10,5%, gairebé el doble que la masculina (5,7%) - Índex de sobreenvelliment superior a Catalunya (17,5% vs 15,2%) - Percentatges elevats de vacants en FP: 44% Indústries extractives, 38% Informàtica, 34% Comerç, 32% Agrària - Descens d'autònoms: de 3.365 (2020) a 3.150 (2025) - Baixa presència sindical per a la concertació territorial - Dependència de finançament extern (subvencions del SOC) - Falta de capacitat tècnica i humana per gestionar adequadament els projectes i la concertació	- Taxa d'atur moderada (6,9% el 2025), lleugerament inferior a la provincial - Percentatge d'ocupació superior a Lleida: 58,3% homes i 48,5% dones (vs 55,9% i 47,5%) - Estructura productiva diversificada amb pes destacat dels serveis i la indústria (39,52% del VAB) - Creixement recent del VAB fins a 1.220,5 M€ (2023) - Índex d'envelliment inferior a Catalunya (132,3% vs 148,4%) - Percentatge de població jove lleugerament superior a la província (15,99% vs 14,78%)
AMENACES	OPORTUNITATS
- Risc de manca de relleu generacional, amb un índex d'envelliment del 132,3% i un índex de sobreenvelliment superior al català (17,5% vs 15,2%), fet que pot reduir progressivament la població activa disponible. - Reducció sostinguda del treball autònom, passant de 3.365 autònoms el 2020 a 3.150 el 2025, en un context marcat pels costos d'activitat, la complexitat administrativa i l'envelliment del col·lectiu. - Persistència de la bretxa de gènere en el mercat laboral, amb una taxa d'atur femenina del 10,5% davant del 5,7% masculina.	- Capacitat industrial amb elevada generació de valor (39,52% del VAB) - Recuperació sostinguda de l'atur després del 2021 (mínim recent 1.272 persones) - Major nivell d'ocupació que la mitjana provincial - Desajust formatiu que permet reorientar l'oferta cap a sectors amb demanda real - Desenvolupament d'un model de concertació a Catalunya

9. MARC ESTRATÈGIC

Per tal de donar resposta als reptes i oportunitats que presenta la comarca del Pla d'Urgell i poder afavorir el seu desenvolupament econòmic a partir de la posada en valor de les seves fortaleeses, l'objectiu central del Pla és el següent:

Definir un model de desenvolupament integrador i innovador per a la comarca del Pla d'Urgell, basat en la connexió entre el talent local i les necessitats del teixit empresarial, la promoció de la cohesió social, el respecte pel medi ambient i la col·laboració entre el sector públic i privat.

I, les línies i reptes en que estan estructurades el Pla, son:

LE.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

El mercat de treball de la comarca presenta una paradoxa: mentre que les empreses tenen dificultats per cobrir determinats perfils professionals, hi ha col·lectius que queden al marge de les oportunitats laborals.

Les necessitats del teixit productiu, especialment en sectors com l'agroindústria, la logística o els serveis tècnics, no sempre troben resposta en els perfils formats a la comarca.

Alhora, l'envelliment de la població ocupada en sectors clau com l'agrari i els oficis tradicionals amenaça la continuïtat d'activitats econòmiques amb alt arrelament territorial. A aquest repte estructural s'hi suma la necessitat d'integrar plenament la població migrada, que ja representa una peça fonamental de l'economia comarcal però que sovint ho fa en condicions de precarietat i temporalitat. L'enquesta de qualitat de vida confirma aquesta hipòtesi: les persones aturades que busquen feina reclamen formació pràctica i professionalitzadora, mentre que els joves necessiten itineraris clars que connectin la seva formació amb les oportunitats reals del territori.

Reptes:

- **R1. Alinear les necessitats empresarials amb l'oferta formativa i el talent local**, degut a que actualment hi ha un desajust entre els perfils que es formen a la comarca i els que realment demanden les empreses.
- **R2. Potenciar el relleu generacional en el sector agrari**. L'agricultura no és només un sector econòmic clau, sinó també un element identitari del Pla d'Urgell. La incorporació de joves és menor de la necessària, i cal revertir aquesta tendència amb mesures que facin atractiva i viable l'activitat agrària per a les noves generacions.

- **R3. Potenciar el relleu generacional en els oficis.** El descens d'autònoms (de 3.365 a 3.150 en cinc anys) i la concentració d'ocupació en franges superiors als 45 anys posen en risc la continuïtat d'oficis tradicionals imprescindibles per al teixit productiu.
- **R4. Fomentar la integració laboral de la població migrada.** La població d'origen estranger és un actor fonamental del mercat de treball i amb una alta presència, especialment en sectors com l'agricultura. Cal acompanyar-la amb polítiques l'accés a ocupacions de qualitat més enllà de la temporalitat.
- **R5. Afavorir oportunitats per a joves.** Cal dissenyar itineraris d'entrada al món laboral que connectin el talent jove amb les oportunitats reals del territori, evitant la desmotivació i la fuga de talent.

LE.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

El teixit empresarial del Pla d'Urgell ha demostrat ser resistent, però presenta febleses estructurals que cal abordar. La capacitat d'innovació i l'esperit emprenedor són assignatures pendents, tal com reflecteixen els principals indicadors econòmics de la comarca.

El descens del nombre d'autònoms i el seu perfil envellit i masculinitzat evidencien la necessitat d'incorporar nous col·lectius a l'autoocupació. Alhora, moltes de les ocupacions actuals tenen un alt risc d'automatització, la qual cosa exigeix una aposta decidida per la digitalització i la innovació com a vies per guanyar competitivitat.

No es tracta només de crear noves empreses, sinó d'enfortir les existents i acompanyar la seva transformació. L'enquesta de qualitat de vida, a més, mostra que hi ha interès per emprendre, però aquest interès no sempre es tradueix en projectes consolidats, especialment entre dones i joves, que requereixen suport específic.

Reptes:

- **R6. Enfortir la connexió entre sistema educatiu, empreses i administració pública.** La col·laboració estable entre aquests tres àmbits és la base per detectar necessitats, dissenyar formacions ajustades i facilitar la inserció laboral de qualitat.
- **R7. Accelerar la innovació i digitalització de PIMES.** Amb un 72,6% dels contractes en ocupacions amb alt risc d'automatització, la digitalització no és una opció sinó una necessitat per a la supervivència del teixit empresarial.

- **R8. Difondre la cultura emprenedora a tot el territori.** Cal estendre la mirada emprenedora més enllà de Mollerussa, arribant als 16 municipis de la comarca i a col·lectius que actualment no es plantegen l'autoocupació com una opció viable.
- **R9. Impuls de projectes emprenedors de qualitat i sostenibles en el temps.** El descens del nombre d'autònoms indica que molts projectes no aconsegueixen consolidar-se. Cal acompanyar-los per garantir la seva viabilitat i contribució a l'ocupació estable
- **R10. Fomentar l'emprenedoria jove i l'autoocupació en sectors amb baixa representació juvenil i de dones.** Amb només un 7,5% d'autònoms menors de 30 anys i una bretxa de gènere persistent, calen polítiques específiques que incentivin l'emprenedoria en aquests col·lectius.
- **R11. Potenciar la innovació i la digitalització d'indústries.** El sector industrial genera el 39,52% del VAB però ocupa només el 21,3% de la població. La incorporació de tecnologies avançades és imprescindible per mantenir aquesta productivitat i generar ocupació de qualitat.
- **R12. Consolidar una governança compartida i una promoció activa dels polígons d'activitat econòmica:** El Pla d'Urgell compta amb 22 polígons industrials, però pateixen manca de coordinació publicoprivada, feble associacionisme empresarial i escassa visibilitat externa del sòl industrial disponible. Cal crear estructures de cooperació estable, fomentar l'associacionisme als polígons sense representació i disposar d'eines digitals de promoció (catàleg, web) per atraure inversions i generar ocupació de qualitat.

LE.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat

L'accessibilitat al territori i la qualitat dels serveis públics són factors determinants per a la competitivitat econòmica i per a viure bé. L'enquesta de qualitat de vida és clara: la ciutadania situa l'habitatge assequible i el transport públic com a principals mancances i prioritats de millora.

A aquestes demandes ciutadanes s'hi sumen reptes estructurals com la connectivitat dels polígons industrials, l'eficiència dels sistemes de recollida de residus i el rendiment dels serveis sanitaris.

En un context d'envelliment poblacional i de necessitat d'atreure nou talent, disposar d'un territori ben connectat i amb serveis de qualitat esdevé una condició indispensable per a l'arrelament i el desenvolupament econòmic.

Reptes:

- **R13. Facilitar l'accés a habitatge assequible, especialment per a joves i persones treballadores.** Amb un 48,2% de la població que percep insuficient l'oferta de lloguer

assequible, la dificultat d'accés a l'habitatge és una barrera real per a l'emancipació juvenil i l'atracció de treballadors.

- **R14. Reforçar la mobilitat a les empreses dels polígons industrials.** Els 22 polígons d'activitat econòmica, concentrats en només 6 municipis, són motors econòmics però sovint mal connectats amb els nuclis urbans i amb el transport públic, dificultant l'accés als llocs de treball.
- **R15. Aconseguir una mobilitat inter i intracomarcal eficient.** Garantir connexions de transport públic dignes i fomentar la mobilitat sostenible són essencials per a la cohesió territorial i l'accés equitatiu als serveis i a l'ocupació.
- **R16. Millorar els sistemes de gestió de residus municipals.** La valoració moderada (6,6/10) i el rebuig significatiu a determinats sistemes en municipis com Bell-lloc (49%) o Linyola (46%) evidencien la necessitat de millorar l'eficiència, la comunicació i l'acceptació social. Alhora, el repte incideix en la generació d'oportunitats d'ocupació i millorar la competitivitat del teixit productiu.
- **R17. Reforçar els serveis públics sanitaris municipals.** Les disparitats en la valoració dels serveis mèdics (del 3,84 a Bell-lloc al 8,36 a Castellnou) i l'índex de sobreenvelliment superior a la mitjana fan prioritari atreure i fidelitzar professionals sanitaris.

LE.4. Un Pla d'Urgell cohesionat socialment i amb identitat

L'enquesta de qualitat de vida dibuixa un territori amb un fort sentiment de pertinença. Quan es demana a la ciutadania que descrigui la comarca en una paraula, les respostes majoritàries són "tranquil·litat", "qualitat de vida" i "proximitat". Els aspectes més valorats són el ritme de vida, el paisatge natural i agrícola, i el tracte humà.

Però l'enquesta també revela esquerdes en aquesta imatge positiva. Les principals mancances que assenyalava la ciutadania són l'oci i la cultura, especialment per als joves, i la sensació d'inseguretat o incivisme en alguns municipis. Pel que fa a la convivència i la percepció de la immigració, l'enquesta mostra un patró clar: la posició majoritària és la neutralitat en tots els àmbits, però quan la ciutadania es posiciona, ho fa més aviat en negatiu.

Finalment, la identitat comarcal té una data assenyalada: el 2028 es compleixen 40 anys de la creació del Pla d'Urgell. Una data que pot ser un potent impulsor per reforçar el sentiment de pertinença i projectar la comarca cap enfora.

Reptes:

- **R18. Fer front a l'envelliment, la solitud no desitjada i la manca de recursos de cures.** Amb un índex de sobreenvelliment superior a la mitjana catalana, cal desplegar estratègies per acompanyar la gent gran i especialment, de professionalitzar el sector.
- **R19. Reforçar el sentiment de pertinença comarcal i visibilitat externa.** La celebració dels 40 anys de la comarca (2028) és una oportunitat única per enfortir la identitat col·lectiva i projectar una imatge atractiva del territori.
- **R20. Impulsar una oferta cultural intergeneracional, inclusiva i arrelada al territori.** L'oci i la cultura són les principals mancances assenyalades per la ciutadania. Cal una programació cultural que arribi a tots els públics i municipis, posant en valor el patrimoni local i la generació d'ocupació en l'àmbit cultural.

LE.5. Un Pla d'Urgell ben governat i que avança cap a la concertació territorial

El nou marc normatiu de les polítiques actives d'ocupació obre una finestra d'oportunitat històrica per al Pla d'Urgell. La possibilitat de passar d'un model de gestió basat en subvencions anuals, amb la incertesa que això comporta, a un model de concertació estable i pluriennal, és un canvi de paradigma.

El Consell Comarcal té una sòlida experiència en la gestió de programes ocupacionals i en el treball col·laboratiu amb ajuntaments i agents del territori. Projectes compartits en àmbits com la integració de joves tutelats o persones migrades mostren que el treball en xarxa és possible i dona resultats. Tanmateix, aquesta experiència no s'ha traduït encara en una estructura de governança formal, estable i representativa. Avançar cap a la concertació exigeix, precisament, consolidar aquesta governança, reforçar les capacitats tècniques del Consell Comarcal i definir, de manera participada, quins serveis ocupacionals han de ser objecte de concertació amb el SOC. Aquest és el repte de fons: construir les bases institucionals i tècniques per a un model de desenvolupament més estable, eficient i arrelat al territori.

Reptes:

- **R21. Dissenyar i implementar una estructura de governança estable i participativa.** Cal crear un òrgan formal que integri els agents clau del territori (ajuntaments, agents socials i econòmics) amb capacitat de decisió i seguiment, superant la fragmentació i la temporalitat de les actuals taules de treball.
- **R22. Reforçar la capacitat tècnica i els recursos humans del Consell Comarcal.** La transició cap a la concertació requereix un equip tècnic estable, qualificat i amb capacitat per gestionar

projectes complexos, fer seguiment de participants i relacionar-se amb el SOC i la resta d'agents.

- **R23. Definir i prioritzar els serveis ocupacionals a concertar amb el SOC.** No tots els serveis que es presten actualment han de ser objecte de concertació en una primera fase. Cal fer una anàlisi estratègica, en diàleg amb els agents, per identificar quins serveis tenen més impacte i són viables per a una gestió concertada, per tal de formalitzar-ho en un conveni amb finançament estable.

10. PLA D'ACCIÓ

Com s'ha detallat en l'apartat del marc estratègic, cada línia estratègica s'ha desglossat en objectius, i aquests objectius es tradueixen en reptes que es concreten en projectes. A continuació, es presenten les fitxes que conformen aquest pla d'acció, les quals han de guiar el Consell Comarcal al llarg dels pròxims quatre anys per implementar accions concretes i afrontar els reptes específics del territori. Aquestes fitxes han estat validades i contrastades amb els responsables tècnics de cada àrea per garantir la seva coherència i viabilitat.

L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent

- P1. Estudi de necessitats formatives
- P2. Programa pel foment del relleu generacional en l'activitat agrària
- P3. Programa pel foment del relleu generacional en els oficis tradicionals
- P4. Programa d'integració laboral i social de la població migrada al Pla d'Urgell
- P5. Incorporació d'accions de foment de la contractació de joves en els programes ocupacionals

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

2.1. Impulsar la innovació, digitalització i la competitivitat del teixit empresarial

- P6. Digitalitza't: Impulsa el teu negoci al Pla d'Urgell
- P7. Establiment d'una figura de suport a les empreses per agilitzar la tramitació dels programes d'ocupació

2.2. Fomentar l'emprenedoria i l'autoocupació

- P8. Programa de difusió de la cultura emprenedora al Pla d'Urgell
- P9. Programa de suport a l'emprenedoria i al treball autònom juvenil al Pla d'Urgell

2.3. Impulsar l'atracció de noves indústries al territori

- P10. Programa d'impuls d'idees empresarials madures i viables
- P11. Creació de la "comunitat de polígons del Pla d'Urgell"
- P12. Foment de l'associacionisme als polígons
- P13. Creació d'un catàleg i web de polígons

LE.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat

3.1. Millorar l'accés a l'habitatge assequible com a factor clau per a l'arrelament poblacional i la dinamització econòmica del Pla d'Urgell

- P14. Programa comarcal per a l'accés a l'habitatge vinculat a l'activitat econòmica

3.2. Fomentar la mobilitat sostenible i la connectivitat territorial per garantir l'accés a l'ocupació i als serveis

- P15. Pla de mobilitat inter i intracomarcal

3.3. Optimització dels serveis públics de la comarca

P16. Programa de millora i optimització del sistema comarcal de residus

P17. Programa comarcal d'atracció i fidelització de professionals sanitaris

LE.4. Un Pla d'Urgell cohesionat socialment i amb identitat

4.1. Reforçar la cohesió social i la identitat comarcal mitjançant la cultura, la participació i projectes de dinamització territorial

P18. Programa comarcal de detecció de la solitud no desitjada i impuls del sector de les cures

P19. 40 anys de la comarca del Pla d'Urgell

P20. Desenvolupament local 360 del Pla d'Urgell

L.E.5. Un Pla d'Urgell ben governat i que avança cap a la concertació territorial

5.1. Consolidar un model de governança participativa i eficient que permeti al Consell Comarcal i als agents del territori avançar cap a la concertació de les polítiques actives d'ocupació

P21. Programa comarcal per a la concertació de les polítiques actives d'ocupació

P22. El SOC a casa

L.E.1.

**Un Pla d'Urgell que
connecta el talent
amb les empreses**

L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent

P1. Estudi de necessitats formatives – R1

Descripció

L'estudi de necessitats formatives és un projecte d'anàlisi i prospecció que té per objectiu identificar i prioritzar les necessitats reals de formació del teixit empresarial del Pla d'Urgell, detectar els perfils professionals més demandats i analitzar el grau d'adequació de l'oferta formativa actual. L'estudi ha de permetre disposar d'un coneixement sistemàtic i actualitzat que orienti la planificació de l'oferta formativa (CFGs, CFGM, certificats professionals, formació contínua) i afavoreixi una millor connexió entre el binomi empresa-formació. La diagnosi ens ha confirmat l'impuls del projecte perquè:

Desajust entre la capacitat formativa i l'oferta real. La comarca compta amb una capacitat per impartir formació en 15 famílies professionals, però l'oferta real desplegada és molt inferior. Aquesta infrautilització de la infraestructura formativa existent dificulta l'adequació entre formació i necessitats empresarials.

Elevats percentatges de places vacants en famílies professionals clau: Entre 2021-2024, s'han registrat percentatges significatius de places no cobertes en les següent famílies: Indústries extractives: 44% de places vacants; Informàtica i comunicacions: 38%; Comerç i màrqueting: 34%, Agrària: 32%, Serveis socioculturals: 31%.

Desajust entre demanda empresarial i oferta de perfils: Les dades de contractació mostren ocupacions amb escassetat de professionals, el que situa que les empreses hagin d'anar a buscar talent fora de la comarca. A tall d'exemple: Peons agrícoles: 3.170 contractes vs 1.306 persones disponibles; Peons de la indústria: 1.873 contractes vs 956 persones disponibles; Ocupacions no qualificades dels serveis: 929 contractes vs 688 persones.

Oferta formativa concentrada territorialment: La totalitat de la formació professional impartida el 2025 es concentra a Mollerussa, tot i que municipis com el Poal i Sidamon tenen capacitat per impartir especialitats com Activitats auxiliars de magatzem. Aquesta situació obliga la totalitat de la població a desplaçar-se cap a la capital de la comarca (o en d'altres municipis de fora de la comarca) per accedir a l'oferta formativa. Aquesta mobilitat obligatòria esdevé un obstacle, especialment en el cas dels joves, que sovint tenen més limitacions per desplaçar-se.

Alhora, les preferències formatives de la població (extretes de l'enquesta de qualitat de vida) indiquen que l'àmbit que desperta més interès formatiu és Informàtica i comunicacions (21,3%), seguit d'atenció a les persones i cures (10,4%) i comerç (8,2%).

Objectius específics

- > Analitzar l'oferta formativa existent (CFGM, CFGS, certificats professionals, formació contínua) i la seva capacitat real d'execució
- > Detectar els perfils professionals més demandats i les competències clau requerides per les empreses
- > Identificar i prioritzar les necessitats formatives reals del teixit empresarial del Pla d'Urgell, per sectors d'activitat
- > Identificar mancances formatives i oportunitats de reorientació o adaptació de l'oferta
- > Elaborar un document de prioritització d'accions formatives alineades amb les necessitats detectades per orientar futures convocatòries

Activitats

A3. Anàlisi de l'oferta formativa: Revisió i anàlisi de l'oferta formativa existent (centres que imparteixen formació, famílies professionals, places ofertes, places vacants) i identificació de la capacitat formativa no aprofitada

A2. Anàlisi sectorial de necessitats formatives: Realització d'una anàlisi per sectors econòmics (agrari, industrial, serveis, construcció) per identificar necessitats formatives específiques a partir de dades d'ocupació i contractació

A3. Treball de camp amb empreses: Enquestes i entrevistes en profunditat a una mostra representativa d'empreses de la comarca per identificar perfils professionals, competències clau i previsió de necessitats futures

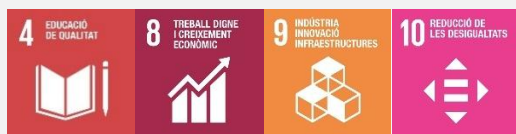
A4. Identificació de mancances i oportunitats: Creuament de les dades de demanda empresarial amb l'oferta formativa disponible per detectar desajustos, mancances i oportunitats de reorientació.

A5. Elaboració del document de prioritització: Redacció d'un informe final amb conclusions i proposta prioritzada d'accions formatives a impulsar en els propers anys, alineades amb les necessitats reals detectades.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de sectors econòmics analitzats
- > Nombre de perfils professionals identificats com a prioritaris
- > Nombre d'empreses participants en el treball de camp
- > Nombre de propostes formatives prioritzades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments de la comarca
- > Agents implicats en l'àmbit de la formació professional (Empreses, Centres de formació i educatius, Agents socials i econòmics, SOC, Departament d'Empresa i Treball, ...)

Pressupost estimat

15.000€

Calendari

Segon semestre de 2026

L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent

P2. Programa pel foment del relleu generacional en l'activitat agrària – R2

Descripció

El programa té per objectiu facilitar la incorporació de persones joves al sector agrari del Pla d'Urgell, garantint la continuïtat de les explotacions agràries i la sostenibilitat futura d'un sector estratègic per a l'economia comarcal. El projecte combina accions de sensibilització, orientació, acompanyament tècnic i administratiu, i mesures concretes per facilitar l'accés a la terra (banc de terres) i l'experimentació pràctica (espais-test agraris).

El Pla d'Urgell presenta un creixement natural negatiu (-1,95) superior a la mitjana catalana, amb una base juvenil reduïda que limita la capacitat de relleu generacional en sectors clau com l'agrari. Les dades d'incorporació de joves al sector són especialment preocupants: l'any 2024 només es van incorporar 4 joves a l'activitat agrària a la comarca, una xifra molt inferior a les comarques veïnes (Segrià 31, Garrigues 18, Noguera 11, Urgell 8). En el període 2016-2023, només 67 joves van rebre ajut de primera instal·lació, una xifra insuficient per garantir el relleu en un sector que representa el 10,1% de les afiliacions i el 8,66% del VAB comarcal.

Aquesta situació esdevé encara més crítica tenint en compte que el sector agrari genera 1.825 afiliacions (octubre 2025) i que el projecte de modernització dels Canals d'Urgell (pressurització, digitalització, telecontrol) transformarà el model de regadiu i exigirà noves competències professionals, fent encara més necessària la incorporació de joves formats.

Objectius específics

- > Incrementar el nombre de joves que s'incorporen a l'activitat agrària a la comarca
- > Facilitar l'accés a la terra mitjançant la creació i dinamització d'un banc de terres comarcal
- > Promoure espais-test agraris com a fórmula d'incorporació progressiva i experimentació pràctica
- > Oferir acompanyament personalitzat a les noves incorporacions (assessorament tècnic, administratiu i empresarial)
- > Sensibilitzar i orientar els joves del territori sobre les oportunitats professionals en el sector agrari
- > Reduir la bretxa de gènere en les incorporacions agràries

Activitats

A1. Campanyes de sensibilització i orientació: Accions de difusió i orientació per apropar l'activitat agrària a joves i nous perfils, visibilitzant casos d'èxit i oportunitats professionals. Inclou xerrades a instituts, jornades de portes obertes a explotacions i material divulgatiu

A2. Impuls d'espais-test agraris: Col·laboració amb l'Associació Leader Ponent i altres agents per desplegar espais-test agraris com a dispositius d'incorporació progressiva al sector, que permetin experimentar abans d'establir-se.

A3. Creació i dinamització d'un banc de terres: Impuls d'un banc de terres que faciliti l'accés a finques agràries i la transmissió d'explotacions entre titulars que es jubilen i joves que volen incorporar-s'hi. Inclou inventari de terres disponibles, intermediació i suport jurídic.

A4. Acompanyament personalitzat a noves incorporacions: Servei d'assessorament tècnic, administratiu i empresarial per a joves que s'incorporen: ajuts a la primera instal·lació, plans d'empresa, assessorament fiscal i laboral, etc.

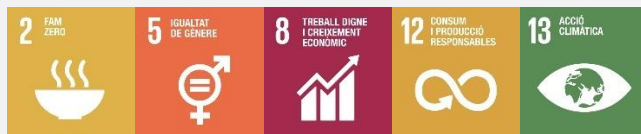
A5. Coordinació amb agents agraris i formatius: Treball en xarxa amb escoles agràries, sindicats agraris, cooperatives i altres agents per reforçar els itineraris d'entrada al sector i adaptar l'oferta formativa a les necessitats reals.

A6. Foment de l'emprenedoria agrària femenina: Accions específiques per promoure la incorporació de dones al sector, amb mentories, formació específica i visibilització de referents femenins

Indicadors de seguiment

- > Nombre de joves incorporats al sector agrari (amb ajut i sense)
- > Nombre d'explotacions inscrites al banc de terres
- > Nombre de contractes de cessió o transferència formalitzats
- > Nombre de persones participants en espais-test
- > Nombre d'accions de sensibilització realitzades
- > Nombre de persones ateses en el servei d'acompanyament
- > Percentatge de dones entre les noves incorporacions

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Empreses agrícoles
- > Ajuntaments de la comarca
- > DARP
- > Associació Leader Ponent
- > Sindicats agraris (IARC, Unió de Pagesos...)
- > Cooperatives agràries
- > Escoles agràries

Pressupost estimat

35.000€

Possible finançament: Campanya agrària del SOC, Ajuts a la primera instal·lació de joves agricultors, FEADER, LEADER (Associació Leader Ponent), Programa Treball i Formació del SOC

Calendari

1r semestre 2028 – 2n semestre 2030

L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent

P3. Programa pel foment del relleu generacional en els oficis tradicionals – R3

Descripció

El programa té per objectiu garantir la continuïtat dels oficis tradicionals i perfils tècnics amb risc de desaparició per manca de relleu generacional al Pla d'Urgell. Mitjançant **accions de sensibilització, formació pràctica, acompanyament i transmissió de coneixement**, es vol afavorir la incorporació de joves i persones en transició laboral a sectors com la construcció, la metal·lúrgia, l'electricitat, la mecànica, la fusteria o altres oficis artesans, assegurant la supervivència d'aquests perfils clau per al teixit productiu local.

El diagnòstic posa de manifest diverses evidències que apunten a la necessitat d'actuar per **garantir el relleu generacional en els oficis tradicionals**. D'una banda, l'anàlisi de la contractació mostra un desajust significatiu entre la demanda empresarial i la disponibilitat de professionals en perfils operaris i tècnics. Ocupacions com peons de la indústria (1.873 contractes davant de 956 persones disponibles) o operadors d'instal·lacions i maquinària (més de 850 contractes) evidencien una demanda estructural molt superior a l'oferta local, fet que obliga les empreses a cercar mà d'obra fora de la comarca.

A aquesta elevada demanda s'hi suma un **progressiu envelliment de la població** ocupada en aquests sectors. L'estructura d'edats dels treballadors autònoms, per exemple, mostra que el 39,5% dels autònoms té més de 55 anys, mentre que els menors de 30 anys només representen el 7,5%. Aquesta tendència també es reflecteix en sectors com la construcció, la indústria manufacturera o el manteniment, on la mà d'obra experimentada s'apropa a la jubilació sense relleu garantit. Paral·lelament, l'oferta formativa en famílies professionals vinculades als oficis presenta percentatges significatius de places vacants, la qual cosa indica una manca d'interès o de connexió entre la formació i les sortides professionals reals. Així, mentre la demanda empresarial creix, les places en cicles formatius de famílies com electricitat i electrònica (30% de vacants), fabricació mecànica o instal·lacions es queden sense cobrir.

L'enquesta de qualitat de vida, per la seva banda, reflecteix que una part de la població estaria disposada a formar-se en àmbits com informàtica i comunicacions, però també en sectors tècnics i professionals. No obstant això, els oficis tradicionals no apareixen entre les opcions prioritàries, probablement per desconeixement o per una imatge social poc atractiva. Aquest biaix dificulta encara més la incorporació de joves a aquestes professions.

Objectius específics

- > Identificar els oficis tradicionals i perfils tècnics amb major risc de manca de relleu generacional a la comarca
- > Sensibilitzar i orientar joves i persones en transició laboral sobre les oportunitats professionals en els oficis
- > Promoure itineraris d'aprenentatge pràctic en empreses i tallers locals (formació en alternança, aprenentatge dual)
- > Facilitar la transmissió de coneixement entre professionals experimentats i nous incorporats
- > Col·laborar amb centres formatius per adaptar els continguts a les necessitats reals dels oficis
- > Millorar la imatge social dels oficis tradicionals i visibilitzar-ne el valor estratègic

Activitats

A1. Identificació d'oficis estratègics amb risc de relleu: Estudi prospectiu per detectar quins oficis tradicionals i perfils tècnics tenen major risc de desaparició per envelliment de la mà d'obra i manca de relleu, mitjançant entrevistes a empreses, gremis i professionals.

A2. Accions de difusió i orientació vocacional: Campanyes de sensibilització dirigides a joves (instituts, famílies) i persones en atur o transició laboral per donar a conèixer els oficis, amb xerrades, tallers demostratius, visites a empreses i testimonis de professionals.

A3. Promoció d'itineraris d'aprenentatge pràctic en empreses: Impuls de programes de formació en alternança, pràctiques no laborals, contractes per a la formació i l'aprenentatge, i altres modalitats que combinin formació teòrica i experiència pràctica en entorns reals de treball.

A4. Programa de transmissió de coneixement intergeneracional: Creació d'espais de trobada i mentoria entre professionals experimentats a prop de la jubilació i joves interessats a aprendre l'ofici, amb possibilitat de reconeixement formal de les competències adquirides.

A5. Col·laboració amb centres formatius: Treball conjunt amb instituts, escoles de formació professional i altres agents per adaptar els continguts formatius a les necessitats reals del teixit empresarial i promoure la formació dual.

A6. Fires i mostres d'oficis: Organització d'una fira comarcal d'oficis amb activitats demostratives, tallers pràctics i espais de networking per connectar talent i empreses, visibilitzant la diversitat i el valor dels oficis (connexió amb el projecte 18 d'aquest pla)

Indicadors de seguiment

- > Nombre d'oficis identificats com a prioritaris
- > Nombre d'accions de difusió i orientació realitzades
- > Nombre de joves i persones participants en accions d'orientació
- > Nombre de persones que inicien itineraris formatius vinculats a oficis
- > Nombre d'empreses participants en programes d'aprenentatge pràctic
- > Nombre de mentories intergeneracionals actives
- > Nombre de places ofertes i cobertes en formació professional vinculada a oficis (Agència FPCAT)

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments
- > Centres educatius (instituts, escoles de FP)
- > Gremis i associacions professionals
- > Agrupació empresarial AGRUPEM
- > Cambra de Comerç de Lleida
- > Mentors
- > SOC

Pressupost estimat

30.000€

Possibles línies de finançament: Projectes Singulares, Programa de suport a l'ocupació juvenil, formació dual, programes de formació i inserció (PFI), Fons social Europeu+

Calendari

1r semestre 2027-2n semestre 2027

L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent

P4. Programa d'integració laboral i social de la població migrada al Pla d'Urgell – R4

Descripció

El programa té per objectiu facilitar la integració laboral i social de la població migrada al Pla d'Urgell, mitjançant un conjunt d'accions coordinades que aborden la formació ocupacional, l'aprenentatge de la llengua, l'acompanyament a la inserció laboral, la sensibilització comunitària i el suport a l'emprenedoria. Es posa un èmfasi especial en les dones migrades, col·lectiu amb majors dificultats d'accés a l'ocupació regular i amb un paper clau en les cures i l'economia submergida.

El Pla d'Urgell presenta una proporció de població estrangera del 21,3%, molt per sobre de la mitjana catalana (17,4%). Aquesta elevada diversitat cultural és una oportunitat, però també planteja reptes significatius en termes d'integració laboral, accés a serveis i convivència. Les dades de l'atur evidencien una situació de vulnerabilitat específica: a desembre de 2025, de les 430 persones estrangeres en situació d'atur, 254 eren dones, representant gairebé el 60% del col·lectiu i prop del 20% del total d'aturats de la comarca.

Aquesta bretxa de gènere s'explica, en part, per la concentració de les dones migrades en sectors altament precaritzats i sovint invisibilitzats: treball agrari temporal, economia de la llar i de les cures, i economia submergida. Aquestes ocupacions, a més d'oferir poca estabilitat, dificulten la regularització administrativa, l'accés a la formació i la promoció professional.

L'enquesta de qualitat de vida, per la seva banda, posa de manifest que la percepció ciutadana sobre l'impacte de la immigració és majoritàriament neutral o negativa, especialment en àmbits com l'habitatge, els serveis públics i l'espai públic. Aquesta percepció, sovint alimentada pel desconeixement i la manca d'interacció, reforça la necessitat d'accions que fomentin la convivència i el coneixement mutu, més enllà de la mera inserció laboral.

En aquest context, es fa imprescindible un programa integral que abordi simultàniament la millora de l'ocupabilitat de la població migrada (amb especial atenció a les dones) i la creació de canals de diàleg i cohesió social que facilitin una integració plena i enriquidora per a tota la comunitat.

Objectius específics

- > Millora de l'ocupabilitat de la població migrada, especialment de les dones, mitjançant formació professionalitzadora i acompanyament a la inserció
- > Facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana amb orientació pràctica per a l'àmbit laboral i comunitari
- > Promoure l'emprenedoria femenina en sectors amb demanda de mà d'obra i amb potencial d'autocupació (agrari, cures, serveis)
- > Sensibilitzar la població autòctona i el teixit empresarial sobre el valor de la diversitat i la necessitat d'una integració inclusiva
- > Crear espais de trobada i convivència que afavoreixin el coneixement mutu i la cohesió social
- > Facilitar la regularització administrativa de persones en situació irregular amb potencial d'inserció laboral

Activitats

A1. Programa de formació i inserció laboral: Formació professionalitzadora en sectors amb demanda: serveis (neteja, comerç, atenció al públic), agroindústria (manipulació, envasat, tècnics agrícoles), construcció i logística. Inclou pràctiques professionals en empreses i acompanyament a la inserció.

A2. Formació en llengua catalana orientada a l'ocupació: Cursos de català amb continguts pràctics vinculats a l'àmbit laboral (vocabulari específic, simulacions d'entrevistes, comprensió de contractes, comunicació bàsica en l'entorn de treball).

A3. Projecte "Dones, Terra i Empresa" (adaptació del model [Milfulles](#)): Programa específic per a dones migrades que vulguin desenvolupar projectes professionals propis en dos àmbits: Agroecologia i transformació alimentària (accés a horts, formació en agricultura ecològica, comercialització de proximitat, creació de cooperatives) i Sector de les cures (formació en atenció a persones grans, infants o dependència, professionalització del treball de la llar, suport a l'autoocupació com a treballadores autònomes o cooperativistes). Inclou mentories amb referents femenins, suport a la regularització i accés a micro ajuts.

A4. Acompanyament a empreses per a la contractació inclusiva: Sensibilització a empreses sobre els beneficis de la diversitat, suport en la gestió d'ofertes laborals inclusives, bonificacions a la contractació de dones migrades, i acompanyament en la incorporació i acollida de nous treballadors.

A5. Campanyes de sensibilització i convivència: Xerrades, tallers intergeneracionals, trobades comunitàries per compartir cultures (gastronomia, tradicions), visibilització de bones pràctiques de persones migrades integrades laboral i socialment, i accions de mediació cultural als municipis.

A6. Suport a la regularització administrativa: Informació i assessorament sobre procediments d'arrelament social i laboral, derivació a serveis especialitzats, i coordinació amb programes com el Treball i Formació Línia ACOL del SOC

Indicadors de seguiment

- > Nombre de persones participants en accions formatives
- > Nombre de dones participants en el projecte "Dones, Terra i Empresa"
- > Percentatge d'inserció laboral als 6 mesos de finalitzar la formació
- > Nombre d'empreses participants en el programa d'acompanyament
- > Nombre d'accions de sensibilització i convivència realitzades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments
- > SOC
- > Entitats socials del territori
- > AGRUPEM
- > Centres de formació
- > Escoles agràries
- > Dones migrades referents

> Oficina de Català del Pla d'Urgell

Pressupost estimat

40.000€

Línies de finançament: Dones RIU (SOC), ACOL, Programa Treball i Formació EELL, Projectes Singlars

Calendari

1r semestre 2027-1r semestre 2028

L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses

1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent

P5. Incorporació d'accions de foment de la contractació de joves en els programes ocupacionals – R5

Descripció

El projecte consisteix a incorporar mesures específiques de foment de la contractació de joves en el conjunt de programes ocupacionals que es desenvolupen a la comarca, mitjançant un sistema de bonificacions a la contractació juvenil, accions d'acompanyament a empreses i la integració d'aquestes mesures en els programes existents (Projectes Singulares, Joves en pràctiques, Programa de suport a l'ocupació juvenil, etc.). L'objectiu és incentivar la contractació estable de joves de 16 a 30 anys, especialment en sectors amb risc de manca de relleu generacional, i incorporar una perspectiva de gènere que afavoreixi la inserció de joves dones en sectors masculinitzats.

L'anàlisi de la **contractació** al Pla d'Urgell mostra una tendència preocupant pel que fa a la població juvenil. Entre 2021 i 2024, s'ha produït un descens progressiu de la contractació en les franges de menors de 20 anys i de 20 a 24 anys, especialment notable entre els joves homes.

Paral·lelament, l'evolució de les **afiliacions** a la Seguretat Social confirma aquesta tendència: el col·lectiu de menors de 30 anys ha patit una davallada del 27% en els darrers 10 anys, una reducció pràcticament contínua tret d'una lleu recuperació entre 2020 i 2022. Aquesta situació respon a múltiples factors: la prolongació dels estudis, la migració juvenil cap a àrees urbanes, però també la manca d'oportunitats laborals adequades als perfils joves i la dificultat d'accés a sectors amb elevada demanda però amb barreres d'entrada. Els sectors amb més necessitat de relleu generacional, com l'agricultura, la indústria o la construcció, presenten unes plantilles progressivament envellides i una presència testimonial de joves. Alhora, sectors emergents o amb demanda creixent (logística, serveis tècnics, digitalització) no aconsegueixen atraure talent jove local, en part per desajustos formatius i en part per la manca d'incentius a la contractació.

L'enquesta de qualitat de vida, per la seva banda, reflecteix que els joves en situació d'atur o inactivitat mostren interès per formar-se en àmbits amb sortides professionals, però també evidencia una manca de connexió entre aquestes preferències i les oportunitats reals del territori.

Objectius específics

- > Incrementar la contractació de joves de 16 a 30 anys que opten per incorporar-se al mercat laboral, especialment en sectors amb risc de manca de relleu generacional
- > Oferir alternatives laborals de qualitat per reduir la fugida de talent jove cap a altres territoris
- > Dissenyar i implementar un sistema de bonificacions a la contractació juvenil que incentivi la formació en el lloc de treball i la permanència
- > Incorporar una perspectiva de gènere que bonifiqui específicament la contractació de dones joves en sectors masculinitzats
- > Oferir acompanyament tècnic a les empreses per a la sol·licitud i justificació dels ajuts

Activitats

A1. Disseny del sistema de bonificacions a la contractació juvenil: Elaboració d'un marc tècnic i operatiu que estableixi requisits d'elegibilitat, trams de bonificació vinculats a la permanència, i modalitats flexibles que permetin la compatibilitat amb estudis (contractes a temps parcial, pràctiques, formació dual).

A2. Identificació de fonts de finançament i suport econòmic: Anàlisi de convocatòries del SOC i altres fonts per integrar les bonificacions dins dels programes existents (Projectes Singulares, Joves en pràctiques, Garantia Juvenil).

A3. Incorporació de les bonificacions en els programes ocupacionals del Pla: Integració de les mesures en els programes comarcals i col·laboració amb el SOC per alinear les bonificacions amb les convocatòries públiques.

A4. Acompanyament a empreses en la sol·licitud i tramitació d'ajuts: Suport tècnic personalitzat a les empreses per a la preparació de sol·licituds, anàlisi d'elegibilitat i justificació dels projectes.

A5. Campanya de difusió i sensibilització entre empreses i joves: Accions de comunicació dirigides al teixit empresarial (beneficis de la contractació juvenil, sectors amb necessitat de relleu) i als joves (oportunitats laborals a la comarca, fórmules de compatibilitat estudis-treball).

A6. Seguiment i avaluació de l'impacte de les bonificacions: Creació d'un sistema de seguiment amb indicadors desagregats per sexe, edat, sector i tipus de contracte, que permeti avaluar l'eficàcia de les mesures i detectar possibles efectes no desitjats.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de joves contractats mitjançant el sistema de bonificacions
- > Percentatge de contractes a temps parcial compatibles amb estudis
- > Percentatge de dones joves contractades en sectors masculinitzats
- > Nombre d'empreses participants

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > SOC - Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
- > Ajuntaments
- > Agrupació empresarial AGRUPEM
- > Oficina Jove del Pla d'Urgell
- > Centres educatius i de formació
- > Empreses de la comarca

Pressupost estimat

40.000€ (no s'inclouen les bonificacions, que anirien a càrrec dels programes ocupacionals del SOC o altres fonts de finançament)

Possible línies de finançament: Projectes Singulares, Programes de suport a l'ocupació juvenil, joves en pràctiques, Programa Treball i Formació, Programes de garantia

Calendari

1r semestre 2027-2n semestre 2030

L.E.2.

**Un Pla d'Urgell que fomenta
l'emprenedoria i la competitivitat
empresarial**

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.1. Impulsar la innovació, digitalització i la competitivitat del teixit empresarial

P6. Digitalitza't: Impulsa el teu negoci al Pla d'Urgell – R7

Descripció

El programa "Digitalitza't" és una iniciativa comarcal orientada a accelerar la digitalització i la modernització del teixit empresarial del Pla d'Urgell, especialment de les petites i mitjanes empreses (pimes) i persones autònomes. El projecte ofereix un itinerari complet que inclou diagnòstic del nivell de maduresa digital, formació pràctica en eines digitals, comerç electrònic i màrqueting digital, acompanyament personalitzat per a la implementació de solucions tecnològiques, i suport en la sol·licitud d'ajuts públics (Kit Digital, etc.). L'objectiu és millorar la competitivitat de les empreses locals, facilitar l'accés a nous mercats i contribuir a l'arrelament de talent al territori.

El diagnòstic del Pla Estratègic situa el Pla d'Urgell en posicions baixes en emprenedoria i innovació segons l'Índex ISODEL, reflectint un teixit productiu molt vinculat a sectors tradicionals amb poca orientació a la transformació digital. Aquesta situació afecta especialment les pimes i microempreses, que representen la major part del teixit empresarial comarcal i sovint disposen de pocs recursos per afrontar sols els reptes de la digitalització.

En aquest context, diverses iniciatives ja estan en marxa. La 10a Trobada Empresarial #LleidaDigital, celebrada a Mollerussa el març de 2026, va consolidar-se com l'espai de referència per analitzar l'impacte de la digitalització i la intel·ligència artificial en els models de negoci. A més, els consells comarcals, inclòs el Pla d'Urgell, han impulsat conjuntament la campanya "Empresa, fes el salt al digital", que ofereix qüestionaris d'autodiagnòstic i itineraris formatius. Paral·lelament, prop de 7.000 pimes i autònoms de la demarcació de Lleida s'han beneficiat dels ajuts del Kit Digital, finançats amb fons Next Generation.

El programa "Digitalitza't" vol coordinar i reforçar aquestes iniciatives, oferint un servei de proximitat que ajudi les empreses del Pla d'Urgell a fer el salt digital de manera planificada i amb aprofitament dels recursos disponibles.

Objectius específics

- > Diagnosticar el nivell de maduresa digital de les empreses de la comarca per identificar necessitats i prioritzar actuacions
- > Oferir formació pràctica en eines digitals, comerç electrònic, màrqueting digital, ciberseguretat i intel·ligència artificial
- > Acompanyar les empreses en la implementació de solucions digitals mitjançant assessorament personalitzat
- > Crear una xarxa de col·laboració entre empreses i experts per compartir coneixement i bones pràctiques

Activitats

A1. Diagnòstic i avaluació digital: Estudi de la situació digital del teixit empresarial mitjançant qüestionaris d'autodiagnòstic (com els de la campanya "Empresa, fes el salt al digital") i entrevistes per identificar necessitats i oportunitats.

A2. Formació i capacitació: Tallers pràctics sobre eines digitals de gestió, comerç electrònic, màrqueting digital, ciberseguretat i intel·ligència artificial, adaptats a diferents nivells i sectors.

A3. Acompanyament personalitzat: Assessorament individualitzat per implementar solucions concretes: pàgines web, botigues en línia, sistemes de gestió, estratègies digitals, etc.

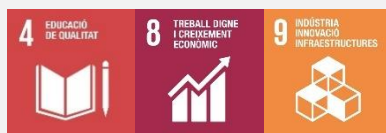
A4. Suport en ajuts a la digitalització: Servei d'informació i acompanyament tècnic per sol·licitar i justificar ajuts públics (Kit Digital, Kit Consulting, etc.)

A5. Xarxa de suport: Creació i dinamització d'una xarxa que connecti empreses amb experts digitals per compartir coneixement i experiències.

Indicadors de seguiment

- > Nombre d'empreses participants en la diagnosi
- > Nombre de persones formades
- > Grau de satisfacció amb les formacions
- > Nombre d'empreses assessorades
- > Nombre de sol·licituds d'ajuts tramitades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Cambra de Comerç de Lleida
- > Ajuntaments
- > Agrupació empresarial AGRUPEM

Pressupost estimat

50.000€

Possibles línies de finançament: Programa EmprènCat, kit Digital

Calendari

2n semestre 2027 - 1r semestre 2028

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.1. Impulsar la innovació, digitalització i la competitivitat del teixit empresarial

P7. Establiment d'una figura de suport a les empreses per agilitzar la tramitació dels programes d'ocupació – R6

Descripció

El projecte consisteix a crear una figura tècnica comarcal de referència que actuï com a punt únic de contacte i suport per a les empreses del Pla d'Urgell interessades a participar en programes d'ocupació finançats pel SOC i altres administracions. Aquesta figura tindrà com a funcions principals l'assessorament personalitzat, l'acompanyament en la preparació i tramitació de sol·licituds, la coordinació amb centres formatius i altres agents, i el seguiment de les empreses participants, amb l'objectiu de simplificar els processos, reduir càrregues administratives i incrementar la participació empresarial en aquests programes.

Els programes d'ocupació que ofereix el SOC (Projectes Singulares, Joves en pràctiques, Programa de suport a l'ocupació juvenil, Treball i Formació, etc.) representen una oportunitat estratègica per reforçar la connexió entre el sistema educatiu, la formació professional i el teixit productiu, alhora que faciliten la inserció laboral de col·lectius amb dificultats. No obstant això, la participació de les empreses en aquests programes requereix una preparació organitzativa, un coneixement detallat dels procediments administratius i una capacitat de coordinació amb els centres formatius que no sempre estan a l'abast, especialment de les petites i mitjanes empreses (PIMES), majoritàries al teixit empresarial comarcal. La diagnosi del Pla Estratègic posa de manifest que el Pla d'Urgell compta amb un teixit empresarial divers però amb un predomini de PIMES, moltes d'elles amb estructures molt ajustades i sense personal dedicat a la gestió de projectes o a la tramitació de subvencions. Aquesta realitat dificulta que puguin aprofitar els recursos públics destinats a la formació i la contractació, malgrat tenir necessitats reals de personal en determinats perfils.

En aquest context, es justifica la creació d'una figura tècnica comarcal especialitzada que actuï com a pont entre les empreses i els programes d'ocupació. Aquesta figura no només facilitarà la **tramitació administrativa**, sinó que també podrà exercir una **tasca proactiva de prospecció, sensibilització i acompanyament**, contribuint a incrementar la participació empresarial, millorar l'eficiència dels recursos públics i enfortir la connexió entre oferta i demanda de treball a la comarca.

Objectius específics

- > Facilitar la participació de les empreses del Pla d'Urgell en els programes d'ocupació del SOC i altres administracions
- > Reduir les càrregues administratives i la complexitat burocràtica associada a la sol·licitud i justificació d'aquests programes
- > Incrementar el nombre d'empreses participants i el volum de contractacions vinculades a programes d'ocupació
- > Oferir un servei d'assessorament personalitzat i continuat a les empreses, des de la detecció de necessitats fins a la justificació final
- > Sensibilitzar el teixit empresarial sobre els beneficis de participar en programes d'ocupació i formació

Activitats

A1. Creació de la figura tècnica de suport a empreses: Contractació d'una persona tècnica (o assignació de recursos existents) amb perfil adequat per exercir les funcions de punt únic de contacte, assessorament i acompanyament a les empreses. Definició del perfil, funcions i dedicació.

A2. Elaboració de recursos i eines de suport: Desenvolupament de materials pràctics: guies explicatives simplifiades dels principals programes d'ocupació, models documentals, protocols de comunicació empresa-centre, checklists per a la sol·licitud i justificació, i un canal directe de consultes (telèfon, correu, presencial)

A3. Prospecció i sensibilització empresarial: Accions proactives de contacte amb empreses de la comarca per donar a conèixer els programes d'ocupació, detectar necessitats de contractació i formació, i identificar possibles candidatures. Inclou visites a empreses, reunions sectorials i participació en esdeveniments empresarials.

A4. Acompanyament personalitzat a empreses: Suport tècnic individualitzat en tot el procés: anàlisi d'elegibilitat, preparació de la documentació, complementació de sol·licituds, presentació telemàtica, i acompanyament en la justificació tècnica i econòmica un cop finalitzat el projecte.

A5. Coordinació amb centres formatius i agents d'ocupació: Treball en xarxa amb instituts, centres de formació professional, serveis d'ocupació i altres agents per alinear necessitats empresarials amb perfils formatius i facilitar la incorporació de candidats.

A6. Seguiment i avaluació de l'impacte: Creació d'un sistema de registre i seguiment de les empreses ateses, els programes tramitats, les contractacions realitzades i els resultats obtinguts, amb indicadors que permetin avaluar l'eficàcia del servei i introduir millores.

Indicadors de seguiment

- > Nombre d'empreses ateses pel servei d'acompanyament
- > Nombre de sol·licituds de programes d'ocupació tramitades amb suport
- > Nombre de contractacions vinculades a programes d'ocupació
- > Grau de satisfacció de les empreses participants
- > Nombre d'accions de prospecció i sensibilització realitzades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > SOC - Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
- > Ajuntaments
- > Grupació empresarial AGRUPEM

Pressupost estimat

172.000€

Calendari

1r semestre 2027-2n semestre 2030

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.2. Fomentar l'emprenedoria i l'autoocupació

P8. Programa de difusió de la cultura emprenedora al Pla d'Urgell – R8

Descripció

El programa té per objectiu fomentar la cultura emprenedora al conjunt del territori, especialment entre joves, dones i persones en situació d'atur o transició laboral. Mitjançant accions de sensibilització, formació bàsica, visibilització de casos d'èxit i creació de xarxes de suport, es vol despertar l'interès per l'autoocupació i la creació d'empreses com a opció professional viable, contribuint a diversificar el teixit productiu i generar noves oportunitats al territori.

L'Índex ISODEL del Pla d'Urgell situa la comarca en posicions baixes en els objectius relacionats amb la societat emprenedora i l'economia basada en la innovació (objectius 5 i 6). Aquest dèficit, habitual en territoris amb un pes important de sectors tradicionals, contrasta amb un mercat laboral sòlid i una taxa d'atur moderada, evidenciant la necessitat d'impulsar estratègies que reforcin l'emprenedoria i la diversificació econòmica.

L'enquesta de qualitat de vida confirma aquesta situació: només el 30,15% de la població s'ha plantejat emprendre en els darrers 3 anys, amb diferències significatives per gènere (els homes mostren més interès que les dones). Entre les persones en situació d'atur, aquest percentatge baixa al 25%, reflectint barreres d'accés i manca de referents propers

En aquest context, el programa EmprènCat ja ofereix serveis d'assessorament a la comarca, havent atès 157 persones i fomentat la creació de 20 noves empreses en l'últim any. Tanmateix, cal reforçar la difusió de la cultura emprenedora per arribar a nous col·lectius, especialment joves, dones i persones en sectors amb poc dinamisme emprenedor.

Objectius específics

- > Sensibilitzar la població sobre l'emprenedoria com a opció professional viable, especialment entre joves i dones
- > Visibilitzar casos d'èxit locals per generar referents propers i motivadors
- > Oferir formació bàsica en habilitats emprenedores (ideació, model de negoci, finances, etc.)
- > Crear espais de trobada i networking per connectar persones emprenedores entre si i amb agents del territori
- > Coordinar-se amb el programa EmprènCat per derivar projectes amb potencial cap a serveis d'assessorament especialitzat

Activitats

A1. Campanya de sensibilització "Emprèn al Pla": Accions de difusió a instituts, centres cívics, xarxes socials i mitjans locals per promoure l'esperit emprenedor, amb testimonis de persones emprenedores de la comarca.

A2. Tallers pràctics d'iniciació a l'emprenedoria: Sessions formatives breus i pràctiques sobre generació d'idees, model canvas, finances bàsiques, formes jurídiques i tràmits de constitució, adaptades a diferents perfils.

A3. Cicle "Dones que emprenen": Espais específics per a dones emprenedores, amb tallers, trobades i visibilització de referents femenins, abordant les barreres específiques que afronten les dones en l'accés a l'emprenedoria.

A4. Trobades d'emprenedoria "Connecta't": Esdeveniments periòdics de networking per connectar persones amb idees de negoci, empreses consolidades, persones inversores i agents de suport del territori.

A5. Jornades "Emprenedoria a l'escola": Activitats adaptades a diferents nivells educatius per despertar l'interès per l'emprenedoria entre els més joves, amb dinàmiques participatives i concursos d'idees.

A6. Derivació al programa EmprènCat: Protocol de derivació de projectes amb potencial cap al servei d'assessorament especialitzat d'EmprènCat per garantir un acompanyament professionalitzat.

Indicadors de seguiment

- > Nombre d'accions de sensibilització realitzades
- > Nombre de persones participants en tallers i jornades
- > Percentatge de dones participants
- > Nombre de projectes derivats a EmprènCat
- > Nombre de noves empreses creades vinculades al programa
- > Grau de satisfacció dels participants

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > SOC - Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
- > Ajuntaments
- > Agrupació empresarial AGRUPEM
- > Centres educatius (instituts, escoles)
- > Dones emprenedores referents

Pressupost estimat

25.000€

Possibles línies de finançament: programa emprènCat, Dones RIU

Calendari

1r semestre 2028-2n semestre 2028

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.2. Fomentar l'emprenedoria i l'autoocupació

P9. Programa de suport a l'emprenedoria i al treball autònom juvenil al Pla d'Urgell – R8, R9 i R10

Descripció

El programa ofereix un itinerari integral de suport a joves de fins a 35 anys que vulguin emprendre o consolidar-se com a treballadors autònoms a la comarca. Combina formació pràctica, assessorament personalitzat, suport econòmic (microajuts, bonificacions), acompanyament en els tràmits de constitució i accés a finançament, mentories amb professionals experimentats, i mesures específiques per afavorir l'emprenedoria femenina juvenil. L'objectiu és revertir l'envelliment del col·lectiu autònom, facilitar el relleu generacional en sectors clau i retenir talent jove al territori.

El diagnòstic del Pla Estratègic evidencia un problema estructural en el relleu generacional del treball autònom al Pla d'Urgell. El perfil de l'autònom a la comarca es caracteritza per una mitjana d'edat elevada: el 39,5% té més de 55 anys, mentre que els menors de 30 anys només representen el 7,5% del total. Aquesta xifra, extremadament baixa, reflecteix les dificultats d'accés dels joves a l'autoocupació, especialment per barreres econòmiques, manca d'acompanyament professional i desconeixement de les oportunitats reals.

Aquesta manca de relleu afecta sectors estratègics per a l'economia comarcal. En l'agricultura, per exemple, només 4 joves es van incorporar al sector el 2024. En la indústria, la construcció i els serveis tècnics, l'envelliment de la mà d'obra autònoma posa en risc la continuïtat de negocis i oficis tradicionals. L'enquesta de qualitat de vida, per la seva banda, mostra que només el 30% de la població s'ha plantejat emprendre, i entre els joves aquest percentatge és encara inferior.

El programa EmprènCat, actiu a la comarca, ha atès 157 persones i ha facilitat la creació de 20 noves empreses en l'últim any, però cal un recurs específicament dissenyat per a joves que abordi les seves necessitats particulars: formació adaptada, suport econòmic inicial, mentoria propera i mesures d'accés a l'habitatge que facilitin l'arrelament.

Objectius específics

- > Incrementar el nombre de joves autònoms i emprenedors a la comarca, especialment en sectors amb necessitat de relleu generacional
- > Oferir suport econòmic (microajuts, bonificacions) per facilitar l'inici de l'activitat i la consolidació dels primers anys.
- > Proporcionar formació pràctica i assessorament personalitzat en gestió empresarial, màrqueting, finances i digitalització.
- > Impulsar l'emprenedoria femenina juvenil amb mesures específiques per a dones joves.
- > Facilitar l'accés a l'habitatge per a joves autònoms com a factor clau d'arrelament
- > Crear una xarxa de mentors joves i professionals experimentats per acompanyar els nous projectes

Activitats

A1. Suport econòmic a l'emprenedoria jove: Creació d'un sistema de microajuts i bonificacions per a joves que inicien una activitat autònoma, amb especial atenció a sectors estratègics (agrari, oficis, serveis tècnics, economia verda i de les cures) i a projectes liderats per dones.

A2. Itinerari formatiu per a joves emprenedors: Programa formatiu adaptat a les necessitats dels joves, amb mòduls sobre: pla d'empresa i model de negoci, màrqueting digital i xarxes socials, finances per a autònoms, formes jurídiques i tràmits de constitució, i aspectes fiscals i laborals.

A3. Assessorament personalitzat i tutories: Servei d'acompanyament individualitzat per a joves emprenedors, amb sessions periòdiques per validar el projecte, resoldre dubtes i preparar sol·licituds de finançament.

A4. Programa específic per a dones joves emprenedores: Accions específiques per fomentar l'emprenedoria femenina juvenil: tallers, xarxa de mentores, visibilització de referents femenins joves, i mesures de suport a la conciliació durant el procés d'emprenedoria.

A5. Mentorització amb professionals experimentats: Creació d'un programa de mentoria que connecti joves emprenedors amb autònoms i empresaris experimentats (propera a la jubilació o no) per facilitar la transmissió de coneixement i l'acompanyament pràctic.

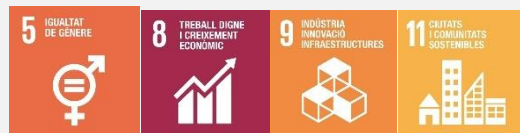
A6. Accés a l'habitatge per a joves autònoms: Coordinació amb el programa comarcal d'habitatge (del present Pla d'Acció) per facilitar l'accés a habitatge assequible a joves emprenedors que necessitin arrelar-se al territori, mitjançant borses específiques o condicions preferents.

A7. Xarxa de joves emprenedors del Pla d'Urgell: Creació i dinamització d'una xarxa de joves autònoms i emprenedors per compartir experiències, recursos, oportunitats de col·laboració i suport mutu.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de joves participants en el programa
- > Percentatge de dones joves participants
- > Nombre de noves altes d'autònoms menors de 35 anys
- > Nombre de mentories actives

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > SOC - Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
- > Ajuntaments
- > Agrupació empresarial AGRUPEM
- > Oficina Jove del Pla d'Urgell
- > Autònoms i empresaris experimentats

Pressupost estimat

30.000€

Calendari

1r semestre 2029- Segon semestre 2029

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.3. Impulsar l'atracció de noves indústries al territori

P10. Programa d'impuls d'idees empresarials madures i viables – R8, R9, R10 i R11

Descripció

El programa ofereix un itinerari intensiu de validació, formació i acompanyament personalitzat per a persones amb idees de negoci ja madures, que es troben en una fase avançada de concepció i necessiten suport per transformar-les en empreses sostenibles i competitives. Està especialment orientat a persones amb experiència professional prèvia (més de 40 anys) que volen emprendre, aprofitant el seu coneixement del sector i la seva xarxa de contactes. El programa combina formació especialitzada, assessorament expert, mentories i accés a finançament.

El diagnòstic del Pla Estratègic situa la comarca en posicions baixes en emprenedoria i innovació segons l'Índex ISODEL, malgrat tenir un mercat laboral sòlid. Paral·lelament, el perfil dels autònoms al Pla d'Urgell mostra un envelliment progressiu: el 39,5% té més de 55 anys i només el 7,5% són menors de 30 anys. Aquesta realitat evidencia un potencial latent: persones amb àmplia experiència professional que, en apropar-se a la jubilació o per reinserció laboral, poden convertir el seu coneixement en projectes empresarials viables.

Programes com "Idees Madures" de Barcelona Activa, que en 15 anys ha acompanyat prop d'un miler de projectes impulsats per persones de més de 40 anys, demostren l'efectivitat d'aquest model. Aquests programes ofereixen recursos per elaborar el pla d'empresa, tutories individualitzades i ajut en la recerca de finançament, aconseguint casos d'èxit com **Novapedra**, projecte guanyador del premi a la millor idea empresarial de la revista Emprendedores.

En el context del Pla d'Urgell, aquest enfocament és especialment rellevant per sectors com l'agroalimentari, on el relleu generacional és un repte, però també per a serveis professionals, comerç especialitzat o nous nínxols vinculats a l'economia verda i les cures. El programa EmprènCat ja ofereix assessorament bàsic, però cal un recurs especialitzat per a projectes amb major potencial i maduresa.

Objectius específics

- > Oferir un itinerari formatiu especialitzat per transformar idees de negoci madures en projectes empresarials viables
- > Proporcionar assessorament personalitzat amb experts per validar la viabilitat tècnica, comercial i financera dels projectes
- > Facilitar l'accés a fonts de finançament (públiques, privades, microcrèdits, **business angels**)
- > Crear una xarxa de mentors i referents empresarials del territori que acompanyin els nous projectes
- > Seleccionar els projectes amb major potencial per a un acompanyament intensiu post-programa

Activitats

A1. Convocatòria i selecció de projectes: Publicació d'una convocatòria anual per seleccionar 10-15 projectes amb major potencial i maduresa, mitjançant un procés de valoració basat en criteris d'innovació, viabilitat i impacte territorial.

A2. Itinerari formatiu especialitzat: Programa formatiu intensiu (8-10 sessions) sobre: model de negoci i pla d'empresa, màrqueting estratègic i comercial, finances i fiscalitat per a persones emprenedores, habilitats directives i comunicació, i fonts de finançament i inversió.

A3. Assessorament personalitzat i tutories: Sessions individuals amb experts per validar els factors clau de viabilitat del projecte, acompanyament en l'elaboració del pla de negoci, i suport en la preparació de sol·licituds de finançament.

A4. Xarxa de mentors i referents empresarials: Creació d'una comunitat de persones emprenedores experimentades i empresaris consolidats del territori que ofereixin mentoria, compartint experiència i coneixement.

A5. Demo Day i accés a finançament: Jornada de presentació dels projectes davant d'un jurat d'experts, inversors potencials i entitats financeres, amb possibilitat de premis en metàl·lic per als millors projectes.

A6. Seguiment post-programa: Acompanyament durant els primers mesos de funcionament de l'empresa, suport en fases crítiques de consolidació, i avaluació de resultats.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de sol·licituds rebudes a la convocatòria
- > Nombre de projectes seleccionats i participants
- > Percentatge de dones participants
- > Nombre de projectes que completen l'itinerari formatiu
- > Nombre de plans d'empresa elaborats
- > Nombre de projectes que obtenen finançament
- > Nombre de noves empreses constituïdes

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > SOC - Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
- > Ajuntaments
- > Programa EmprènCat
- > Agrupació empresarial AGRUPEM
- > Entitats financeres i inversors locals

Pressupost estimat

30.000€

Calendari

1r semestre 2028-2n semestre 2028

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.3. Impulsar l'atracció de noves indústries al territori

P11. Creació de la "comunitat de polígons del Pla d'Urgell -R11 i R12

Descripció

La comarca del Pla d'Urgell compta amb 22 polígons d'activitat econòmica (PAE) que concentren una superfície de 273 hectàrees, amb Mollerussa i Bell-lloc com a principals nuclis industrials. Tot i aquesta important presència de sòl industrial al territori, la gestió d'aquests espais presenta una manca de coordinació entre els diferents agents públics i privats, que dificulta l'atracció d'inversions, la millora dels serveis i la implementació d'actuacions conjuntes.

Actualment, la Diputació de Lleida està elaborant un estudi exhaustiu de tota la demarcació per conèixer el mapa de polígons, les entitats que en fan la gestió, les empreses instal·lades i les necessitats existents. Aquest estudi, que s'emmarca en el Pla d'Acció compartit 2025-2027 impulsat pel G10 per reforçar la competitivitat, la sostenibilitat i la millora dels serveis als PAE, serà la base per a futures actuacions. Per evitar duplicitats, les accions aquí proposades s'han de plantejar a partir de 2029, un cop es disposi del mapeig definitiu.

Un cop es tingui aquest coneixement detallat del territori, el següent pas és connectar els agents. Es proposa crear una xarxa de cooperació publicoprivada similar a la "[Comunitat Vallès PAE](#)", una bona pràctica reconeguda pel Banc de Bones Pràctiques dels governs locals. La "Comunitat de Polígons del Pla d'Urgell" vol adaptar aquest model d'èxit a la realitat comarcal, posant èmfasi en la millora de serveis compartits, la promoció conjunta del sòl industrial disponible i la creació d'un entorn favorable per a l'ocupació i l'atracció de noves empreses.

Objectius específics

- > Crear una xarxa de cooperació publicoprivada que integri administracions (Consell Comarcal, ajuntaments) i actors privats (associacions empresarials, entitats de gestió de polígons, grans empreses del territori).
- > Establir un espai de treball estable (taula tècnica o comissió) per coordinar actuacions, compartir informació i evitar duplicitats entre els diferents PAE.
- > Promoure el sòl industrial disponible de la comarca de manera coordinada per atraure noves inversions i generar ocupació de qualitat.

Activitats

A1. Constitució de la xarxa i adhesió d'entitats: Un cop disponibles els resultats de l'estudi de la Diputació de Lleida, el Consell Comarcal convoca una primera reunió amb tots els actors identificats (ajuntaments amb PAE, associacions empresarials, juntes de conservació, grans empreses). Es presenta la proposta de creació de la "Comunitat de Polígons del Pla d'Urgell", es negocia un reglament de funcionament i s'obren les adhesions.

A2. Diagnosi participativa de necessitats i serveis: A través de qüestionaris, entrevistes i tallers amb les empreses i les entitats gestores, s'identifiquen les principals mancances dels polígons (seguretat, neteja, mobilitat, formació, digitalització, etc.) i els serveis que podrien ser gestionats de manera compartida. S'elabora un informe de cooperació que prioritzi les actuacions.

A3. Programa pilot de serveis compartits: Es seleccionen 2-3 polígons amb major predisposició per implementar un pla pilot de serveis compartits: neteja viària unificada, recollida de residus industrials coordinada, formació en prevenció de riscos, etc. L'objectiu és demostrar l'eficiència de la col·laboració i replicar l'èxit a la resta de la comarca.

A6. Jornada anual de cooperació i bones pràctiques: Organització d'una trobada anual on participin tots els membres de la xarxa per compartir avenços, presentar projectes i establir noves línies de treball. Es conviden experts en gestió de PAE i es visibilitzen les iniciatives d'èxit.

Indicadors de seguiment

- > Nombre d'entitats adherides a la xarxa (objectiu: mínim 10 el primer any).
- > Constitució de la comissió o taula tècnica de seguiment.
- > Informe de cooperació de necessitats elaborat.
- > Nombre de municipis participants en el programa pilot de serveis compartits.
- > Nombre de projectes col·laboratius iniciats (comunitat energètica, formació compartida, etc.).

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell (lideratge, coordinació i dinamització)
- > Ajuntaments amb PAE (Mollerussa, Bell-lloc, Golmés, Palau d'Anglesola, etc.)
- > Associacions empresarials i juntes de conservació
- > Diputació de Lleida (suport tècnic i dades de l'estudi)
- > Cambra de Comerç de Lleida (possibles sinergies)
- > Departament d'Empresa i Treball (Generalitat)

Pressupost estimat

28.000€

Calendari

1r semestre 2029

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.3. Impulsar l'atracció de noves indústries al territori

P12. Foment de l'associacionisme als polígons – R12

Descripció

Aquest projecte es basa en fomentar la creació d'associacions empresarials o comissions de treball als polígons que actualment no en tenen, mitjançant un pla de suport tècnic, legal i de dinamització. Es proposa que la figura de l'Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL) del Consell Comarcal o dels ajuntaments assumeixi el rol de dinamitzador, actuant com a pont entre les empreses i les administracions per facilitar la constitució d'aquestes entitats i la seva posterior consolidació.

Aquest projecte es complementa amb el P11 (creació de la "Comunitat de Polígons"), atès que l'associacionisme fort a escala de cada polígon és la base per a una cooperació comarcal sòlida. L'experiència de la "Comunitat Vallès PAE" demostra que els polígons amb associacions actives aconsegueixen millors nivells de neteja, seguretat, eficiència energètica i atracció d'empreses.

Objectius específics

- > Identificar, a partir de l'estudi de la Diputació de Lleida, quins polígons del Pla d'Urgell no disposen de cap forma d'associacionisme empresarial.
- > Oferir suport tècnic i legal gratuït per a la redacció d'estatuts, constitució legal i posada en marxa de les entitats.
- > Designar un dinamitzador (preferentment un AODL) que acompanyi el procés de creació i els primers anys de funcionament.
- > Formar els representants de les noves associacions en gestió de polígons, captació de recursos i negociació amb administracions.
- > Establir un programa de trobades periòdiques entre associacions de diferents polígons per compartir bones pràctiques.

Activitats

A1. Anàlisi de la diagnosi de la Diputació i priorització de polígons: Un cop publicat l'estudi de la Diputació, el Consell Comarcal n'extreu les dades relatives al Pla d'Urgell i identifica els PAE sense cap forma d'associacionisme. Es prioritzen aquells polígons amb major nombre d'empreses o amb més potencial de creixement.

A2. Designació del dinamitzador (AODL): Es destina un AODL del Consell Comarcal o d'algun ajuntament (amb dedicació parcial) per liderar el projecte. La seva funció serà: contactar amb les empreses, convocar reunions, informar sobre els beneficis de l'associacionisme i acompanyar el procés de constitució.

A3. Cicle de reunions i sensibilització per polígon: El dinamitzador organitza sessions informatives en cadascun dels polígons prioritaris. S'expliquen casos d'èxit (com associacions d'altres comarques), els avantatges de constituir-se (subvencions, millora de serveis, representació unitària) i els passos necessaris. Es recull l'interès de les empreses.

A4. Suport tècnic i legal per a la constitució: Per a aquells polígons on hi ha prou interès, s'ofereix assistència per redactar estatuts, inscriure l'associació al registre corresponent, redactar un pla d'activitats inicial i establir un sistema de quotes o finançament. Es pot subcontractar un assessor legal o aprofitar recursos de la Diputació.

A5. Formació continuada per a les juntes directives: Un cop constituïdes les associacions, s'organitzen tallers formatius sobre: gestió d'un polígon (neteja, seguretat, manteniment), elaboració de sol·licituds de subvencions, negociació amb ajuntaments, implementació de comunitats energètiques, etc.

A6. Trobada anual d'associacions de polígons del Pla d'Urgell: Coordinat amb el P11 (Comunitat de Polígons), es convoca una jornada anual on participen les associacions ja existents i les de nova creació per compartir experiències, detectar necessitats comunes i plantejar projectes col·laboratius a escala comarcal.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de polígons sense associacionisme identificats a la diagnosi
- > Nombre de polígons on s'ha iniciat el procés de sensibilització
- > Nombre de noves associacions o comissions de treball constituïdes
- > Nombre de persones empresàries participants en les sessions de sensibilització
- > Grau de satisfacció de les empreses amb el suport rebut (enquesta)
- > Nombre de sessions formatives realitzades i persones formades
- > Participació en la trobada anual d'associacions

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell (coordinació i assignació de l'AODL)
- > Ajuntaments amb polígons prioritaris (cessió d'espais, col·laboració)
- > Diputació de Lleida (cessió de les dades de l'estudi i possible suport legal)
- > Agència de Desenvolupament Local (AODL com a dinamitzador)
- > Empreses dels polígons (participació activa)

Pressupost estimat

20.000€

Calendari

1r semestre 2027-2n semestre 2027

L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial

Objectiu 2.3. Impulsar l'atracció de noves indústries al territori

P13. Creació d'un catàleg i web de polígons – R11 i R12

Descripció

Es proposa crear un catàleg digital i una pàgina web específica. Amb la informació recollida (superfície de cada PAE, parcel·les disponibles, serveis existents, plànols, empreses instal·lades, contactes, etc.), es dissenyarà un portal dinàmic que promoció de manera activa el sòl industrial comarcal. L'objectiu és atraure noves inversions i facilitar la instal·lació d'empreses al territori, seguint models reconeguts com el Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE) de la Diputació de Barcelona, guies de promoció de PAE o catàlegs de sòl industrial d'altres administracions. Aquest projecte és complementari als P11 (creació de la comunitat de polígons) i P12 (foment de l'associacionisme), ja que el catàleg/web serà el principal instrument de màrqueting territorial, mentre que la comunitat de polígons i les associacions en garantiran la gestió i dinamització.

Objectius específics

- > Aprofitar el mapeig de la Diputació de Lleida per crear un catàleg digital detallat de tots els PAE de la comarca.
- > Dissenyar i posar en funcionament una pàgina web específica que reculli de manera unificada la informació de tots els polígons (superfície, parcel·les lliures, serveis, plànols, contactes).
- > Promocionar activament el sòl industrial disponible per atraure noves inversions empresarials.
- > Facilitar als inversors i a les empreses locals la cerca d'informació sobre localitzacions industrials.
- > Crear un sistema d'actualització periòdica de les dades, per mantenir la informació sempre vigent.
- > Vincular el web amb les eines de la Diputació de Lleida i d'altres administracions per evitar duplicitats.
- > Millorar la posició competitiva del Pla d'Urgell com a destinació industrial en el mercat català.

Activitats

A1. Recopilació, depuració i estructuració de la informació de la Diputació de Lleida: Un cop finalitzat l'estudi de la Diputació, el Consell Comarcal n'extreu les dades relatives al Pla d'Urgell (superfície, parcel·les, serveis, plànols, empreses instal·lades, contactes, etc.). Es depuren i s'estandarditzen en un format adequat per ser inclòs en un catàleg digital.

A2. Disseny i programació de la pàgina web de polígons: Es contracta un servei tècnic per desenvolupar un portal web (accessible des d'ordinador, tauleta i mòbil). El web ha d'incloure:

- Cerca per municipi, per nom de polígon o per tipus de servei.
- Fitxa individual de cada PAE: superfície, parcel·les disponibles, serveis (aigua, llum, gas, fibra òptica, seguretat, neteja, etc.), plànols, imatges, enllaç al cadastre i contacte de l'entitat gestora.
- Directori d'empreses instal·lades (opcional, per donar visibilitat al teixit productiu).
- Secció de promoció i notícies per difondre les oportunitats d'inversió.

A3. Creació del catàleg digital descarregable: A partir de les mateixes dades, s'elabora un document PDF interactiu (catàleg de sòl industrial) que es pugui descarregar des del web. El catàleg ha de ser atractiu visualment, amb gràfics, mapes i dades clau. Es pot publicar en català, castellà i anglès per arribar a inversors internacionals.

A4. Manteniment i actualització continuada: Es dissenya un protocol de manteniment que responsabilitzi el Consell Comarcal o una entitat gestora de l'actualització periòdica de les dades (alta de noves empreses, canvis en la

disponibilitat de parcel·les, noves inversions, etc.). Opcionalment, es pot integrar el web amb el sistema d'informació de la Diputació de Lleida per a l'actualització semiautomàtica.

A5. Campanya de difusió i promoció: Un cop enllestit el web, es realitza una campanya de difusió dirigida a:

- Inversors i empreses externes (a través d'anuncis digitals, presència fires d'inversió, xarxes socials professionals).
- Empreses locals i associacions (perquè utilitzin el web com a eina de promoció).
- Ajuntaments (perquè l'incorporin a les seves plataformes municipals).

Es difon el web també a través del Consell Comarcal i de les entitats de desenvolupament local.

Indicadors de seguiment

- > Obtenció de les dades de la Diputació abans de l'inici del projecte (fita prèvia)
- > Pàgina web de polígons dissenyada i en funcionament
- > Catàleg digital descarregable publicat
- > Nombre de visites al web (anual, objectiu >3.000 visites el primer any)
- > Nombre de sol·licituds d'informació rebudes a través del web
- > Temps d'actualització de les dades (objectiu: actualització trimestral)
- > Nivell de satisfacció dels usuaris (enquesta trimestral als visitants i a les empreses locals)
- > Augment de les consultes sobre sòl industrial per part d'inversors (en comparació amb l'any anterior al llançament del web)

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell (coordinació, gestió i actualització continuada)
- > Diputació de Lleida (cessió de les dades de l'estudi i suport tècnic/legal, incloent-hi accés a eines com el "Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE)" o altres sistemes d'informació)
- > Ajuntaments amb PAE (validació de dades locals i difusió del web)
- > Diputació de Barcelona (referència de bones pràctiques)
- > Oficines de desenvolupament local – ODL (difusió promocional)

Pressupost estimat

25.000€

Calendari

Segon semestre 2029-1r semestre 2030

L.E.3.

**Un Pla d'Urgell territorialment
accessible i connectat**

L.E.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat

Objectiu 3.1. Millorar l'accés a l'habitatge assequible com a factor clau per a l'arrelament poblacional i la dinamització econòmica del Pla d'Urgell

P14. Programa comarcal per a l'accés a l'habitatge vinculat a l'activitat econòmica- R13

Descripció

El programa té per objectiu facilitar l'accés a l'habitatge assequible com a factor clau per a l'arrelament de població activa i la dinamització econòmica del Pla d'Urgell. Mitjançant la mobilització d'habitatges buits, la rehabilitació del parc existent, el reforç de la borsa comarcal d'habitatge i la coordinació amb empreses del territori, es vol garantir que les persones treballadores (especialment joves, professionals contractats i nous residents vinculats a l'activitat econòmica) puguin trobar un lloc on viure en condicions assequibles, afavorint la retenció de talent i la competitivitat empresarial.

L'accés a l'habitatge assequible es configura com un dels principals condicionants per a l'arrelament de població activa i la consolidació del teixit productiu al Pla d'Urgell. L'enquesta de qualitat de vida ho confirma: el 48,2% de la població valora negativament l'oferta d'habitatge de lloguer assequible, i només l'1,9% la considera molt bona. Aquesta percepció de manca d'habitatge disponible afecta directament la capacitat de les empreses per contractar i retenir talent, especialment en sectors amb necessitat de relleu generacional.

El diagnòstic territorial mostra un predomini del sòl no urbanitzable (93,68%) i una distribució desigual del parc d'habitatges, amb municipis petits que presenten percentatges significatius d'habitatges buits. Segons la Guia d'habitatges buits als municipis rurals, municipis com Ivars d'Urgell (19,9%), Vilanova de Bellpuig (15,2%) o Miralcamp (12,9%) tenen bosses importants d'habitatges desocupats que podrien mobilitzar-se.

Paral·lelament, el DAFO del Pla Estratègic identifica com a repte la manca d'habitatge assequible per a joves i persones treballadores, i la necessitat d'articular polítiques d'habitatge vinculades a les polítiques d'ocupació. La relació entre ocupació i habitatge és intrínseca: un lloc de treball estable facilita l'accés a un habitatge digne, i un habitatge adequat millora la productivitat i la qualitat de vida, facilitant la cerca i el manteniment d'una feina.

En aquest context, el programa planteja actuar no només des de la promoció de nova construcció, sinó especialment des de l'activació, rehabilitació i millor gestió del parc existent, vinculant-ho a les necessitats del teixit productiu.

Objectius específics

- > Diagnosticar el parc d'habitatge disponible a la comarca, identificant habitatges buits susceptibles de ser rehabilitats i posats al mercat de lloguer assequible
- > Reforçar i ampliar la borsa comarcal d'habitatge com a eina activa de suport a l'activitat econòmica i l'ocupació.
- > Oferir acompanyament tècnic a propietaris per a la rehabilitació d'habitatges buits i la seva posada a disposició de persones treballadores.
- > Coordinar-se amb empreses del territori per detectar necessitats residencials vinculades a processos de contractació i oferir solucions adaptades.
- > Prioritzar l'accés a l'habitatge per a col·lectius vinculats a l'activitat econòmica: joves incorporats al mercat

laboral, professionals contractats per empreses locals, persones migrades amb oferta de treball, etc.

- > Generar ocupació en el sector de la construcció i rehabilitació mitjançant les actuacions de millora del parc d'habitatges.

Activitats

A1. Diagnosi del parc d'habitatge disponible: Actualització i aprofundiment de la diagnosi existent per identificar habitatges buits susceptibles de rehabilitació, detectar edificis infrautilitzats, analitzar la distribució territorial de l'oferta i la demanda, i prioritzar municipis amb major necessitat d'actuació (atenció especial a municipis amb alt percentatge d'habitatges buits segons la Guia d'habitatges buits)

A2. Reforç i ampliació de la borsa comarcal d'habitatge: Continuïtat i intensificació de la campanya de captació d'habitatges buits, millora de la difusió i accessibilitat de la borsa (web, finestra única), i creació d'un servei d'intermediació que connecti propietaris amb persones treballadores demandants d'habitatge.

A3. Programa d'acompanyament a la rehabilitació d'habitatges buits: Assessorament tècnic a propietaris per a la rehabilitació d'habitatges, informació i suport en la tramitació d'ajuts públics (Next Generation, programes de la Generalitat, Diputació), i coordinació amb ajuntaments per agilitzar llicències i tràmits urbanístics.

A4. Coordinació amb empreses i agents econòmics: Reunions periòdiques amb empreses, AGRUPEM i altres agents econòmics per identificar necessitats residencials vinculades a processos de contractació, oferir informació sobre els recursos disponibles (borsa, ajuts a la rehabilitació), i detectar barreres que dificulten la incorporació de professionals per manca d'habitatge.

A5. Borsa de treball per a la rehabilitació: Creació d'una borsa de professionals del sector de la construcció i rehabilitació (paletes, electricistes, lampistes, etc.) vinculada al programa, per facilitar a propietaris l'accés a mà d'obra qualificada i, alhora, generar oportunitats d'ocupació local.

A6. Campanya de sensibilització "Habitatge per al foment del treball": Accions de comunicació dirigides a propietaris d'habitatges buits per sensibilitzar sobre els beneficis de posar els habitatges a disposició de persones treballadores (ingressos segurs, rehabilitació subvencionada, contribució al desenvolupament local), i a empreses perquè coneguin els recursos disponibles.

Indicadors de seguiment

- > Nombre d'habitatges buits identificats a la diagnosi
- > Nombre d'habitatges incorporats a la borsa comarcal
- > Nombre de contractes de lloguer formalitzats a través de la borsa
- > Nombre de propietaris assessorats per a la rehabilitació
- > Nombre d'habitatges rehabilitats amb suport del programa

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments
- > Agrupació empresarial AGRUPEM

- > Oficina d'Habitatge de la Diputació de Lleida
- > Agència de l'Habitatge de Catalunya
- > Serveis socials comarcals

Pressupost estimat

20.000€ (Possible finançament amb el programa PROA)

Calendari

2n semestre 2026-2n semestre 2027

L.E.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat

Objectiu 3.2. Fomentar la mobilitat sostenible i la connectivitat territorial per garantir l'accés a l'ocupació i als serveis

P15. Pla de mobilitat inter i intracomarcal – R14 i R15

Descripció

El Pla de mobilitat inter i intracomarcal és un projecte estratègic que té per objectiu analitzar, planificar i millorar la mobilitat de les persones al Pla d'Urgell, tant en els desplaçaments dins de la comarca (intracomarcals) com cap a fora (intercomarcals), amb especial atenció a la mobilitat laboral i l'accés als polígons d'activitat econòmica. El pla combina una diagnosi detallada dels fluxos de desplaçament, la creació d'espais de governança de la mobilitat, el disseny de solucions adaptades a les necessitats detectades (incloent-hi mobilitat a demanda) i una campanya de promoció del transport públic i la mobilitat sostenible.

Els resultats de l'enquesta de qualitat de vida situen la mobilitat com un dels principals reptes del Pla d'Urgell. El transport públic és el segon servei que la ciutadania considera més necessari reforçar (28,0%), només per darrere de l'atenció sanitària. Quan es pregunta què es troba a faltar a la comarca, apareixen reiteradament les mancances en connexions i horaris de bus i tren. Més de la meitat de la població declara no utilitzar mai el transport públic (55,2%), fet que evidencia una elevada dependència del vehicle privat.

Aquesta situació impacta tant en la mobilitat intracomarcal (entre municipis de la comarca) com en la mobilitat intercomarcal (desplaçaments cap a Lleida, Tàrraga o altres pols sanitaris i econòmics). Les dades de contractació mostren, a més, que una part significativa dels llocs de treball generats a la comarca són coberts per persones residents fora del Pla d'Urgell (especialment de Lleida ciutat), i viceversa, molts residents de la comarca treballen fora.

Pel que fa específicament a la mobilitat laboral, els polígons d'activitat econòmica concentren bona part de l'ocupació industrial i logística de la comarca, però sovint presenten dificultats d'accés en transport públic, especialment en horaris de canvi de torn o per a persones que no disposen de vehicle privat. Aquesta manca d'accessibilitat pot esdevenir una barrera per a l'ocupació de col·lectius vulnerables i per a la competitivitat de les empreses.

En aquest context, es justifica l'impuls d'un Pla de mobilitat sostenible que analitzi els fluxos reals de desplaçament, millori la connectivitat interna entre municipis, reforci les connexions externes amb territoris veïns i abordi específicament l'accés als polígons industrials, reduint la dependència del vehicle privat i afavorint la cohesió territorial i l'accés a l'ocupació i als serveis.

Objectius específics

- > Realitzar una diagnosi integral dels fluxos de mobilitat a la comarca (laborals, educatius, sanitaris, d'oci), tant interns com externs.
- > Crear una taula comarcal de mobilitat amb dimensió intercomarcal que integri ajuntaments, Consell Comarcal, empreses i operadors de transport.
- > Dissenyar un pla de millora de la mobilitat intracomarcal que inclogui solucions adaptades a les necessitats detectades (mobilitat a demanda, ajust d'horaris, etc.)
- > Abordar específicament la mobilitat als polígons industrials, garantint l'accés de les persones treballadores als centres de treball.

- > Millorar les connexions intercomarcals amb els principals pols sanitaris, educatius i econòmics (Lleida, Tàrrrega, etc.)
- > Promoure l'ús del transport públic i la mobilitat sostenible mitjançant una campanya de comunicació i sensibilització.

Activitats

A1. Diagnosi integral de la mobilitat: Anàlisi detallada dels fluxos de desplaçaments laborals, educatius, sanitaris i d'oci, mitjançant l'explotació de dades existents (enquesta de qualitat de vida, dades de contractació, enquestes específiques), identificació de fluxos cap a fora de la comarca, detecció de municipis amb menor connectivitat, i mapatge de franges horàries crítiques.

A2. Creació de la taula comarcal de mobilitat: Constitució d'un grup de treball estable amb participació del Consell Comarcal, ajuntaments, operadors de transport (bus, tren), empreses del territori (especialment les ubicades als polígons) i agents socials, per analitzar problemàtiques, proposar solucions i fer seguiment de les actuacions.

A3. Estudi específic de mobilitat als polígons industrials: Anàlisi detallada de l'accessibilitat als polígons d'activitat econòmica de la comarca, identificant els fluxos de treballadors (origen-destinació, horaris, mitjans de transport utilitzats), les mancances en transport públic i les necessitats no cobertes, a partir de les dades recollides a la diagnosi de polígons de la Diputació de Lleida i d'enquestes específiques a empreses i treballadors.

A4. Disseny de solucions per a la mobilitat als polígons: A partir de l'estudi, elaboració de propostes concretes per millorar l'accés als polígons: línies de bus llançadora des de l'estació de tren o des dels municipis propers, ajust d'horaris de transport públic als canvis de torn, promoció del cotxe compartit (creació d'una app o plataforma comarcal), millora de la senyalització i condicionament d'accessos per a vianants i bicicletes, i habilitació d'aparcaments segurs per a bicicletes.

A5. Pla de millora de la mobilitat intracomarcal: Disseny de solucions per millorar la connectivitat interna entre municipis, incloent-hi l'estudi de viabilitat d'un sistema de mobilitat a demanda (minibus adaptat a necessitats concretes), l'ajust d'horaris de les línies regulars en funció de les necessitats detectades, i la coordinació amb rutes escolars per optimitzar recursos.

A6. Pla de millora de la mobilitat intercomarcal: Anàlisi de les connexions amb territoris veïns (Lleida, Tàrrrega, etc.) i proposta de millores en freqüències, horaris i connexions per garantir l'accés a serveis sanitaris, educatius i econòmics no disponibles a la comarca.

A7. Campanya de comunicació i promoció del transport públic: Elaboració i desplegament d'una campanya informativa per donar a conèixer els serveis de transport disponibles, promoure l'ús del transport públic i la mobilitat sostenible, i sensibilitzar sobre els beneficis individuals i col·lectius de reduir l'ús del vehicle privat.

Indicadors de seguiment

- > Diagnosi de mobilitat finalitzada
- > Nombre de sessions de la taula comarcal de mobilitat
- > Nombre d'empreses participants a la taula
- > Estudi de mobilitat als polígons realitzat
- > Nombre de propostes de millora per a polígons identificades
- > Nombre de mesures implementades (de les proposades)
- > Increment de l'ús del transport públic en horari laboral
- > Nombre d'accions de la campanya de comunicació realitzades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments
- > Operadors de transport
- > Agrupació empresarial AGRUPEM
- > Empreses ubicades als polígons
- > Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

Pressupost estimat

45.000€ (Possible finançament AODL/MITECO)

Calendari

2n semestre 2027-2n semestre 2030

L.E.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat

Objectiu 3.3. Optimització dels serveis públics de la comarca

P16. Programa comarcal de formació i assessorament en gestió de residus i ecodisseny – R16

Descripció

Aquest programa té com a finalitat millorar la gestió de residus a la comarca del Pla d'Urgell mitjançant la formació de persones aturades i l'assessorament a empreses, generant així oportunitats d'ocupació i millorant la competitivitat del teixit productiu. Partint de la diagnosi que la ciutadania valora amb un 6,6 sobre 10 el servei de recollida i que existeix un marge de millora en la recollida selectiva, el programa aposta per capacitar professionals locals (gestors de residus, tècnics en ecodisseny, assessors ambientals) que puguin donar suport tant als ajuntaments com a les empreses.

L'activitat principal consisteix en un itinerari formatiu en gestió de residus i ecodisseny, seguit d'un servei d'assessorament gratuït a empreses per millorar la seva gestió de residus, reduir costos i complir amb la normativa. D'aquesta manera, es fomenta l'autoocupació (persones que creen el seu propi servei d'assessorament) i la contractació per part dels ajuntaments i empreses. El programa es coordina amb el Consell Comarcal, el SOC, l'Agència de Residus i entitats del sector.

Objectius específics

- > Formar 20 persones en gestió de residus, ecodisseny i assessorament ambiental (curs certificat).
- > Inserir laboralment almenys 12 persones en els 12 mesos següents (ajuntaments, empreses de gestió, autoocupació).
- > Assessorar 30 empreses de la comarca per millorar la seva gestió de residus i reduir el rebuig.
- > Crear 5 noves iniciatives d'autoocupació (assessorament, ecodisseny, punts de reparació/reutilització).
- > Augmentar el percentatge de recollida selectiva en els municipis on s'implementi l'assessorament a comerços i indústries.

Activitats

A1. Formació especialitzada en gestió de residus i ecodisseny: Disseny i execució d'un curs de 120 hores (presencial + pràctiques) amb els mòduls següents:

- Normativa de residus i economia circular.
 - Ecodisseny de productes i envasos (com reduir residus des de l'origen).
 - Gestió pràctica de residus municipals i industrials (separació, logística, tractament).
 - Tècniques d'assessorament a empreses (auditoria de residus, pla de millora, comunicació).
 - Emprenedoria en l'àmbit dels residus (reparació, reutilització, reciclatge comunitari).
- El curs inclou pràctiques en empreses o ajuntaments. Es realitza a Mollerussa amb desplaçaments a diferents municipis.

A2. Servei d'assessorament a empreses: Un cop formades les persones, es posa en marxa un servei gratuït d'assessorament adreçat a pimes, comerços i indústries agroalimentàries del Pla d'Urgell. L'assessorament inclou:

- Auditoria inicial de residus generats.
- Propostes per reduir envasos, millorar la separació i implementar ecodisseny.
- Acompanyament per complir amb la Llei de residus i obtenir segells de sostenibilitat.

- Suport per a la contractació de persones formades del programa. L'assessorament el realitzen les persones titulades del curs (amb supervisió), generant una experiència laboral real.

A3. Borsa de treball i acompanyament a la inserció: Creació d'una borsa de professionals especialitzats en gestió de residus i ecodisseny. Convenis amb ajuntaments (per millorar la gestió municipal de residus) i amb empreses de gestió de residus (per contractar tècnics de camp). Acompanyament individualitzat per a la inserció: elaboració de currículums, preparació d'entrevistes, seguiment.

A4. Suport a l'autoocupació: Convocatòria de microsubvencions (fins a 4.000 € per projecte) perquè persones formades puguin crear:

- Petites consultories d'assessorament ambiental local.
 - Tallers de reparació i reutilització (electrodomèstics, mobles, roba).
 - Punts comunitaris de recollida selectiva gestionats per cooperatives.
- S'ofereix acompanyament per a la creació del pla de negoci i accés a finançament.

A5. Campanya de sensibilització i captació d'empreses: Jornades i materials informatius per donar a conèixer el servei d'assessorament entre el teixit empresarial. Creació d'un distintiu "Empresa circular del Pla d'Urgell" per a aquelles que millorin significativament la seva gestió de residus. Coordinació amb els ajuntaments per arribar a comerços de proximitat.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de persones formades (20).
- > Percentatge d'inserció laboral als 6 i 12 mesos (objectiu 60%).
- > Nombre d'empreses assessorades (30).
- > Nombre de noves autoocupacions creades (5).
- > Reducció de residus (kg) o augment del reciclatge en les empreses assessorades.
- > Satisfacció de les persones formades i de les empreses (enquesta).
- > Millora de la valoració ciutadana del servei de residus (a llarg termini).

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments
- > Agència de residus

Pressupost estimat

52.000€

Calendari

2n semestre 2028-2n semestre 2029

L.E.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat

Objectiu 3.3. Optimització dels serveis públics de la comarca

P17. Programa comarcal d'atracció i fidelització de professionals sanitaris – R17

Descripció

El programa té per objectiu reforçar l'atractiu del Pla d'Urgell com a destinació laboral per a professionals sanitaris, mitjançant mesures complementàries als incentius econòmics ja existents, vinculades a l'habitatge, l'acollida personal i familiar, la integració comunitària i el desenvolupament professional. El programa no interfereix en les competències sanitàries pròpies del Departament de Salut, sinó que actua sobre els factors territorials que poden facilitar la decisió d'establir-s'hi i la permanència a llarg termini.

L'enquesta de qualitat de vida del Pla d'Urgell situa el reforç dels serveis sanitaris com la principal prioritat de la ciutadania, molt per sobre de la resta de serveis públics. Aquesta percepció respon a una realitat objectiva i preocupant: l'ABS Pla d'Urgell és la sisena àrea de salut de Catalunya amb més pacients assignats per metge, i actualment només compta amb una cobertura del 45% de les places de metges necessàries. Aquesta manca de professionals comporta situacions crítiques, amb municipis que arriben a estar fins a quinze dies sense metge i una pèrdua generalitzada d'hores d'assistència als consultoris locals. Aquesta realitat és compartida per molts territoris rurals: a Catalunya, un de cada cinc equips d'atenció primària (74 EAP) presenta dificultats per cobrir places de metges i infermers, i tots ells es troben en l'àmbit rural.

El Departament de Salut va posar en marxa el gener de 2024 un Pla d'ocupació de places de difícil cobertura en l'àmbit rural, que inclou incentius econòmics que poden arribar als 7.395 euros anuals per a metges de família i pediatres, i als 5.865 euros per a infermeres i treballadores socials. El pla té un impacte global d'11,5 milions d'euros anuals.

Malgrat aquests incentius, el propi Departament de Salut reconeix que la fidelització no depèn únicament del salari, i que cal treballar mesures vinculades al projecte professional (formació continuada, investigació, conciliació) i al projecte personal (habitatge, mobilitat, ocupació de la unitat familiar, places escolars). En aquest sentit, el director general de Professionals de Salut ha assenyalat que la implicació del món local "és clau" per oferir un projecte personal motivador, i que la idea seria que cada municipi disposés d'un "pack d'acollida" que faciliti la captació de talent.

El Pla d'Urgell, amb una taxa d'atur moderada però un índex de sobreenvelliment superior a la mitjana catalana, necessita garantir la presència de professionals sanitaris per mantenir la qualitat de vida de la seva població. En aquest context, el Consell Comarcal pot jugar un paper actiu complementant les polítiques de Salut amb mesures territorials que facilitin l'arrelament dels professionals i les seves famílies.

Objectius específics

- > Identificar els centres sanitaris de la comarca amb major dificultat de cobertura i les necessitats específiques de professionals.
- > Facilitar l'accés a habitatge assequible per a professionals sanitaris que s'incorporin a la comarca.
- > Oferir un servei d'acollida personalitzat que faciliti la integració social i comunitària dels professionals i les seves famílies.
- > Donar suport al desenvolupament professional continuat mitjançant col·laboracions amb centres formatius i

de recerca.

- > Coordinar-se amb el Departament de Salut i els ajuntaments per alinear els esforços i maximitzar l'impacte de les mesures.

Activitats

A1. Diagnosi de necessitats de cobertura sanitària: Identificació dels centres d'atenció primària i consultoris locals amb major dificultat de cobertura, anàlisi de les rotacions i estabilitat dels professionals, i coordinació amb el Departament de Salut i l'ICS per conèixer les previsions de necessitats futures.

A2. Programa d'habitatge per a professionals sanitaris: Identificació d'habitatges municipals disponibles o susceptibles de rehabilitació, creació d'una borsa d'habitatge específica per a professionals sanitaris, i definició d'un model de cessió temporal vinculada a l'exercici professional (lloguer assequible, cessió temporal, etc.)

A3. Servei d'acollida i integració personal i familiar: Implementació d'un servei d'acollida que faciliti la integració social i comunitària dels professionals que s'incorporen, oferint suport en tràmits administratius (escoles, matrícules, serveis), connectant amb xarxes i entitats locals, i promovent activitats socials i culturals per afavorir l'arrelament.

A4. Suport al desenvolupament professional continuat: Col·laboració amb centres formatius, hospitals de referència i societats científiques per facilitar l'accés a formació continuada i especialitzacions, així com la connexió amb altres professionals del sistema per combatre l'aïllament professional, un dels principals factors de desgast.

A5. Coordinació amb ajuntaments i agents del territori: Treball en xarxa amb els ajuntaments de la comarca per unificar criteris, compartir recursos i oferir una imatge coordinada del territori com a destinació atractiva per a professionals sanitaris, aprofitant iniciatives com l'Estatut de Municipis Rurals.

A6. Campanya de promoció del Pla d'Urgell com a destinació professional: Elaboració de materials informatius que presentin els actius del territori (qualitat de vida, proximitat, serveis, oportunitats professionals) per atraure professionals, en col·laboració amb el Departament de Salut i les entitats municipalistes.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de centres sanitaris amb dificultats de cobertura identificats
- > Nombre d'habitatges disponibles per a professionals sanitaris
- > Nombre de professionals acollits mitjançant el servei d'integració
- > Grau de satisfacció dels professionals participants
- > Taxa de rotació dels professionals als centres de la comarca
- > Nombre d'accions formatives i de suport professional realitzades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments
- > CatSalut
- > Departament de Salut/ICS

Pressupost estimat

25.000€ (Possible finançament programa PROA)

Calendari

Segon semestre 2026 – 2n semestre 2027

L.E.4.

**Un Pla d'Urgell cohesionat
socialment i amb identitat**

L.E.4. Un Pla d'Urgell cohesionat socialment i amb identitat

Objectiu 4.1. Reforçar la cohesió social i la identitat comarcal mitjançant la cultura, la participació i projectes de dinamització territorial

P18. Programa comarcal de detecció de la solitud no desitjada i impuls del sector de les cures – R17, R18

Descripció

El programa té com a finalitat abordar la solitud no desitjada a la comarca, especialment entre la gent gran, alhora que genera oportunitats d'ocupació i formació en el sector de les cures. A partir de la detecció de persones en situació de vulnerabilitat, es dissenyen itineraris formatius específics (atenció domiciliària, acompanyament emocional, gestió de la dependència) adreçats a persones aturades o en transició laboral, prioritzant col·lectius amb dificultats d'inserció (dones majors de 45 anys, joves sense qualificació, etc.). D'aquesta manera, es cobreixen necessitats socials reals amb professionals locals formats, es redueix l'aïllament de la gent gran i es crea feina arrelada al territori.

El Pla d'Urgell presenta un índex d'envelliment del 132,3% (inferior al català) però un sobreenvelliment superior (17,5% vs 15,2%), cosa que incrementa el risc de solitud no desitjada i dependència. Alhora, el sector de les cures és un àmbit amb dèficit de professionals qualificats a les zones rurals. El programa aprofita aquesta oportunitat per formar persones aturades i inserir-les laboralment en els propis municipis, mitjançant convenis amb ajuntaments, serveis d'ajuda a domicili i residències, i fomentant l'autoocupació (petites cooperatives de cures comunitàries).

Objectius específics

- > Formar 30 persones en cures bàsiques, atenció domiciliària i acompanyament a persones grans (curs certificat).
- > Inserir laboralment almenys 20 persones als 6 mesos de finalitzar la formació (ajuntaments, empreses del sector, autoocupació).
- > Detectar i atendre 100 persones en situació de solitud no desitjada que rebran acompanyament de les persones formades.
- > Crear 3 noves iniciatives d'autoocupació (cooperatives de cures, serveis de companyia, bancs de temps).
- > Reduir en un 20% la sensació de solitud en les persones ateses (avaluació amb escales validades).

Activitats

- > **A1. Mapa comarcal de la solitud no desitjada i detecció de necessitats de cures:** Creuament de dades del padró, serveis socials i centres de salut per identificar persones grans en situació de risc. Aquest mapa no només servirà per a l'acompanyament, sinó també per dimensionar la demanda potencial de professionals de cures a cada municipi.
- > **A2. Itinerari formatiu en cures i atenció domiciliària (certificat):** Disseny i execució d'un curs de 150 hores (teoria + pràctiques) amb mòduls:
 - Atenció bàsica a la persona gran (higiene, mobilitat, alimentació).
 - Acompanyament emocional i detecció de solitud.
 - Gestió de la llar i suport en tasques quotidianes.
 - Primer auxilis i prevenció de riscos.
 - Comunicació i habilitats socials.
- > **A3. Sistema d'acompanyament comunitari (pilot remunerat):** Les persones formades realitzen un programa pilot de 3 mesos (amb beca o contracte pràctiques) on apliquen els aprenentatges: trucades setmanals, visites

domiciliàries, activitats intergeneracionals. Aquest pilot permet acumular experiència laboral i demostrar la seva vàlua per a futures contractacions.

- > **A4. Borsa de treball i convenis amb ajuntaments i empreses:** Creació d'una borsa comarcal de professionals de cures. Convenis amb els ajuntaments perquè incorporin personal format en el servei d'ajuda a domicili. Convenis amb residències i centres de dia. Suport a la creació de cooperatives de cures comunitàries (autoocupació) amb assessorament legal i financer.
- > **A5. Campanya de sensibilització i corresponsabilitat social:** Difusió a la comarca sobre la solitud no desitjada i el valor de les cures com a ocupació digna. Jornades als municipis per captar persones interessades en la formació i per visibilitzar les sortides professionals.

Indicadors de seguiment

- > Mapa comarcal elaborat i actualitzat anualment.
- > Nombre de persones formades (30).
- > Percentatge d'inserció laboral als 6 mesos (objectiu >65%).
- > Nombre de persones grans ateses en el programa d'acompanyament (100).
- > Nombre de noves autoocupacions (3).
- > Reducció de la sensació de solitud (escala pre/post).
- > Satisfacció de les persones usuàries i de les persones formades.

ODS

Actors responsables de l'execució

- > CC
- > Ajuntaments de la comarca
- > Serveis socials comarcals i municipals
- > SOC
- > Departament de Salut

Pressupost estimat

48.000€

Calendari

Segon Semestre 2026 - 2n semestre 2027

L.E.4. Un Pla d'Urgell cohesionat socialment i amb identitat

Objectiu 4.1. Reforçar la cohesió social i la identitat comarcal mitjançant la cultura, la participació i projectes de dinamització territorial

P19. 40 anys de la comarca del Pla d'Urgell – R9, R19, R20

Descripció

El projecte "40 anys de la comarca del Pla d'Urgell" neix amb la voluntat de reforçar la identitat comarcal, la cultura i la projecció externa del territori, aprofitant la data del 2028 com a palanca d'activació. Més enllà de la celebració, el projecte es planteja com un projecte tractor que connecta amb la resta de línies estratègiques del Pla: ocupació, empresa i territori.

L'objectiu no és crear nous esdeveniments aïllats, sinó potenciar i donar protagonisme a les fires i activitats ja existents als diferents municipis (Fira de la Poma de Barbens, Fira de l'Agricultura de Bell-lloc d'Urgell, etc.), coordinant-les en una programació comarcal conjunta que les promocióni arreu del territori i enforteixi el sentiment de pertinença. El projecte inclou, a més, accions de proximitat institucional, jornades temàtiques alineades amb els objectius del Pla Estratègic i una estratègia de comunicació per posicionar el Pla d'Urgell com a territori atractiu per viure, treballar i emprendre.

Objectius específics

- > Enfortir el sentiment de pertinença comarcal mitjançant una programació conjunta i coordinada que posi en valor les fires, festes i activitats dels diferents municipis
- > Apropar el Consell Comarcal a la ciutadania i als agents locals
- > Donar a conèixer els serveis i recursos comarcals en matèria d'ocupació, formació i empresa, especialment entre col·lectius amb menys accés (joves, aturats, persones emprenedores)
- > Projectar una imatge atractiva i cohesionada del Pla d'Urgell cap enfora, mitjançant una campanya digital i accions de visibilitat territorial

Activitats

- **A1. Visites institucionals als municipis:** calendari de visites als 16 municipis amb sessions informatives sobre serveis comarcals i trobades obertes a la ciutadania (2027-2028).
- **A2. Sessions informatives d'ocupació i empresa:** xerrades en diferents punts de la comarca per apropar programes d'ocupació, formació i empenedoria a persones aturades, joves i empreses.
- **A3. Fira agrària comarcal:** potenciació de fires existents amb parades de proximitat, xerrades sobre relleu generacional i accés a la terra, i visites a projectes agraris actius (connecta amb P2).
- **A4. Fira d'oficis comarcal:** fira amb tallers pràctics i demostracions per visibilitzar oportunitats en oficis tradicionals i tècnics, dirigida a joves i famílies (connecta amb P3).
- **A5. Campanya digital de promoció territorial:** estratègia de comunicació amb continguts audiovisuals i xarxes socials per posicionar el Pla d'Urgell com a territori atractiu.
- **A5. Instal·lació de càmeres comarcals a TV3:** infraestructura per garantir presència habitual de la comarca a l'espai meteorològic de TV3, reforçant visibilitat territorial.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de visites institucionals realitzades a municipis

- > Nombre de sessions informatives d'ocupació i empresa realitzades
- > Nombre d'assistents a les diferents fires

ODS

Actors responsables de l'execució

- > CC
- > Ajuntaments
- > Centres educatius i de FP
- > Mitjans de comunicació locals i comarcals
- > SOC
- > TV3

Pressupost estimat

25.000€ (AODL)

Calendari

2n semestre 2027 – 2n semestre 2028 (amb desplegament intensiu el 2028 (any de celebració))

L.E.4. Un Pla d'Urgell cohesionat socialment i amb identitat

Objectiu 4.1. Reforçar la cohesió social i la identitat comarcal mitjançant la cultura, la participació i projectes de dinamització territorial

P20. Sistema cultural comarcal 360 del Pla d'Urgell – R20

Descripció

El programa té per finalitat conèixer en profunditat el teixit laboral cultural del Pla d'Urgell, identificar les necessitats de formació i professionalització del sector, i dissenyar accions concretes per a la creació d'ocupació de qualitat en l'àmbit cultural. Es parteix d'una realitat: la cultura és una de les principals mancances assenyalades per la ciutadania (especialment en municipis petits i entre joves), però alhora és un sector amb potencial per generar llocs de treball (gestió cultural, dinamització, tècnics de so i llum, manteniment de patrimoni, guies turístics, etc.) que actualment no està prou diagnosticat ni format.

El programa es desenvolupa en tres fases: 1) Diagnosi ocupacional (mapatge de llocs de treball, perfils professionals, temporals, mancances de formació, borses de treball no cobertes); 2) Itineraris formatius específics per cobrir les necessitats detectades, adreçats a persones aturades o en transició laboral; 3) Inserció laboral i suport a l'autoocupació (creació de microempreses culturals, cooperatives de gestió d'activitats, etc.). Tot això coordinat amb els ajuntaments, entitats culturals i el SOC.

Objectius específics

- > Realitzar una diagnosi detallada de l'ocupació cultural a la comarca: nombre de treballadors, perfils (gestors, tècnics, artistes, dinamitzadors, etc.), temporalitat, necessitats de formació i dificultats per cobrir places.
- > Formar 25 persones en perfils culturals demandats (gestió d'agendes culturals, tècnica d'esdeveniments, dinamització comunitària, patrimoni, etc.).
- > Inserir laboralment almenys 15 persones als 12 mesos (ajuntaments, entitats, autoocupació).
- > Crear 4 noves iniciatives d'autoocupació en l'àmbit cultural (empreses de serveis culturals, guies turístics, gestores d'activitats).
- > Millorar la professionalització del sector cultural comarcal reduint la temporalitat i la precarietat.

Activitats

A1. Diagnosi ocupacional del sector cultural del Pla d'Urgell: Recopilació de dades: quantes persones treballen en cultura (per municipis, per perfil, per tipus de contracte, per dedicació). S'inclouen: personal d'ajuntaments (cases de cultura, biblioteques, museus), tècnics de so/llum, monitors d'activitats culturals, guies turístics, artistes i creadors locals, personal de manteniment de patrimoni, etc. Es realitzen enquestes a entitats culturals i ajuntaments.

S'identifiquen: places no cobertes, dificultats de reclutament, necessitats formatives, bretxes de gènere o edat. Es lliura un informe comarcal d'ocupació cultural amb recomanacions.

A2. Disseny i execució d'itineraris formatius específics: A partir de la diagnosi, es dissenyen 2-3 cursos pràctics (entre 80 i 120 hores cadascun) per cobrir les mancances detectades. Exemples possibles:

- Gestió d'agendes culturals i comunicació (per a tècnics municipals o persones aturades).
- Tècnica d'esdeveniments culturals (so, llum, muntatge, seguretat).
- Dinamització comunitària i intercultural (per a activitats de cohesió).
- Guia de patrimoni natural i cultural del Pla d'Urgell.

Els cursos es realitzen en diferents municipis, amb pràctiques garantides en ajuntaments o entitats.

A3. Borsa de treball cultural comarcal i acompanyament a la inserció: Creació d'una borsa de professionals culturals locals (gestors, tècnics, dinamitzadors, guies) accessible a ajuntaments i entitats. Convenis amb els ajuntaments per contractar personal format en la gestió d'activitats culturals. Suport a la creació de petites empreses de serveis culturals (autoocupació) amb assessorament legal i financer.

A4. Programa pilot de professionalització: Selecció de 3 municipis amb més dificultats per oferir activitat cultural estable. S'hi assigna una persona formada (amb beca o contracte temporal) durant 6 mesos per dinamitzar l'agenda cultural, coordinar voluntaris i generar activitats intergeneracionals. Avaluació de l'impacte en la participació i la cohesió.

A5. Campanya de sensibilització sobre l'ocupació cultural: Jornades als municipis per explicar les sortides professionals en cultura. Difusió dels resultats de la diagnosi. Creació d'un segell "Cultura Professionalitzada" per als ajuntaments que contractin personal format.

Indicadors de seguiment

- > Diagnosi ocupacional realitzada i publicada.
- > Nombre de persones formades (25).
- > Percentatge d'inserció laboral als 6 i 12 mesos (objectiu 60%).
- > Nombre de noves autoocupacions creades (4).
- > Nombre d'ajuntaments que contracten personal cultural format.
- > Reducció de queixes ciutadanes per manca d'oferta cultural (enquesta de qualitat de vida).
- > Satisfacció de les persones formades i dels ajuntaments participants.

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal
- > Ajuntaments
- > Centres Educatius
- > Entitats Culturals i Associacions
- > Departament de Turisme
- > Oficina de Català del Pla d'Urgell
- > Diputació de Lleida

Pressupost estimat

50.000€

Calendari

Segon semestre 2027 – 2n semestre 2030

L.E.5.

**Un Pla d'Urgell ben governat i que
avança cap a la concertació
territorial**

L.E.5. Un Pla d'Urgell ben governat i que avança cap a la concertació territorial

Objectiu 5.1. Consolidar un model de governança participativa i eficient que permeti al Consell Comarcal i els agents del territori avançar cap a la concertació de les PAO.

P21. Pla comarcal per a la concertació de les polítiques actives d'ocupació— R21; R22; R23

Descripció

El projecte té per objectiu avançar cap a un model de concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació (PAO) al Pla d'Urgell, en el marc del desplegament normatiu de la Llei 3/2023 i de l'Ordre EMT/69/2024. Mitjançant la creació d'una estructura de governança estable, l'elaboració d'un acord territorial amb els agents clau, la prioritització dels serveis a concertar i el dimensionament tècnic i financer necessari, es vol assolir un conveni interadministratiu amb el SOC que garanteixi un finançament estable i una gestió més eficient i adaptada a les necessitats del territori.

El Pla d'Urgell compta amb una trajectòria sòlida en l'execució de programes ocupacionals del SOC, amb resultats destacats en els darrers anys. Entre el 2022 i el 2024, el Consell Comarcal i els ajuntaments de la comarca han gestionat prop de 8 milions d'euros en programes com Orienta, Treball i Formació (EELL, Joves Tutelats, ACOL), Campanya Agrària, Integral Plus (30 Plus), Suport a l'ocupació juvenil, Joves en pràctiques, EmprènCat i AODL, atenent centenars de persones i fomentant la inserció laboral de col·lectius vulnerables.

Malgrat aquesta experiència, el model actual presenta mancances estructurals: no hi ha una estructura de governança compartida estable, les taules sectorials existents (Tercer Sector, Turisme, Habitatge) tenen poca continuïtat i capacitat de decisió, i el finançament depèn de convocatòries anuals que dificulten la planificació a llarg termini. A més, tal com es va detectar en les entrevistes amb responsables del Consell Comarcal, es necessita més personal tècnic qualificat per gestionar els projectes i coordinar els esforços intermunicipals.

El nou marc normatiu (Llei 3/2023, Llei 13/2015, Decret 48/2020, Ordre EMT/69/2024) obre la porta a un model de concertació territorial que permetria superar aquestes limitacions, mitjançant convenis interadministratius amb el SOC que garanteixin finançament estable i una gestió més integrada de les polítiques actives d'ocupació. Aquest projecte vol aprofitar aquesta oportunitat per consolidar un model de governança participativa i eficient al Pla d'Urgell, aprofitant el coneixement acumulat i el treball col·laboratiu amb AGRUPEM i altres agents del territori.

Objectius específics

- > Constituir una estructura de governança estable i participativa per a les polítiques actives d'ocupació, alineada amb els requeriments de l'Ordre EMT/69/2024
- > Elaborar un document d'Acord territorial amb els agents clau (ajuntaments, AGRUPEM, sindicats, entitats socials) que estableixi les bases del model de concertació
- > Identificar i prioritzar els serveis de la Cartera del SOC amb major potencial per ser concertats, a partir de l'experiència dels programes ja executats
- > Redactar i negociar un conveni interadministratiu amb el SOC que formalitzi la concertació i garanteixi finançament estable
- > Millorar la coordinació intermunicipal per garantir una cobertura equitativa de les polítiques d'ocupació a tots els municipis de la comarca

Activitats

A1. Constitució de la Taula de Concertació del Pla d'Urgell: Creació d'un òrgan estable de governança integrat pel Consell Comarcal, ajuntaments (amb representació equilibrada), AGRUPEM, sindicats (amb especial atenció a reforçar la presència sindical, actualment limitada), entitats socials i altres agents rellevants. Definició de les funcions, la composició, la periodicitat de les reunions i el sistema de presa de decisions.

A2. Elaboració de l'Acord territorial per a la concertació: Redacció d'un document consensuat que estableixi els principis, objectius i compromisos de les parts per avançar cap a la concertació, incloent-hi la visió compartida, els serveis prioritaris i el model de coordinació intermunicipal.

A3. Anàlisi i priorització dels serveis a concertar: A partir de l'avaluació dels programes executats (Orienta, Treball i Formació, Campanya Agrària, Integral Plus, Suport a l'ocupació juvenil, Joves en pràctiques, EmprènCat, AODL), identificar quins serveis de la Cartera del SOC (orientació professional, intermediació, formació, foment de l'ocupació, atenció a empreses, desenvolupament local, emprenedoria, mobilitat) tenen més impacte i viabilitat per ser gestionats de manera concertada.

A4. Dimensionament tècnic i econòmic: Càlcul de les necessitats de personal tècnic qualificat per gestionar el nou model (reforç de l'equip actual), estimació dels costos de gestió i coordinació, i identificació de les necessitats formatives del personal per adaptar-se als estàndards exigits pel model de concertació.

A5. Redacció del conveni interadministratiu amb el SOC: Elaboració d'una proposta de conveni que reculli els serveis a concertar, el model de finançament estable, els mecanismes d'avaluació i seguiment, i les obligacions de les parts, prenent com a referència experiències com el conveni entre el SOC i Barcelona Activa.

A6. Pla de reforç de la coordinació intermunicipal: Disseny i implementació d'un sistema de coordinació entre el Consell Comarcal i els ajuntaments per garantir que els programes arribin a tots els municipis de manera equitativa, adaptant-se a les necessitats específiques de cada territori (municipis petits, dispersió, etc.)

A7. Acompanyament tècnic i jurídic al procés de concertació: Assessorament especialitzat per garantir el compliment dels requisits normatius (Decret 48/2020, Ordre EMT/69/2024) i acompanyar en la negociació amb el SOC.

Indicadors de seguiment

- > Taula de Concertació constituïda i en funcionament
- > Acord territorial signat pels agents participants
- > Nombre de serveis prioritzats per a la concertació
- > Nombre de reunions de coordinació intermunicipal realitzades

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell
- > Ajuntaments de la comarca
- > SOC - Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
- > AGRUPEM
- > Sindicats

> Entitats socials

Pressupost estimat

30.000€

Calendari

1r semestre 2027 – 2n semestre 2030

L.E.5. Un Pla d'Urgell ben governat i que avança cap a la concertació territorial

Objectiu 5.1. Consolidar un model de governança participativa i eficient que permeti al Consell Comarcal i els agents del territori avançar cap a la concertació de les PAO.

P22. El SOC a casa –R22; R23

Descripció

Actualment, el Pla d'Urgell no disposa de cap oficina del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) al territori. Això implica que el Consell Comarcal no té accés a les dades de les persones aturades de la comarca (ni als seus perfils, ni a les seves necessitats, ni al seu seguiment). Sense aquesta informació, és impossible dissenyar polítiques d'ocupació adaptades a la realitat local ni fer un acompanyament efectiu a les persones que cerquen feina. Actualment, el SOC sap qui són aquestes persones (més de 1.200 aturades a la comarca), però el Consell Comarcal no.

El projecte "El SOC a casa" té un objectiu principal: Establir una persona del SOC ubicada físicament al Consell Comarcal, que faci de pont entre l'administració laboral i el territori, atengui directament les persones aturades i coordini accions formatives i d'ocupació amb els ajuntaments.

D'aquesta manera, es vol millorar l'ocupabilitat de les persones, reduir el fracàs en la derivació, i aprofitar els recursos del SOC amb un coneixement precís del territori.

Objectius específics

- > Disposar d'una persona tècnica del SOC ubicada al Consell Comarcal (almenys 20 hores setmanals) per atendre derivacions, fer entrevistes inicials i coordinar recursos formatius.
- > Aconseguir que el 80% de les persones aturades de la comarca tinguin una entrevista personalitzada durant el primer any.
- > Dissenyar accions formatives ajustades a les necessitats reals detectades (amb la diagnosi prèvia).
- > Millorar la derivació cap a ofertes de treball locals.

Activitats

A1. Incorporació d'una persona tècnica del SOC al Consell Comarcal: Selecció i assignació d'un professional (per exemple, un orientador laboral) amb dedicació parcial o completa. La persona atén a les oficines del Consell Comarcal, realitza entrevistes, deriva a formació, i fa seguiment dels casos.

A2. Creació d'un sistema comarcal de seguiment de persones aturades: Amb les dades rebudes, el Consell Comarcal elabora un informe trimestral de l'atur per municipis, perfils i necessitats. Aquesta informació es comparteix amb els ajuntaments perquè puguin dissenyar polítiques locals d'ocupació.

A3. Campanya de difusió "El SOC a casa": Comunicació als ajuntaments i a la ciutadania que ara hi ha un punt d'atenció del SOC al Consell Comarcal. Es fan sessions informatives als municipis perquè les persones aturades coneguin el servei.

Indicadors de seguiment

- > Nombre de persones ateses pel tècnic del SOC al Consell Comarcal (objectiu: mínim 300 el primer any)
- > Percentatge de persones aturades derivades a formació o a ofertes de treball
- > Nombre d'informes trimestrals elaborats i compartits amb ajuntaments
- > Grau de satisfacció de les persones ateses (enquesta)
- > Reducció del temps mitjà d'inscripció a les ofertes locals

ODS

Actors responsables de l'execució

- > Consell Comarcal del Pla d'Urgell (coordinació i espai físic)
- > SOC – Servei d'Ocupació de Catalunya (cessió de dades i assignació de personal)
- > Ajuntaments (difusió i derivació)
- > Departament de Treball

Pressupost estimat

20.000€ (no està estimat el salari de la persona del SOC)

Calendari

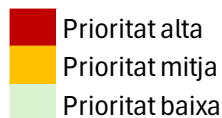
1r semestre 2026 – 2n semestre 2026

11. CRONOGRAMA D'EXECUCIÓ

Els 22 projectes que conformen el pla d'acció del Pla Estratègic de Desenvolupament Econòmic i de l'Ocupació del Pla d'Urgell 2026-2030 s'han estructurat en un cronograma d'execució que distribueix les actuacions al llarg del període de vigència del pla. Cada projecte s'ha vinculat a una línia estratègica i a un programa de referència, incorporant també una estimació pressupostària orientativa. La seva planificació temporal respon tant al grau de prioritat de les actuacions com a la disponibilitat de recursos tècnics i econòmics per a la seva implementació.

Aquest cronograma es planteja com una eina de planificació flexible i orientativa, que haurà d'adaptar-se de manera continuada a les oportunitats de finançament disponibles en cada moment, així com a la capacitat tècnica i organitzativa del Consell Comarcal del Pla d'Urgell i dels diferents agents implicats en l'execució del pla.

Així mateix, en el marc d'una sessió de treball amb l'equip tècnic, es va dur a terme un exercici de priorització dels projectes mitjançant una metodologia visual de "semàfor", amb l'objectiu d'identificar el grau de prioritat de cadascuna de les actuacions.

	Pressupost	Programa	1R	2N	1R	2N	1R	2N	1R	2N	1R	2N
L.E.1. Un Pla d'Urgell que connecta el talent amb les empreses												
1.1. Impulsar la ocupabilitat mitjançant la connexió entre empresa, educació i talent												
P1 Estudi de necessitats formatives - (R01)	15.000 €	AODL										
P2 Programa pel foment del relleu generacional en l'activitat agrària - (R02)	35.000 €	C. AGRARIA										
P3 Programa pel foment del relleu generacional en els oficis tradicionals - (R03)	30.000 €	INNOVADORS										
P4 Programa d'integració laboral i social de la població migrada al Pla d'Urgell - (R04)	40.000 €	TIF ACOL										
P5 Incorporació d'accions de foment de la contractació de joves en els programes ocupacionals - (R05)	40.000 €	SOJ										
L.E.2. Un Pla d'Urgell que fomenta l'emprenedoria i la competitivitat empresarial												
2.1. Impulsar la innovació, digitalització i la competitivitat del teixit empresarial												
P6 Digitalitza't: Impulsa el teu negoci al Pla d'Urgell - (R07)	50.000 €	EMPRENCAT										
P7 Establiment d'una figura de suport a les empreses per agilitzar la tramitació dels programes d'ocupació - (R06)	172.000 €	AODL										
2.2. Fomentar l'emprenedoria i l'autoocupació												
P8 Programa de difusió de la cultura emprenedora al Pla d'Urgell - (R08)	25.000 €	E.CATI i SOJ										
P9 Programa de suport a l'emprenedoria i al treball autònom juvenil al Pla d'Urgell - (R08, R09 i R10)	30.000 €	E.CATI i SOJ										
2.3. Impulsar l'atracció de noves indústries al territori												
P10 Programa d'impuls d'idees empresarials madures i viables - (R8, R9, R10 i R11)	30.000 €	AODL										
P11 Creació de la "comunitat de polígons del Pla d'Urgell" - (R11 i R12)	28.000 €	AODL										
P12 Foment de l'associacionisme als polígons - (R 12)	20.000 €	AODL										
P13 Creació d'un catàleg i web de polígons - (R 11 i R12)	25.000 €	AODL										
L.E.3. Un Pla d'Urgell territorialment accessible i connectat												
Objectiu 3.1. Millorar l'accés a l'habitatge assequible com a factor clau per a l'arrelament poblacional i la dinamització econòmica del Pla												
P14 Programa comarcal per a l'accés a l'habitatge vinculat a l'activitat econòmica - (R13)	20.000 €	PROA										
Objectiu 3.2. Fomentar la mobilitat sostenible i la connectivitat territorial per garantir l'accés a l'ocupació i als serveis												
P15 Pla de mobilitat inter i intracomarcal - (R14 i R15)	45.000 €	AODL / MITECO										
Objectiu 3.3. Optimització dels serveis públics de la comarca												
P16 Programa comarcal de formació i assessorament en gestió de residus i ecodisseny - (R15)	52.000 €	MEDI AMBIENT										
Objectiu 3.3. Optimització dels serveis públics de la comarca												
P17 Programa comarcal d'atracció i fidelització de professionals sanitaris - (R16)	25.000 €	PROA										
L.E.4. Un Pla d'Urgell cohesionat socialment i amb identitat												
Objectiu 4.1. Reforçar la cohesió social i la identitat comarcal mitjançant la cultura, la participació i projectes de dinamització territorial												
P18 Programa comarcal de detecció de la solitud no desitjada i impuls del sector de les cures - (R17 i R18)	48.000 €	PROA										
P19 40 anys de la comarca del Pla d'Urgell - (R9, R19 i R20)	25.000 €	AODL										
P20 Sistema cultural comarcal 360 del Pla d'Urgell - (R20)	50.000 €	AODL										
L.E.5. Un Pla d'Urgell ben governat i que avança cap a la concertació territorial												
Objectiu 5.1 Consolidar un model de governança participativa i eficient que permeti al CCPU i als agents del territori avançar cap a la concertació de les PAO												
P21 Programa comarcal per a la concertació de les polítiques actives d'ocupació - (R21, R22 i R23)	30.000 €	AODL										
P22 El SOC a casa - (R22 i R23)	20.000 €	PROA										
	855.000 €											

12. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i l'avaluació del Pla Estratègic de Desenvolupament Econòmic i de l'Ocupació 2026-2030 s'articula mitjançant dos instruments complementaris dissenyats per adaptar-se a les necessitats i capacitats tècniques del Consell Comarcal del Pla d'Urgell: un document de seguiment en format Excel i un quadre de comandament interactiu (*dashboard*) en format digital.

El document Excel constitueix la base de dades principal del sistema de seguiment. Recull, per a cadascun dels 22 projectes del pla d'acció, els indicadors associats, les seves unitats de mesura, els valors de referència o meta, els valors realitzats i un camp d'observacions. Aquest document permet al personal tècnic responsable registrar i actualitzar de manera sistemàtica l'evolució de cada actuació, i en constitueix la font de dades primària.

El quadre de comandament interactiu s'ha desenvolupat a partir d'aquesta mateixa matriu d'indicadors, amb l'objectiu de facilitar la visualització de l'avenç del pla de forma àgil, clara i accessible per a tota la organització. El *dashboard* s'ha creat com un fitxer HTML autònom, que s'obre directament des de qualsevol navegador web sense necessitat d'instal·lació de programari ni de connexió a internet, i que pot compartir-se fàcilment entre els membres de l'equip tècnic i els responsables polítics del Consell Comarcal.

Estructura dels indicadors

Per a cada projecte s'han establert indicadors quantificables vinculats a una unitat de mesura i, quan ha estat possible, a un valor de referència o meta que permet objectivar el grau d'assoliment dels resultats esperats. En els casos en què, en el moment d'elaboració del pla, no ha estat possible definir una meta concreta (bé per manca de dades de partida o bé per tractar-se d'actuacions de nova creació sense precedents al territori), l'indicador queda registrat com a sense meta definida i podrà ser concretat en les primeres fases d'execució del projecte.

El sistema integra un total de 127 indicadors distribuïts entre les 5 línies estratègiques i els 22 projectes del pla d'acció. L'avenç de cada projecte es calcula com la mitjana dels percentatges d'assoliment dels seus indicadors amb meta definida.

Funcionament i funcionalitats del quadre de comandament

El quadre de comandament interactiu ofereix tres vistes de navegació complementàries: una visió global amb tots els projectes en llista, una vista agrupada per línia estratègica i una vista agrupada per objectiu, que permet al personal tècnic de cada àrea centrar-se en les actuacions que li corresponen. La part superior mostra cinc indicadors de resum: el percentatge d'avenç global del pla, el nombre de projectes en bon camí, el total d'indicadors en seguiment, el nombre d'indicadors completats al 100%

i el pressupost total dels projectes visualitzats. Aquests indicadors s'acompanyen d'un gràfic de barres amb l'avenç individual de cada projecte i un gràfic de sectors amb la distribució dels indicadors per estat.

Cada projecte es presenta com una targeta desplegable amb un anell de progrés i una etiqueta d'estat visual. En desplegar-la, l'equip accedeix als indicadors del projecte, als camps de meta i realitzat, a la barra de progrés individual i a un camp de comentaris. Tots els camps són editables directament des del navegador: el nom dels indicadors, la unitat de mesura, el valor de meta i el valor realitzat. A més, és possible afegir nous indicadors a qualsevol projecte o eliminar-ne existents sense necessitat de modificar cap fitxer extern.

Cada projecte incorpora també camps editables per registrar la data d'inici i de finalització prevista, el pressupost assignat i la persona responsable del seguiment. Un cop actualitzades les dades, el botó Desar canvis genera automàticament un nou fitxer HTML amb tota la informació actualitzada, i el botó Exportar Excel descarrega les dades en format CSV compatible amb Microsoft Excel.

Codi de colors i sistema d'estats

El quadre de comandament utilitza un sistema de semaforització per facilitar la lectura ràpida de l'avenç:

- Verd — Projecte o indicador en bon camí ($\geq 75\%$ d'assoliment)
- Taronja — En progrés, amb marge de millora (entre 40% i 74%)
- Vermell — Baix avenç, requereix atenció ($< 40\%$)
- Gris — No iniciat o sense meta definida

Cada línia estratègica s'identifica amb un color propi que es manté de manera consistent en tots els elements del dashboard.

Periodicitat i responsabilitat del seguiment

Es recomana actualitzar el quadre de comandament amb una periodicitat mínima semestral, preferiblement coincidint amb el tancament de cada semestre natural (juny i desembre). La responsabilitat de l'actualització recau sobre el personal tècnic del Consell Comarcal del Pla d'Urgell designat com a referent de cada línia estratègica o projecte, que haurà d'introduir els valors realitzats dels indicadors i afegir les observacions pertinents. Es recomana així mateix realitzar una revisió anual més exhaustiva que permeti valorar si les metes establertes inicialment segueixen sent realistes i, si escau, ajustar-les en funció del context.

